

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Amiről nem beszélnek...

Budapest, szeptember 13.

(v.) Negyvennyolc óra óta egyre várja, de hiába várja a közönség az *ugynevészett* gazdatársadalomnak válaszat a főtiszteletű Jeszenszky Ignác pozsonyi fejtegetéseire. Ezeket a nagyon érdekes fejtegetéseket kis hiba, hogy el nem sinkófalták a magyar közvélemény tudomása elől. Igazán jól esik e lap pozsonyi tudósítóját nyilvánosan megdicsősrünk, a mért a rejtelmes módon, de érthető okból elkallódott beszéd eszmemenetét feljegyezte s hasábjaink a nyilvánosság elé hozta. A „*gazdatársadalom*” pozsonyi tanácskozásainak célzatosan megszerkesztett s agrár ecsettel retusozott képe egyszerre más szint mutat eme beszéd világitásánál. A közvéleményre ugyan hatnak a Jeszenszky Ignác szavai, mint amikor az éjszaka sűrű sötéttségébe valahogy beletéved egy kőszá fényugár: az éji homály nem rebben tőle szét, de láthatóvá lesz, kik nyüzsögnek az árnyban, mit visznek magukkal és merrefelé tartanak.

Negyvennyolc óra óta sürgetjük a feleletet e beszédre, de az agrár sajtó egyetlen kukkot sem szól felőle. E sajtó vezérlapjának látható feje e negyvennyolc óra alatt bakafantokodott a józan észszel, belekötött a kézenfekvő igazságokba, lármázott, káromkodott; ma meg nyafog, hogy hajtóvadászat folyik az ő embereik ellen és fenyegetőzik az antisemitizmussal. (Ugyan vigyék a tábort lazaréthez ezt a gyászalakat, aki sebet kapván, elpityeredik és ellenfeleinek könnyezve mutatja remegő öklöcskét, — himnemű vénasszonyokat mi a fenének éreztenek a csatáért?) De bármilyen változatos volt az agrár sajtó handabandája, arra sikeresen tudott ügyelni, hogy a világról valahogy ki ne térjen a Je-

zenszky Ignác beszédjére. Ott Pozsonyban belé akarták fojtani a szót e bátor és derék férfiuba; itt Budapesten talán csak azért csaptak ellenem akkora lármát, hogy e zsviv közepette kiillanjon a közvéleményből eme beszéd emléke. Vajjon mért e konok halgatás? Talán méltatlan a szónok egyénisége arra, hogy véleményével az agrár urak szembe szálljanak? Hiszen Jeszenszky, noha Ignác, de nem kazár. Tiszta magyar vérű, tiszta magyar lelkű ember, ősi nemes család sarjadéka. Származása tehát kifogástalan. A foglalkozása pedig még azabb. Egy keresztényen felekezet papja ő, aki megható szegénységben folytatja életét, melynek munkáját a két legnemesebb cél között osztja meg. Hirdeti az Isten igéjét malasztal lelkében s küzd a magyarság igazaiért, tüzes lelkesedéssel szívében. Ahol ő lelkészkedik, a Délvidék nagyon erős iskolája az isteni gondviselésbe vetett hitnek s a magyar hazához való hűségnek. Lakóhelyén és azon az egész környéken dugzagdag a sváb parasztság s a szerb parasztságot is majd felveti a nagy bőség. Nyomorult szellérsorsot csak a magyar lakosságnak jutott, a Jeszenszky Ignác híveinek. Az a vidék tejjel-mézzel folyó Kánaán az idegenajkuak számára, akik elbizottságukban a pangermán szájhősöket s a Pavlovics Lyubomirokat tenyésztik; de a zsiros televényföld buján termő áldásaiból csak egy-egy morzsaszem jut annak a dolgos, becsületes, honszerető magyar protestáns népnek, amely főtiszteletű Jeszenszky Ignác uram ajkáról hallja a tanítást, hogy az inség közepette is szeretni kell istent és a hazát, a mások bőségét irigység nélkül kell nézni és bizni kell egy jobb jövőben, amikor majd isten és haza megjutalmazza a hozzája való hűséget. Ugy véljük hát, hogy az ötvenzer-

holdas nagyuraknak a Jeszenszky Ignác foglalkozásán sincs kivételalójuk. Mért hallgatják mégis agyon? Ha igaz volt, mért nem tapsoltak neki? Ha tévtanokat hirdetett, mért nem cáfolták le akár ott rögtön a helyszínen, akár később a sajtóban?

Ah, sejtjük az okot: eme beszédből valami veszedelmes *canaille-szag* áradt ki. A nép szólalt meg e beszédben, nem az agrár gyűlésekre ünneplő ruhában felhajtott münép, mely tapsol és szavaz egy adott jeltre, hanem az a toprongyos, munkától görnyedő, izzadság-szagu nép, mely egész életén át ott szorgoskodik a göröngyökön. Ez a nép jutott szóhoz az isten emberének szavaiban, ennek a népnek az igazsága kiáltott bennük az egekhez. Az agrárizmus pozsonyi Potemkinfalvának bemázolt papifala hirtelen szétrepedt s a hasadékból kilépett az ámuló gyülekezet színe elé — a kigazda, az ujkor e mostohább sorsu jobbágya, aki nem ura sem izmainak, sem idejének, sem maga-munkálta földjének, akit megvisel az inség, meggörnyeszt a robot, megtépáz az árenda. A Jeszenszky Ignác beszédében ez a modern Tiborc állott oda a tanácsot ülő nagyurak elé és felelegetni kezdett velük. És mondott nekik meghatóan egyszerű s mégis vérdermesztő igazságokat. És nyugodtan, méltóságosan, okosan mondta el azokat.

Melyek voltak emez igazságok? Felsoroljuk őket, az emlékezés felelőssége okáért.

Aki javítani akar a kigazda sorsán, az a nagybirtokos ne csak vadászgatni járjon birtokára, hanem éljen ott a nép között, dolgozzon vállvetve a néppel, ismerje és mérje meg a nép munkájának értékét s részesítse azt védő szeretetében. Talán eszükbe jutott e beszéd hallatára a nagyuraknak Tolsztoj egyik remek alakja, az a mesteri módon megrajzolt

TÁRCA

Egyedül.

Te harmatos sötétség, éji pára!
Fogadd be vágyam forró sugarát,
Hadd tékozzoljam lelkemet roád!

Csak adni, adni! — érzem, nincs határa
A vágnak most, hogy szórjak kincseket,
S hogy lelkem adjam, éjszaka, neked.

Mert elesuklik szava a gyűlöletnek,
Ha simogat sötét lehelleted,
S a nagy nyugalmak ágát megveded.

Mert benned gyáva lelked nem születnek
S álomba úzva a hazug erény,
Mit hasztalan kísérget balga fény. —

Hadd szórjam lelkem kincseit az éjbe!
Mikor nem látja bűnöm senkisémet,
Ne tudják, hogy a bűnt én nem hiszem!

Csend van. — Enyém e véges mindenségbe! —
Enyém a csend s a végtelen magány,
Vigasztalom a bűvös éjszakán.

Enyém egy káprázatos álomszország,
Hol büszke vágyaimnak szárnya van,
S hol boldogan bolyongok egymagam.

Magam vagyok, — a csendes, nagy komorság,

Amely a néma űrben elrebeg,
S röptömben tű, fa, szikla megremeg.

Csak néha száll lidérces libbenéssel
Szívem fölött vakító fényugár
S az ajkam lesve, suttozásra vár.

De lassan-lassan fényo ködbe vész el,
S az árnyékkal a szívem egybeforrt,
Vajjon ki volt? —

Bródy Miksa.

Tátrai séták.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtó Porzó.

Még nyílnak a völgyben a kerti virágok, és hó lepi már az orom tetőjét. Szókelnek a hegyre fiúk meg a lányok s kezükből a lapda repül szanaszét. Kit háiba talál a golyó, kit az arcon, s boldog kaecágás kel a gyermeki harcon.

Ez pedig egy csöppet sem költemény, bár annak tetszik. Alant nyári hó, a meddő sziklákon nyári hó. Ilonka és Marci meg a miss a hegynek csillámló ezüstjére vágyódnak. S hogy felkapaszkodtak oda, neki a lapda-gyurásnak! Olyan parázs havas ágyuzást kezdtek egymás ellen, hogy látván: lenn az aggodalmas édes mama belefázott, azok meg ott fenn a hideg lövöldözésbe kimelegedtek.

Es van, aki még magasbra viv s még följobb hág. Semper altius! Az a két pensylvániai szép leányzó meg már nem is hág, csak egy lebben a csucs felé. Hát még a mi californiai vöröshaju menyecskenk! Kis lába nyomának a szirt is örül. Hanem az még semmi, hogy hegyi-

béje került a meredek csucsnak; de a háromegy Fűred s a kevély Lomnicz magas társaságát is maga alá gyűrte. Már ez virtus. Kapós is volt a menyecske, de annyira, hogy még a gyerek-arcu urát is komolyan vették. A szandifórenen t. i. szabad volt neki hátul a kocsis mellé ülni. Persze hogy szörnyen gazdag nép ez a californiai pár és a pénz teremti meg az előkelőséget. Ugyancsak rátámadtak Pikler egyetemi tanárra, erre a mélyen járó elmére, amért azt bizonyította, hogy az első grófok nem is vitézi tetteiknek, de igenis a bő vagyonnak köszönhetők rangjukat. Mert hogy régebben ők donáltak s csak jóval később ők kaptak donatiót.

Az a rengetegül felgyülemllett amerikai gazdagság, amely már nem tud hova lenni, szintén megéhezte a koronát. Ujabbban az asszonyok fejlődésül kapták fel — a Mstrs Astor fejedelmi diadémjei már nem tették — s nagy hausse-ot jegyeztek az európai hercegek s őgrófok: gyűrött nemeselevek s kopott kilencáguak „kedvelt-ségnek örvendenek” az amerikai rangbörzén. Pénz van, hát hercegő lett a yankee-hajadon s lesz egyre-másra kegyelmes asszony. Mert ezek a bájos nők nem érik be az ő most *gracious* voltokkal — címül is akarják. S a szabad, a demokrata amerikánus papa elégedetten hunyorog, hogy herceg az ő veje, hogy a lánya a királyné drawing-roomjain leragvoga nagyszemű gyémánt-jaival a legősibb családi kincseket s hogy apró princek kelnek abból a lányékból, melyet egykor a zsákhordó kötele szorított. Tán megérjük még az Amerikai Császárságot. Az amerikai imperium lábát legalább már itt érezzük a nyakunkon. No öreg Montezuma, földérül még a te országod, ha Eszkonon is!

Az egyik is megtermi a maga tyusait.
Egyik a *concert-mászó*. Nulla dies sine culmine. A Ferenc-József-esucs, a lomniczi s mind

Ljevin, aki a nyári hőségben kaszát ragad, beáll az aratók közé, előbb banális kíváncsiságból vágja velük versenyt a rendet, majd mennél több verejtéke folyik, annál jobban szereti meg ezt a testet és lelket edző foglalkozást s a végén elviszi magával lelkében e pompás nap iratos emlékét s attól fogva hűséges barátjává és szerető atyjává lesz munkásainak... Apropos, ez a Tolsztoj sem kazár. Gróf létére parasztgunyát hord s maga foltozza ősi birtokán csizmáját. Piha, a Köztelek nagyurai szóba sem állanak e bagaria-szagu demagóggal.

No meg az adó, — ezt a kérdést is fessegette főtiszteletű Jeszenszky Ignác uram. Hogy — ugymond — aki nagybirtokos létére igazán barátja a kiszagdáknak, az maga lánson igazságtalanságot abban, hogy a topronygos zsellér ugyanolyan arányban ad jövedelméből a kincstárnak, mint amilyenben a tízezer holdakkal bíró durgazdag nagybirtokos a magyából. Hiszen kérem, a nagyur az ő pazar fölöslegeiből sokkal többet adhat ám, mint a szegény ember abból a sovány keresetből, amely még az éhségtől sem tudja megóvni a családját. Aztán meg a katasztróráról is tessék beszélni, amelyet csak a nagyurak számára csináltak; tessék a földnek jobb és igazságosabb osztályozását követelni és ha ebben is lesz még kedvezés, hát jusson az annak a szegény parasztnak, ne pedig a fényes és gazdag uradalomnak.

És akik a falusi életet akarják a paraszttal megkedveltetni, azok támogassák is a falut azzal, hogy résztvevnek a község közterheiben. Ne nyilvánítsák uradalmukat pusztai birtoknak, mely élvezi a rendezett községi élet minden hasznát, de ennek költségeihez sokkal kisebb arányban járul a falu legszegényebb emberénél is.

Fontos és érdekes dolgokat tárt fel e beszéd a *latifundiumos usoráról* is. A feles földről, a velük járó mindenféle sulyos robotokról, amelyek a szegény ember jövedelmét a nagybirtok javára annyira megcsapantják, hogy a keresmény a legminimálisabb munkabéren is alul marad. Az is cifra fajtája a kiszagda felkarolásának a s a nép szeretetének, mely a nagybirtok *rossz* földét árendába bocsátja drága pénzen s e magas bért még mesterségesen is fokozza nemcsak a robottal, hanem azzal is, hogy a bérösszeget a kis-

gazda költségén emennek földesckéjére táblázza.

Mindez okoskodások csattanója pedig az vala, hogy tessék hát az uszorának ezen neimet is üldözni. Így szólt Tiborc. A fényes gyülekezetnek pedig elakadt a lélekzete e rettentően egyszerű igazságok hallatára. Nagyon csodálnók, ha rá nem fognak legközelebb Jeszenszky Ignácra, hogy a merkantilisták fizették meg eme rágalmozó, gyűlölködő, hetvenkedő, nemzetellenes szerepléseért, mely a nemzet gerincét képviselő tényezőék szent és önzetlen törekvéseit a sárba ráncigálja. S tán ma-holnap kisütik Jeszenszky Ignácra azt is, hogy zsidó, mely esetben nyilvánosan le fog szamaraztatni s a KÁROLYI SÁNDOR zsoldjában álló íródeák kicsinylése jeléül így fogja az ő nevét kinyomtatni: *Jeszenszky Ignác*. Mert „vérszi jözseffel“ ma már imígyen érezte ez a pöffeszkedő nebuló a leirhatatlanul komikus kicsinylését.

A Jeszenszky Ignác beszédére pedig várjuk a választ KÁROLYIÉKTŐL.

BELFÖLD

Az első minisztertanács. A kormány tagjai ma délelőtt tíz órakor a miniszterelnökségi palotában minisztertanácsra gyűltek egybe. A tanácskozásban valamennyi miniszter részt vett a sasvári hadgyakorlatokon időző báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter kivételével, akit *Gromon Dezső* államtitkár helyettesített. *Széll Kálmán* miniszterelnök ma este már elutazik a fővárosból.

A kiegyezés sorsa. A csehek mind erősebben készülődnek, hogy a kiegyezés parlamenti tárgyalását megtorlásra használják fel. Tegnap *Frask* cseh agrárius képviselő már úgy beszélt a választói előtt, hogy a kiegyezésért nem is áru egy nyelvrendelet, melyet az egyik miniszter megad, a másik azonban visszavonhat.

A Politik ma a következőket írja:

Arról értesülünk, hogy *Koerber* minis:terénök és a cseh pártvezérek közt nemskára *tárgyalás* fog kezdődni. A cseh nép képviselőitől nem lehet zokoni venni, hogy a kényserhelyzet mellett is, amelyben Ausztria-Magyarországgal és a külfölddel szemben van nem tesz töltetlenül szívességet a kormánynak. A Magyarországgal való kiegyezés, amelynek parlamentáris elintézésére törekszik a kormány, a legjobb alkalom arra, hogy a kormányt rákényszerítsék a *törhetetlen helyzet* tisz-

ításására. Konstatálnunk kell, hogy a kormánnyal való tárgyalás szüksége valóságos megvan és hogy a Magyarországgal való kiegyezés az *utolsó stáció*, a meddig a cseh képviselők követelik a kormányt a nélkül, hogy nehézségeket gördítenének az útjába. Ebben a tekintetben egészen egy véleményen vagyunk a cseh politika intézőivel, de vajjon taktikájukkal is egyetértünk-e, azt tárgyalásuk eredménye fogja megmutatni.

Mándy Lajos nyugdíjazása. *Mándy* Lajos miniszteri tanácsos *Láng* Lajos kereskedelmi ügyi miniszternek átadta nyugdíjaztatási kérvényét.

A kereskedelmi és iparkamrák kongresszusa. Holnap, 14-én kezdődik Debreczenben a kereskedelmi és iparkamrák kongresszusa, amelyen *Láng* Lajos kereskedelmi miniszter *Wickenburg* államtitkárrel vesz részt. A kongresszuson a szakügyek mellett az önálló vámtérület kérdését is fogják tárgyalni gazdasági szempontból. Holnap avatják fel a debreczeni kamara gyönyörű székházát s megnyitják az iparmúzeumot a versenyképes magyar iparikkékké. A kereskedelmi miniszter bétőn visszatartik Budapestre, a vendégek Máramaroszigetre rándulnak ki.

Magyar nyelv — bukaresti iskolában.

Egy *bukaresti* távirat jelenti: A román fővárosban megjelenő német újságba cikket írt egy erdélyi szász ember s azt követeli, hogy a bukaresti német iskolában tanítsák a magyar nyelvet is, mint fakultatív tantárgyat. A távirat nem számol be a szász cikk indoklásával, ami világosságot vehetne a meglepő kívánságra. Annyi bizonyos, hogy idehaza a szászok ritkán irnak vagy beszélnek ilyen megnyerően.

Az utlevelek díja. Több újság tudni vélte, hogy a kivándorlási ügy rendezésével kapcsolatosan az utlevelek kiállítás díját, a szegénysorsos kivándorlók anyagi megterhelésével, jelentékenyen fel fogják emelni. A *Budaepesti Tudósító* ma illetékes helyről nyert értesülést alapján kijelenti, hogy csak a napszámok, munkások, iparosokétek utlevelei után eddig szedett ötven fillér telemelese van tervbe vett csekély mértéken, amely összeget nem az államkincstár javára esik, hanem annak a kivándorlási alaphoz a gyarapítására, amelynek rendelkezése az elszegényedtet kivándorlók hazaszállításának elősegítése és az itthon hagyott családtagok segítése lenne. Ez utlevelek kiállítási díjának fölemelése annál kevésbé lenne sérelmes, mert a belügyminiszter legutóbb kiadott rendeletével másrészt eltiltotta az utlevelek ajánlati táblázatának kiállításánál megkívánt községi bizonyítványokért a jegyzők által az illető helyhatósági szabályrendeletek alapján szokásos díjak szedését.

a többi, megváltott már az ő roppant bakancsainak patkóságos vértos talpától, annyit tapossanak. Felhő ide, köd oda! Mit neki ez a hitvány borulat! Szeme egy sem látja meg a titokban sarjadó csodavirágot, nem hallja rejtelmes zenéjét a törpe fény alatt elzúgó szélnek. Ha viz: viz; ha kö: kö. Usso kö! Tapos amig tetőt ér, ott a hideg ormon plaidjébe burkolódik, aztán az óráját nézi, mennyi időbe tellett a mászat s rohan vissza. Nem a lelkét akarta megfőrszteni, csak a traininget kereste s az elégtételt, hogy „fent volt.“ Sport és nem áldozás ez neki. Pensemát leírni mára. Mint ahogy van vadász is, aki csak puskás. Csak a prédát keresi és nem a bujkáló, megrezzent állatot; a pessenyét s nem életnyilatkozatait a vadnak, akinek — igenis: *akinek* s nem *aminek* — szintén van pszichéje. Nem érzi, hogy mentül magasra törünk, a valónk is bele magasodik, s hogy a tisztuló levegővel megtisztul a mi lelkünk is.

Aztán itt van a *hegyi-smok* (*Smoccus montanus*). Ott is talál, ahol nincs. A laposra csiszolódott kavics egy igaztja, mintha aranyat lelt volna. A tarsolyába teszi, később tán gyönyörbe foglalitja s a lelet napjának keltét belevésztve, az órája mellé akasztja s szerte mutogatja, mint vakmerő hegyi ostromának diadaljelét.

— Volt a Zöld-tónál? Kérdi mohón, aki eléje kerül.

— Voltam, felel ez s marad nyugodtan.

— Volt, volt! Hát nem kiáltott, nem ordított, mikor belenézett abba a zöld vízbe?

— Nem én, felel ez s marad nyugodtan.

— S a Lengyel-nyergem azt az ujjnyi kiszögellést a mohás párnával s alatta a háromszögletű lyukat?

— Nem láttam, felel ez s marad nyugodtan.

— Nem? Igazán nem? Hisz? s az lehetetlen! No, ha azt nem látta, hát semmit sem látott!

A hegyi-smok lelkesedése annyira kiköltekezik az apró részletek bámulásában, hogy a fonséges és nagy egésznek számára se szeme, se szava már.

Váltja a *hegyi-gyűrű*, a szalon-tyrolernek édes testvére. Míg a hegyi tövében sima uton jár, rettentő nagyokat lép s cifrára faragott vaskampós hegymászó-botjával ugyancsak döföli a gondozott ösvényt. Bezzeg mikor turista-utá kezd az változni s görgetegnek surló kövei terődnének kackian füvét sárga bakancsai alá! Már töveteget lép, válláról lekérdzkezik az átalveto, a gondos fruza megkecsesodik a zergeszakállas vadászkalapka alatt, melyet odalent olyan vállalkozóan billentett hátra a nyaka szirtjébe. A második kaspakodón csuflí lesz s a kis lányok kacagva röpöködnék el mellette.

*

Járom magam is ezt az áhitatra keltő poklot, ezt a termékeny kopárságot. Léptem-nyomom győzelmek s vesztoit csaták jelei. Derékban kettétört fiatal fenék. Csontfehérré hántotta egy rája zubant rengeteg szikladarab, aszaltja a nyári nap, szikkasztotta a fagyasztó szél. Törzsét oldalra döntötte a vihar, terepelyi gyökérszájai éhesen merednek a levegőbe. Elhalt, Isten a megmondhatója: mikor. De gyökér-ujjaival halálában is görcsösen markolja-szorítja a gyilkoló köterhet, mely leteríté. Innen tovább nem görögés, amíg pozdorjává nem morzsolit az idő! Aztán odalendül a virágmag. Tán valami madárka esőréből hullott oda, hogy átröpülj ez elpusztult tájon. S a virágmag enyhe tavasi éjjel kikelt s megkezdte engesztelő művét: szövetkezik a mohával, a fűszállal s bájos virulásba vonja a két hold viaskodót. „S új élet két avarból, omladékból.“ Ha lehetne innen kiánsnom s hazavinnem jardiéniereket!

Erre vitte Szilágyi Dezső is az ő minden-napi sétája. Sétája! Hát sétál Ursus? Szarvasbika s vadorzó nyomadékaikat futtatott előre. Hogy dobbanhatott meg alatta a hegy s ropoghattak szanaszerte a csumós ágak, amint félrecsavarta őket! Azt tudta: hogy e rettentő munkától széles, domboru mellében megerősödik az a dörömbölő szív,

melyet kárára, vesztére ily kegyetlen vállalkozásra nógatott. A nevérlő neveztek el ezt a szépségekben gazdag utat, miután köveivel a leásott partot kirkatták s aztán simára hengergették. Most meg hányan sétálgatnak rajta könnyű szerrel! Valóságos pldázat.

Az ut fölött egy szép szőke asszonynak emlékét jelöli egy filagoria. Csinos pihenő-hajlék, ahonnan a messze távolba hétéz el a szem. Van belső felirata is, mely a sok mihaszna kezét diákl, magyarul és németül inti, hogy a gazdája nevével ne mázolja tele a falat, mondván: „Nominia stultorum jacent ubique locorum“ — „Unverstand bekleckst die Wand.“ — A magyarját elfelejtettem, de a meglevőnél többet használna, ha így szólna: „Nem váltó ez, hallo-d-e! Neved ne firkáld ide!“

Aki illet ez az emlékebe épült „bujj-alá“: Hilgermann Laura. Nehány év előtt édes dalolásával szegény betegek sorsán javított. Bizonyára másutt máskor más boldogtalanokért is énekelte. Csak olyan dalt nem tudott, mellyel magán segíthetett volna. „Help the helper!“ — ezt a nemes angol mondást még nem fordították le magyarra, de németre sem.

Areunk és kezünk bronzját aranyon, ezüstön váltjuk be itt: olyan konverzió, „melyet a pénzpiacok nem igen gyakorolnak a bankok“, zöngéné egy újabb vörösmartyas hexameret. De csak annál nagyobb érték az, mert az egészséges, a jövedy, az erő színe az. Még divatja is fordulhat, majd ha észreveszik az asszonyok, hogy illik nekik rettetetes. Hiszen Salamon királyi költő a Sir ha sirimban, az Enekek énekében magasztalja Sába szépséges királyasszonynak meleg ragyogásu barna arcát. Csakhogy akkor a vegyész nem ölmöbul fogja szűrni az ő „ártalmatlan és bőrdüítő“ büvszerét, hanem rézből. Es nem Párisból hozatják, hanem Fürthből.

A toillettel itt nagy habozásban vannak az

A déval mandátum. A gróf Thoroczkay Miklós mandátuma ellen beadott petíció dolgában a Kuria I. választási tanácsa ma délből hirdette ki határozatát. A Kuria a petíció több dőljára **elrendelte a bizonyítás felvételét.** Elrendelte annak bizonyítását, hogy gróf Thoroczkay Hompol fuvarosnak 40 koronát fizetett fuvardíjban, hogy a főkorotseknak pénzát adott szavazatok vásárlására, több etelési-itatási esetre, a választási elnök visszaéléseire, továbbá a főispán és szolgabírák presszióira. Elrendelte a Kuria a bizonyítást az ellenkérvényben felhozott etelési-itatási, vesztegetési esetekre és a tanítóknak a fenyegetéseire, hogy a választók gyermekeit mind megbuktatják, ha nem Réthyre szavaznak. A vizsgálat teljesítésével a kolozsvári királyi táblát bízta meg a Kuria.

Itélet a tengerszem ügyében. Grácból táviratozzák: A tengerszem ügyében ma hozták meg az ítéletet. A választott bíróság **Galicia igényeinek javára döntött** és így mind a négy vitás parcella, az erdőparcella egy kis, körülbelől 30 holdnyi térfogatu részének kivételével határrendezés útján Galiciának jut.

A csabai román papról. Popovits Viktor békés-csabai görög-keleti román lelkész, mint sok más kollégája, megkísérelt egy kis dákóromán kirohanást. A község egy megkeresésére azt felelte, hogy nem hajlandó a hatóságoknak magyar nyelvű anyakönyvi kivonatokkal szolgálni. A dákóromán kirohanás csüörtörtököt mondott s a lelkész urnak nagyon kellemetlenül kellett tapasztalnia, hogy e fajta kirohanásokról hogyan fizet a közvélemény. Ekkor aztán Popovits Viktor meggondolta a dolgot s visszavetett jó magyarrá. Ugy mondja, hogy ő a multban is jó magyar volt, jövőben is az akar lenni. Erre vonatkozólag konkrét ígéreket is tett. Jó, elhisszük. De akkor is csak visszavetett jó magyarnak, mert közben de facto azt jelelte a hatóságnak, hogy nem ad magyar anyakönyvi kivonatot. Ilyet pedig jó magyar nem mond. Ha jövőben az akar lenni, szívesen vesszük, de ami a multat illeti, védekezése nem egészen meggyőző. Popovits megtéréséről különben azt jelentik, hogy a lelkész ur két ízben is megjelent a községi előjáróság nál s Korosty László főjegyző előtt úgy nyilatkozott, hogy a körülmények vélelten összejárásának tulajdoníthatja csupán, hogy az ő mindenkor magyar nevezeti érzelmeit lélelértették. Mert ő szívvel-lelélekkel a magyar baza gyermekeknek vallja magát, érzelmei mindenkor a magyar nemzet javát óhajtották. Távól áll minden dákóromán aspirációktól és ezekkel nem azonosítja magát. A csabai görög keleti egyház iskolájában államellenes tanokat sem ő, sem a görög keleti tanító nem hirdet. Kossuth Lajos születésének századik évfordulóján ünnepi misét fog tartani, a templomot és

aplakot magyar nemzeti zászlóval fellobogozza, a paplakot pedig kivilágítja. A magyar közhatalóságok, mint a multban, úgy a jövőben is magyar nyelvű átiratokban fog levelezni, az anyakönyvi kivonatok felzetét és záradékát magyar nyelven állítja ki s megteszi az intézkedést haladéktalanul arra nézve, hogy az egyházközség peosztján Békés-Csaba törzskönyvileg megállapított neve a törvénynek megfelelően igazíttassék.

A gyáriparosok az állami beruházásokról. A pénzügyminiszter leiratban kérte a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének véleményét az állami beruházások kérdésében. A szövetség terjedelmes memorandumban felelt a leiratra. A gyáriparosok memorandumát a következőkben ismeretjük:

Az emlékirat hangsúlyozza, hogy a válságból, melyhez hasonlóval a magyarnál régibb és hatalmasabb ipar sem volna képes a saját erejére hagyatva megküzdeni, a sikeres kibontakozás csakis úgy lehetséges, ha az állam a maga kezdeményező erejével haladéktalanul közbe lép. A tervezett beruházások nem viselhetik magukon az inségmunkának vagy a luxuskidárnak jellegét. Emléltetve csakis oly munkák végrehajtását javasolja, amelyek nemcsak közgazdaságilag, hanem amelyek jobbat a kinstárra nézve is végrehajtásuk első pillanatától fogva gyümölcsözők lennének. A beruházásoknak legfontosabb csoportját a vasutépítkezések teszik. Elsőrangú fontosságu hogy az államvasutakon a galántha-zsolnaji, a temesvárbudapesti és több más fővonal második vágányával láttassék el. Sürgős a komárom-érsékújvári vasút, de főképpen a székyei vasutaknak kiépítése valamint a Zsilvölgynek közvetlen vasuti összeköttetése Romániával. Amennyiben a magyar kereskedelmi politikának sikerül Romániával oly viszonyt létesíteni, amely kizárja, hogy a szomszéd állam továbbra is prohibítív jellegű eljárás kövessen a magyar kőszén és Erdély egyéb ipari termékeinek bevitelére ellen, elvárható, hogy a Zsilvölgynek Romániával való közvetlen összeköttetése folytán a székyei kivándorlás is apasztható lesz és némileg megközelítjük azt a célt, hogy Romániába ne csak emberi munkacéret, hanem ipari cikkeket vigyünk ki. De szükséges ezenkívül, hogy a Máv. régi hálózatán számos állomásnak hiányos fölszerelése kiegészítessék. Az e címeken szükséges beruházásoknak részletes ismertetése után az emlékirat behatóan tárgyalja a fővárosi és vidéki középítkezések kérdését. A kinstár szempontjából is megköltunk mondja, hogy az egyes közigazgatási ágak részére a fővárosban és a vidéki városokban megfelelő székházak építtessenek. A fővárosi középítkezések tekintetében kívánatos, hogy az új műegytem építése és berendezése három-négy év leforgása alatt bejezertessék és hogy a miniszterelnökség, az igazságügy-minisztérium a közoktatásügyminisztérium, a katonai parancsnokság, a fővárosi államrendőrség megfelelőbb módon helytessenek el. Legnagyobb fontossággal bír azonban a budapesti pályaudvarok kérdésének megoldása, ami egymagában is új korszakot nyitna meg az építési iparnak. Az emlékirat ezután részletesen ismörorolja azokat a régén megállapított, de a kellet hitelek hiányában eddig végre nem hajtott beruházásokat, melyek a vízszabályozási és ármentesítési társulatok körében, az állami gyárak és

vasművek körül, a dohánygyárakban, az állami bányákban, az államépítészeti hivataloknál, továbbá a telefonhálózatnak kiépítése körül és a flumei kikötőben, végül pedig a több helyütt botányosan lezserelt közegészségügyi intézmények körül teendők. Altalánosságban hangsúlyozza ezután, hogy a tervezett akció célját és rendelkezését csak akkor fogja megvalósítani, ha a magániparnak ezutal nem kell az állami ipar versenyével megküzdenie. Nyomatékosan utal az emlékirat végül arra, hogy az eladott kívánások nem a gyáraknak és a munkásoknak külön érdekét szolgálják csupán, hanem, hogy azok a legfontosabb nemzeti és kormányzati célokat érintik egyuttal. A beadvány kéri végül, hogy a beruházásoknak több évre terjedő programja együttesen állapíttassék meg és közzétessék az iparoskörökkel a végből, hogy azok ismerve a várható megrendelések terjedelmét és sorrendjét munkásaik lélszámát és egyéb berendezéseiket az állami beruházások programjának figyelembe vételével állapíthassák meg.

Egy elhallgatott beszéd. Jancsó Dezső ur, a Budapesti Levelező szerkesztője, az alábbi nyilatkozatot közlésére kért től bennünket:

A **Jeszzenszky Ignác** beszéde körül folyó vitában kötelességemnek tartom a következőket kijelenteni, tisztelettel kérvén a tek. szerkesztőséget, hogy a vita által provokált soraimnak helyt adni sziveskedjék.

A kongresszusról szóló tudósítást, amelyben a kérdéses beszéd csak a felszólaló neve szerint említtetett meg, a Budapesti Levelező szolgáltatta a sajtónak. Mitután a Budapesti Levelező felelős szerkesztője én vagyok, én viselem a felelősséget a keresett lap tudósítások minden közleményéért, valamint annak minden mulasztásáért. Engem sem nem utasít, sem nem cenzúrák senki, csak a magam lelkiismerete és kötelességudása: eméltetve az a tény, hogy a kongresszus napirendjével össze nem függő beszéd csak a szónok neve szerint említtetett a tudósításban egyedül és kizárólag az én felelősségem terheit. Ezt a felelősséget én nyugodt lelkiismerettel elviselem, de senki sem engedek felelőssé tenni a magam tényéért.

Budapest, 1902. szeptember 13.

Tisztelettel

Jancsó Dezső

a Budapesti Levelező felelős szerkesztője.

A sasvári királygyakorlatok.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Sasvár, szeptember 14.

A mai hadgyakorlat közvetlen a morva határon **Peterfalva** közelében kezdődött és heves harc lejtődött ki, amely gyönyörű látványt nyújtott. A király nagyon meg volt elégedve a mai gyakorlatokkal; 1/27 órától 1/22 óráig majdnem egyfolytában lovon ült. O felsegő pontban 1/22 órakor érkezett vissza fényes kíséretével a sasvári kastély elé. A király ekkor a kastély mögött elnyúló főtuton meglátta az ellenséges lehétkendővel ellátott 13. honvéddyalozozred két zászlójának elvonulását. A király hirtelen megsarkantyuzta lovát és

asszonyok. Osztrónik azt sugja: szemben a természetnek ezzel a pompájával hallgasson a szabó s a kalapos. De aztán a vergődésen mégis csak felülkerekedik a hívság s felcsillan egy-egy pompás öltözék, amilyennél különb a cseh fürdők árnyán s az Északi-tenger dígnején sem dagasztja a versenyzőnek sovány, szecessziós kobelét. Nagyjában mégis csak egyszerűség a parola. Sajnál-nál is azt a szép nőt, akit szebbé varázsolna a hurocs, fodros ruha, mint a tennis rövid rokolyája, s igazóbbre füstöné a bombe vermeil, mint a gummi-labda. Mert hát nincs is errefelé corso, arcade, promenade, esplanade, colonnade. Hiszen az ember nem lakik, csak meghál itt. Kora reggel rándul ki, későn este tér meg. Itthon csupán a papa s a bácsi marad s meglelik a zöldet a kártyában, a felsőt az alsóban is.

Lomnicz, Matlárháza, Barlangliget, Virágos-völgy, Vág-völgye, Fenyőháza, Csorbai-s Poprádi-tó — az egész környék tele szórva-hintve boldog nyaralókkal.

A Csorbai-tóhoz fogaskerekű s a gondosan épített Klotild-ut vezet. Mikor még esőkönysős ló hátán tettük meg ezt a kirándulást! Ha a sor élen a vezető táltos megállott, azoképpen cselekedett az utána következők hat vagy tíz. Dőfőlhetted a paripád lágyékát, verhetted agyba-főbe — megrázta a fejét és aszondta: „Nem én, a herköpáternek se!” Most elesigázott, de szívós állatok engedelmesen kocognak még fölfelé is. Ordóge van a cipser kocsinak.

Tátra-Széplakot az olesőség teszi kapóssá. Pihentetőbb helyet alig képezek. Itt még a legfinomabb idegszálat is vastagra neveli az unalomnak gyzedelmes gyógyprinceipuma s jóieső szibbadásba ejti. Vendéje vagy a sűrűn köz-

lekedő hirtők népeit talgatja, valj' ki lehet? — Vagy lesimpolyog a völgy szélére s nézi a messze gyárak hosszan elnyúló, zsiros, lomha füst-szalagját.

Hágiba meg azért vándorunk, hogy a világ legjobb kávéjában legyén részünk. Nem szűresőltelek bár, oh fűszerszámos fözete az arabiai bab-szemnek, de illatod s a fenység illata boldog ölekezésben lebeg ott körül.

A rohanó patak omlásában meg haszlan keresend a rózsaszín s kék pöttyel füstött pisztrángot — az csak a t. c. bérlo horgára akad s ebéd-nél annyit pénzt fizetse érte, mintha a skót hegyek vizeiből került volna ide. Jobbról is, balról is a folyton ismétlődő intés: „Tilos a halászat” — „Tilos a vadászat”. Mert hogy itt is minden a másé, különösen pedig a javorinai német hercege, akiről azt mesélik éjjeli őrtüz mellett a tót laizók, hogy ha rengeteg erdeinek minden fenyőszálára egy-egy tizesbankót akasztana rá lombnak, még mindig telne neki egy külön erdőre.

* * *

Keresem Csorbán a vendéglő széles, szelless erkélyét, hogy oda telepedve, elköltsem reggelimet... De csak jó lesz ott belenézni a pohárba s kitekinteni a tóra. Hát, még az ebédőlnék alakai is ölnyi magásra vannak és valamennyi gondosan becsukva, nehogy a félmillió légy közül kiszabaduljon vagy egy, ámbátor enyhe, ragyogó idő járt kívül s így bizony, amitől féltették: meg nem náthásodtak volna. De hát persze hogy jobb így. Mert kérem, míg azt a sok morzsát a pincérek eltakarítják a hosszú asztalok abroszairól! Milyen leleményes istenteremtés is az ember! Becsukja ezeket a férgeket, hogy segítsenek neki takarítani.

A légy a tisztaság szolgálatában. E mellett adta férgeinek még van erőzkésők az ősi szerelmekedésre — egy boldog párnak nászágya az én orrom volt — és ha már nem cineog a cigány, hát muzsikálnak ők. Csak hogy nem minden vendég becsúli meg érdeme szerint a légymunkát s inkább kívánczik a tiszta szabadba.

A konyha-maradékkal s a liba-s tyukjárásnak hátrahagyott műveivel puhított göröngyös parton elértem a tavat. Lépcső? Korlát? Fővenyes ut? Pihenő-pad? Gye? Ugyes, izmos evezős-legények? Szó sines róla. Amott a sziget mögü közeledik türelmfogyasztó lassúsággal az egyik telezsutótladik. A másikat valami porosz kegyelmesség foglalta le. Várjunk tehát. Kék az ég és zöld a föld, s még a faradt tó legényke lapátja nyomán is fölesliss a vízi barázdá, s fölőte rőppen a fecske s édes nevetés csendül ki a csónakból. Mennyei tündöklés alatt és fent, boldog ragyogás mindenfelé. A burkus excellentia, Elzász helytartója, ugyancsak megviaskodik, míg kisasszony lányainak gyors, de szaporátlan evezőkapkodása megindíthatja az otromba járművet. Kellős közepére, az egyszély fenntartása végett oda zötyyentették a jó mamát, aki némi kétkedéssel lesi, férje-ura hogyan birkózik majd meg ezzel az istenverte járművel? Akik néztük, mind abban a vélekedésben voltunk, hogy ő kegyelmessége nyilván jobban kormányoz a szárazon, mint a vizen.

A poprádi tó kisebb, de gazdagabb. Ennek is állottam mély vizen fölött. Amott anakreoni vígság derített, emitten dantei mélységeken borongtam. Pedig amott rosszul, emitt jól ebédeltem. Tele van rejtélylyel az élet.

Herczeg Ferenc munkái
50 filléres füzetekben.

Füzetes vállalatott indítunk. A fiatal magyar írógárda nemes brigadérosra, **Herczeg Ferenc** válogatott, javamunkáit szedték ötvenfilléres füzetekbe, hogy az olvasó így együtt kapja teljes sorozatban azt, amit apránként megszeretett. Minden két héten új füzet jelenik meg. Ára 50 fillér. Előfizetés útján 10 füzet félére 5 korona. **Singer és Wollner** könyvkiadóhivatala Andrásy-ut 10. szám. — Az első füzetet kívánatra mutatványszámú ingyen küldjük.

a honvédek felé lovagolt, megállította a honvédszázad századosát és így szólott:

— Nagyon szép volt. Nagyon meg vagyok elégedve.

A honvédek nagy lelkesedéssel vonultak el. A királyt, akinek hírtelen elvágatása az első pillanatan meglepetést kellett, ugyanakkor vágatva nyomom követte huszárezredesi egyenruhában a német trónörökös és az egész kíséret az attasékkal együtt. A király azután a kísérettel látható jó hangulatban visszatért a kastélyhoz, hol a trónörökösrel együtt le szállott a lóráll és a kastélyba ment. A kastélyban két órákor reggeli volt.

Sasvár, szeptember 13.

A Morva-völgy és Kis-Kárpátok közötti dombvidéken Sasvártól északra, mintegy nyolc kilométernyi távolságra, lankás, erdős halom emelkedik, amelyről gyönyörű kilátás nyílik a hadgyakorlatok területére. A szem akadálytalanul ellát messze nyugatra, be egészen a morva földre s Magyar-Hradison át a puchovi várig, a másik oldalon szinte úgy látszik, mintha a Kárpátok hegyláncja közelednék és északra és délre is áttekinthető szép tájkép tárul a szemlélő elé. Erről a hadvezérlő helyről szemlélte ő felsége több óra hosszat a két hadsereg előnyomulását és haroba felését. Amíg fenn a magaslaton hűvös szellő fújdogált, addig lenn a völgyben erdőt, mezőt beragyogított az őszi nap sugar, amely világosan látni engedte a telvonulól csapatrészeket. Balra egy terjedelmes erdőrészlet előtt mozog Ottó főherceg lovashadosztálya, míg a magaslatról jobbra nagy távolságban gróf Attems hadosztálya sötétlik, mintha a tegnapi győzedelmes ellenséget keresné. Az innessó oldalon a második, a tulsón pedig az 5. hadtest 2—2 hadosztálya nyomul előre harcalakzatban. Az ütközet aligha van messze. És valóban. már 9 órákor üdvözi egymást a két fél csatáránca — ropogó puskatűzzel. Arról a magaslatról, hol ő felsége és kísérete volt a Ferenc Ferdinánd főherceg parancsnoksága alatt álló nyugati hadsereg 8 útege támogatja a hadosztályok (Lipót Szalvátor főherceg és Fischer-Cobirje) előnyomulását. A hadgyakorlati fővezetőségén kívül ő felsége a német trónörökösrel és kíséretével, valamint a nyugati hadsereg parancsnokai: Ferenc Ferdinánd főherceg tőrskaravál és gróf Uxküll hadtestparancsnok figyelik a tüzérség gyönyörű akcióit.

Egyszerre trombitásöz harsán meg az erdő felől: a lovasság rohamjele. Ugyanabban a pillanatban felhangzik a „hurrah” és a huszárság több szakaszban kivont karddal törtet előre, egyenesen a tüzérségre. Az 5. hadtest huszárai ezek. A tüzérpáncsnok azonnal feltalálja magát. A villámgyorsaságával a támadók ellen fordulnak az ágyutörők és még mielőtt az első lövés ellenük megtörténhetett volna, ismét elszárguldoztak épp úgy gyorsan, amily megdöbbentő meglepetésre érkeztek volt. E lovas századnak ez az igazi huszáros bravurja az egész napon át közbeszéd tárgya volt.

A barbaiki-magaslaton a figyelem ez érdekes epizódját csakhamar komolyabb akciók felé fordul, mert nemskóra Mertens hadosztálya is jelentkezik, amely a Frigyes főherceg parancsnoksága alatt álló keleti hadsereget a jobb szárnyról támogatja, míg a másik oldalon a Szeniczen át érkezett 37. honvéddadosztály döntő hatással avatkozik az ütközetbe, még mielőtt a kombinált hadtest, amely a nyugati hadsereg alá van rendelve, a döntésre befolyhatna. A nyugati hadseregnek egyelőre a tulnyomó erő elől hátránia kell.

Ez a mai nap eredménye, amelynek nagy írárdalmi után ugyancsak rászolgáltak a ho'nap vasárnapj szünetre.

Egyáltalán a két legutóbbi napon a csapatok bámulatra méltó műveltek. Csaknem 25 km.-t tevő menetek után frissen és íradhatatlanul lépnek az ütközetbe és pompás tartásuk után nem hinné ez ember, hogy ezek a csapatok már hetek óta menetelnek. Ő felsége a barbaiki magaslattól hosszú galopban majdnem minden egyes működéshen volt csapatrészhöz odalovagolt, hogy azokat megsemmelje és a honvédség is, amelynek parancsnoka Benedek altábornagy, Frigyes főherceg hadseregparancsnokkal a sokat emlegetett magaslaton megjelent, méltán büszkélkedett a leglőbb hadur dícséretével.

Délután 1/2 órákor a király, aki ekkor már 7 órája ült nyeregen, oldalán a német trónörökösrel a lényes társaság élén hazatértében a kastélyon túl egy honvéd gyalog-osztályt látott az utcán át menetelni. Azonnal a csapathoz vágatott, amely a pozsonyi

honvéd-gyalogezred egyik zászlóalja volt és átvéve a parancsnok jelentését, igen élmiserőn nyilatkozott a honvédség tartása és kinézése felől.

A hadgyakorlatok területén ma is igen nagy és előkelő közönség jelent meg, közte Windischgrätz Alfréd hercegné, gróf Apponyi Antal, neje és leánya, az utóbbiak lovón. Ő felsége a hölgyeket barátságosan megszólította.

Sasvár, szeptember 13.

Az egymás ellen hadműveleteket folytató hadsereg összesen 80.058 lönyfi gyalogságból, 14.846 lönyfi lovasságból és 160 ágyúból áll. A nyugati hadsereg (parancsnok Ferenc Ferdinánd főherceg) 57 zászlóaljból, 81% lovasszázadból, 108 ágyúból, 4 hidászszázadból, 5 hadikészletről, 1 léghajóosztályból áll. A keleti hadsereg (parancsnok Frigyes főherceg) 55 zászlóaljból, 86% lovasszázadból, 92 ágyúból, 2 hidászszázadból, 1/2 hadhídkészletről és egy léghajóosztályból áll.

KÜLFÖLD

Protestantizmus Franciaországban. Korai volna a francia Los-von-Rom-mozgalomnak valami nagy jövőt jósolni, de a kezdet meg van hozzá téve. Franciaország fiatal lelkeszei közt oly áramlat észlelhető, mely el akarja ugyan kerülni a Rómával való formális szakítást, de arra törekszik, hogy a katolicizmust megifjúlja a nemzeti kereten belül, amilyen külön francia nemzeti egyházat alapítson, amilyen az angol. Ennek a nemzeti egyháznak a tanait csak egy lépés választja el a protestantizmustól. Ez iránynak legfőbb képviselője André Bourrier, a marseillei székesegyház volt vikáriusa s jelenleg bellevue protestáns lelkes, Páris mellett, 1896-ban kilépett a katolikus egyház kebeléből s megalapította a *Chrétien Français*, mely intézet oly papoknak, akik vallási aggodalmak miatt kilépnék a katolikus egyházból, egzisztenciát terem. Bourrier abból a szempontból indult ki, hogy sok pap csak azért nem teszi le a papi ruhát, mert nem tud megélni. Az ő agitációja folytán hat év alatt 500 pap lépett ki, a *Chrétien Français* tavaly 56 volt papot támogatott, ezek közül hét tanul protestáns teológiát.

Ettől a mozgalomtól eltekintve, Franciaország számos megyéjében keletkeznek kisebb-nagyobb protestáns kézségek, melyek szépen fejlődnek, úgy hogy Franciaországban a protestantizmus tisztogalása kétségtelenül fölismarthat. Az azonban még nem történt, hogy egyszerre egész város kérjen protestáns lelkesé, mint most teszi Aulière, Trarieux szenátor kezdeményezésére. Franciaországban nagy érdeklődéssel várják, hogy az aulléneket képviselő Trarieuxnek mit fog Combes válaszolni.

A szerb király a cárnál. Ha a jelek nem csalnak, a szerb királynak mégis csak sikerülni fog a cár színe elé jutni. Pétervári lapok azt írják, hogy Sándor és Draga talán még ebben a hónapban Livádiába mennek az orosz cári család látogatására.

Poseni utóhangok. A német félhivatalos lapok erőlyesen visszautasítják azt az állítást, hogy az orosz tisztek Posenben fagyasztó hidegséggel fogadták Vilmos császár barátságos viselkedését. Igaz ugyan, hogy az orosz tisztek nem világitották ki szállásuk ablakait, de ezzel szemben figyelembe kell venni, hogy ezek a tisztek egy lengyel részvénytársaság szállójában laktak, amelynek egyetlen ablaka sem volt kivilágitva és turosa lett volna, ha az orosz tisztek a saját ablakait kivilágitották volna, míg a szálló valamennyi többi ablaka sötét maradt volna.

A *Kurier Poznanski* című poseni lengyel lap gróf Zoltovski kamarási rangjától való megfosztásáról a következőket írja:

Gróf Zoltovski Tódor a poseni tartományi gyűlés helyettes elnöke, a császár pár Posenbe érkezése előtt írásban tudtára adta Solms-Baruth iókamarásnak, hogy kész hivataláról lemondani, ha ez az udvartól való távolmaradása miatt a poseni császárnapok alatt szükségessé válna. Gróf Zoltovski erre mindjárt a császár elutasása után azt az értesítést kapta gróf Solmstól, hogy törölték a kamarási listáiról és iókéri őt, hogy a kamarási méltóság jelvényeit küldje vissza Berlinbe. Gróf Zoltovski postafordultával visszaküldte az arany kulcsot gróf Solmsnak.

A *Berliner Tageblatt* e hírre gunyolódva megjegyzi, hogy a lengyel gróf törülését a kamarási méltóságból nem lehet a világot megrázó események közé sorolni. Egyszerű udvari esetnek nevezi a dolgot, minden politikai melléki nélkül, mit a lengyel

sajló oly szívesen szeretne neki kölcsönözni. Gróf Zoltovski egyszerűen provokálta levelével Bolms grófnál az aranykulcs visszavonását. Hogy minő okból nem akart a poseni eszárnapok alatt az udvarnál megjelenni, az az esetnél teljesen mellékes.

Montebello. A volt pétervári francia nagykövet, gróf Montebello, tegnap nejevel Pétervárról Párisba érkezett. A grófi pár előbb vidéki kastélyába, onnan pedig Biarritzba megy. Gróf Montebello novemberben adja át Pétervárt visszahívó levelét. Felesége ez alkalommal elkiséri, mert személyesen akar elbucuzni a cárnéval.

Anglia és Oroszország Középsztáiban. Az indiai kormány Kettáhból (angol Beludisztán) Nuszkiba, a tulajdonképpeni Beludisztánba vasutat építette. Magábanve nem nagy és fontos vonal, de a *Novoje Vremja* mégis azt hiszi, hogy Anglia messzeemenő terveknek az eszközevé akarja ezt tenni. Az orosz lap kijemeli, hogy azt a vidéket, mely azelőtt valóságos homoksvivatag volt, az angolok teljesen átalakították. Kettáhból Nuszkiba, Csaggehenbe s Szeisztanba az angol karaván-utát építették, az ut mentén mindenütt kulakat s ezek védelmére apró erődöket állítottak föl a rablók ellen. A vasutvonal ezt a karaván-utát fogja mindenütt követni. Az említett orosz lap véleménye szerint Anglia a kettáhból vonalat később megnyújtja Perzsián keresztül a bagdad vasutj, amelylyel így érintkezésbe jön. Ez összekötötteknek nagyon lesznek a gazdasági előnyei, de még nagyobbak a politikaiak, mert az angolok és németek kezében lévő vonal, mely Indiából Beludisztánon, Délperzsián és Mezopotámián vonul keresztül, alaposan elzárna az oroszok elől az Indiai-Oceánt. Oroszországnak tehát az lenne a *Novoje Vremja* szerint a főeladata, hogy siettesse Perzsiában az orosz vasuti terveket, hogy így hamarabb elérvén az Indiai-Oceánt, egy a mezopotámiai német, mint a beludisztáni angol vonalat paralizálhatná.

Finnországból. A finn lakosság tulnyomó része az idén nagy szákségben van a földtől rosz termés következtében. Amit a sok záporos megkímélt, az a fagy tette tönkre. A finn szenátus ezért elhatározta, hogy a nyomorgó lakosságon szükségmunkákkal segít.

A rendőrség reformját valamennyi nagyobb finn városban keresztülvitték. A rendőrséget mindenütt tetemesen szaporították s a rendőrök többsége természetesen orosz, mert finn ember erre a mesterségre nem igen válla kizik.

HIREK

A komédiákból.

Ülön a minap meghalt egy komédiástrupp kis Pierrotja. Egyházi szertartásra nem teltett a komédiásoknak, hát minden hivatalos gyász nélkül temették el a kis bohócut.

A kis Pierrot beteg lett nagyon. S meghalt egy őszi hajnalon. Nem ül többé kedves lovára, Csörgőspikája árva, Ajka, mely mindig vig mosolyra állt, Némán köszönté a halált.

Hazája nem volt. Ravatala árok, Es siratói bús komédiások. A halavány, kis Pierrot felett A kigyóember hullajt könnyeket.

A paphoz mentek, hogy az eltemesse, Mondjon énrójánál egy végső imát... Kísérje ének szomorúan zengve A boldogabb, a más világba át.

Pénzt kért a pap... A kis trupp összeállott Letépett néhány késői virágot. Pap nélkül... Csendben... Langyos őszi este, A kis Pierrot-t búsan eltemette...

Ki úr vagy földön, tengeren, hegyen, Kik a komédiások, Istenem?

P.

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmulhatlan pillanati kézi-apparátusok
MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BECS, Tuchlauben 9. sz.
Kívánatra nagy kénes árjegyzék. Ezen üzletág alapítottat 1854-ben.

Kezdeté félnyolckor.

Alulírott csekélyeségemnek nagy áldozat a színházbajlás. Dolgom volna a redakcióban nyolceig, félkilencig. Félbehagyom azonban a munkát hét órakor s még nem tette le Kun László ur a dirigálópalcát, amikor én innen négy kilométernyire, a Vig-színházban a székemen ülök. Színház után pedig visszajövök a redakcióba, folytatni a munkát, ahol abbahagytam. Egy kis késéssel keresztülgázolva néhány topánkán és szoknyán, négy-öt pardont morogva, mialatt a színpadon a színészek finom műnuszokkal küzködnek, úgy mehetnék a színházba, hogy aztán egyenesen hazamenjek. Képtelen vagyok azonban arra, hogy ennyire terhére legyek az embereknek.

Hogy én mit csinállok, az nem igen érdeklí az, aki ezt a pár sort elolvassa, de az igenis mindenki érdekel, hogy az egész budapesti publikum az ellenkezőt cselekszi annak, amit a színházba járók kis kátéjában az első paragrafusba írnék bele. A színház: csür, amin végig lehet csörtetni akármikor. S nem is egyedül, hanem nyomában azzal a sujtásos és ropogós csizmás urral, aki helyére vezetői az embert. S gukkert kinál és morog félhangon a későn érkezett fölébe és esőrgöti az aprópénzt meg zizeg a kezében a színpad papirosa is. S a sujtásos ur aztán még körül néz a parterer szőnyegéről a színházban, hogy rendben van-e minden s újra végigressze az ajtóig, ahol a helye. Aztán jobbra, balra, fenn, lenn újra hallszik: — szabad kérni. Valami új vendég megint fellökös a helyéről öt-hat pontos hölgyet és urat. — Ha csak egy kicsit gondolkoznának azon, amit megcselekszenek, ezek a máskülönbön comme il faut hölgyek és urak nem tennék tönkre a publikum színházi estéit. Mert legelső sorban a parterren folyik a későnérkezettek dulakodása. Az olcsóbb helyek publikuma sohase bizik meg egészen abban, hogy nem ül-e valaki más a székére s korán megtelepszik a színházban. Mi uri publikum azonban jól tudjuk azt, hogy a színházjegyre nyomtatott numerus kötelező a színházra nézve, tehát akkor ténfegünk be a helyünkre, amikor éppen guszpusunk van beülni. Egy jobbfajta cigarettát nem dob el az ember a csemetgyűszóra öt-hat olyan ember kedvéért, akit később meggyomroz, míg bejut a helyére. Egy kis beszélgetést se hagynak abba a hölgyek a színház sarkán azért a jelentéktelen csilingelésért, ami az előcsarnokban az előadás kezdetét jelzi.

Ez a későnjövők között az indolenszek szektája, de tessék elhinni, hogy van hitágazat is ebben a neveletlen felekezeten, amely szándékosan késik. Kis prókritikusok át is integetnek egymásnak a színház egyik oldaláról a másikra, míg elfoglalják az ujságok jól ismert zselléit s nagyokat huzogva a gukkerre, egyelőre még szabad szemmel huzogrogznak fel a színpadra, hogy hol tartanak a színészek. Az első sorokban ülő urak között társadalmi törvény a későnérkezés, no meg az is, hogy nem a székük alá csapják be a kalapjukat, hanem fölkrájkák szép sorjában a zenekar vörösplüssös palánkjára. S a későnjövés ismétlődik a szünetek után is. Nem között, hanem: után. Az előadás közben se illik tudniillik idejében bejönni s ha már véletlenül benn van a gavallér, hát a függöny felhúzása után még állva gukkerre fel a páholysorra. Akkor aztán azonban hanyag eleganciával lecsapja végre a szék ugynevezett ülökéjét és ráül az ülökéjével. — Hogy aztán a hölgyek előadás közben cukrot ropogtatnak és a stanieliket nyitják, gyűrük, az a gorombaságnak másik oldalára tartozik. Ez ellen nem lehet cselekedni semmit. Ugy-szintén az ellen se, hogy az ember némely színházban előadás közben csak hallja: potty, potty... Tudniillik két huszfillérest kell bedobni az automatába, ami látesövet ad. Ugy adja tudniillik, hogy előbb félre kell tolnivalami rugót, ami nem jár minden nyikorgás nélkül.

A pontossághoz azonban hozzá lehetne szoktatni a publikumot — a publikum érdekében. Csak az kellene hozzá, hogy a színházak direktorai egy közös és minden színházat egyformán kötelező megbeszélésben határozzák el azt, hogy a színpadi függöny felhúzása után a színházba mindaddig nem szabad bemenni, míg a függőnyt le nem bocsátják. S két hétig, csupán két hétig a legszigorubbantársák be ezt a rendet. Hogy így legyen, az első sorban a közönség érdeke, de érdeke a színházak is. A nagy költség-gel, rémitő munkával megcsinált színpadi produkciói finomságai elvesznek abban a zibvásárban, ami minálunk a színház. A színész néha ordít, mert máskülönbön képtelen megérteni magát. Csendes szavát elnyeli a szék-csapkodás. Hogy nekünk annyi színészünk van, aki a szalon selyempuffjain is harsog, abban jó része van a nézőtér zajának. Végre is, melleleg azt is óhajjuk hallani, amit a színpadon beszélnek.

Nem jelent valami nagy kellemetlenséget a színházakra nézve, ha rendet csinálnak ebben a dologban. Ilyenformán proponálni se merném, mert végre is a színház a publikumból él és a neveletlen publikum még mindig jobb, mint a semmi publikum. Azt hiszem azonban, hogy senki se marad ki a színházból azért, mert ezután már nem lökdöshet föl öt-hat közeli és távoli szomszédot, míg a helyére jut. A színházbajlás voltaképpen célja mégse ez.

(Th.)

Budapest, szeptember 13.

— BUDAPESTI NAPLO. Szeptember 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hír. *Berczik* Árpád miniszteri tanácsos szabadságról ma visszatért a fővárosba és átvette a sajtóosztály vezetését.

— Beszélgetés a óár orvosával. Dr. Bertensonnal, a cár udvari orvosával a grenoblei balneológiai kongresszusra utaztában egy napot Bécsben töltött s a *Neues Wiener Tagblatt* egyik munkatársa, aki meglátogatta. A *cárné betegségéről* a következőket mondotta:

— En akkoriban nem voltam Pétervárott. A cárné nem engedte magát orvosoktól megvizsgálni s így természetes, hogy nem volt megállapítható, csakugyan anyai örömlököt várhatott-e a cárné.

Dr. Bertenson kezeli gróf *Toiszojt* is, a kiről azt mondja, hogy most igen kedvező az egészségi állapota. Igaz, hogy még emésztési zavarok bántják, de ezen nem lehet segíteni, mert *Toiszojt* vegetáriánus. Bertenson megerősíti, hogy *Toiszojt* két levelet intézett a cárhoz, aki a leveleket kézhez is kapta. *Toiszojt* most is összekötötében van az udvarral és jegutóbb is meglátogatta őt *Mihály* nagyherceg.

— Merénylet a német császár ellen. Egy magyar lapnak azt távirtozzák Berlinből, hogy a német császár ellen a poseni látogatás alkalmával merénylet készült. A berlini forrás nem gyanúsít ugyan senkit, de nyilvánvalólag lengyelekre gondol. Amikor az ácsok tegnap szjéjjel-szedték azt a tribünt, amelyen a poseni városi hatóság tagjai a császárt és a császárnét szeptember 2-án fogadták, a földben, a tribün alatt egy nagy úrt fedeztek fel, mely meg volt töltve dinamittal és ólomgolyókkal. Gyujtó, zsinór is fektült a lópor mellett, a rendőrség rögtön elzárta a területet. Ha csakugyan volt valami a dologban, ez majd tisztázódni fog a legközelebbi napokban.

— Kossuth-émléktábla. Ma leplezték le Sátoralja-Ujhelyen a *piarista jogmúzeum*ban a Kossuth-émléktáblát. Az ünnepélyen jelen volt a vármege küldöttsége *Matolay* Elele aispán vezetésével, a város küldöttsége *Szekely* Elek polgármester vezetésével, továbbá számos testület, egyesület, hivatalok, hitközségek küldöttségei, valamint nagyszámú közönség. Az ünnepélyt nagymise előzte meg a gimnázium-templomban. Erre következett a leplezés. Az emléktábla a gimnázium épületének utcára néző homlokzatában van elhelyezve. Az ifjuság elénekelt a *Szózatot*, azután dr. *Ferényi* József tanár ünnepi beszédet mondott, amelyben lelkesítette az ifjuságot Kossuth példájának követésére. Több hazafias szavalt következett erre,

végül a *Himnusz* énekeltek el. A szép nagy fekete márványtáblán a következő felírás van:

E gimnázium növendéke volt

KOSSUTH LAJOS

1810—1816-ig.

A nagy előd emlékének

A jogmúzeum ifjusága, 1902.

— Az urak lopják a szivart. A bécsi trafikokosok körülbelül éppen azok a panaszok az osztrák pénzügyminiszter ellen, amik miatt a magyar trafikokosok gyűlösznek, anketeznek — ez ideig még minden eredmény nélkül. Vasárnapi munkaszünetet akarnak ők is. Egy a napokban tartott nagygyűlésükön kimondták, hogy követelik, hogy legalább két órakor délután bezárhassák a boltjaikat vasárnaponként. Legalább egy félnapot akarnak pihenni hetenkint. Aztán nagyobb hasznót kérnek a dohány és a belyeg után. A legérdekesebb azonban a határozatuk között az, hogy arra kéri a pénzügyminisztert, hogy tiítsa el a publikumnak a válogatást a szivaros skatulákban. Nem az a baj, hogy talán egy-két szivar megérsül, hanem az, hogy: lopnak az urak. Az urak, mert annak a publikumnak, amely olcsó, két, két és fél krajcáros szivart vásárol, amugy sem engedik meg a válogatást. Körülbelül harmincegyven koronára teszik havonként a veszteségüket — az ur tolvajlásá révén. Ezt ráfizetik az amugy is kis jövedelemre. — Nálunk Szegeden az iskola-utcai Kecske-trafikban csiptok rajta nemrégiben egy főtisztviselőt a szivarlopásos s olyan nagy volt a felháborodás az eset nyomában, hogy azt hihette az ember, hogy izolált jelenséggel áll szemben a szegedi ur tolvajlásában. Pedig hát dehoggy. Ime, megfogják a válogatás közben a bécsi trafikokosokat is. Érdekes volna tudni, hogy mi a tapasztalatuk ezen a téren a budapesti tözdeseknek.

— A főkamárás vasuti kalandja. A óár főkamárása, gróf *Nariskin* a napokban Pétervárról Dorpatba utazott s ebben az utazásban eredeti módon szabadult meg a pénztárcájától. Az első osztályu kocsiiban, amelybe beszállott, már egy elegáns és szép fiatal hölgy ült. A hölgy gyönyörű bokrétát tartott a kezében. A gróf megcsodálta a virágokat, mire a hölgy odanyújtotta neki a csokrot, hogy szagolja meg. A főkamárás ur ráhajolt a bokrétára s egyszerre azt érezte, hogy iszonyu nehéz lett a feje. Elkábult és mély álomba merült. Amikor fölébredt, a szép utitárs már nem volt a kocsiiban, a csokor se és hiányzott a főkamárás zsebéből a tárcsa is a benne levő nagy rakás pénzelegytemben. A kalauz mindössze annyit felvilágosítást tudott adni a bokrétás hölgyre nézve, hogy néhány állomással előbb leszállott.

— Hegedűs Sándor beiktatása. A dunántúli református egyházkerület új főgondnokát *Hegedűs* Sándor volt kereskedelmi miniszter nagyszabású egyházi ünnepek között iktatták be a pápai református templomban, hétfőn délelőtt 10 órakor. A beiktatás a dumameléki kerület elüljárói között jelen leszenek: *Daranyi* Ignác földművelésügyi miniszter főgondnok *Petri* Elek püspök helyettes, *Szabó* Péter, *Dányi* Gábor, *Baksay* Sándor és *Mády* Lajos esperesek. A pesti egyház nagy küldöttségét *Szilassy* Adár közígazgatási bíró gondnok és *Pap* Károly lelkész vezeti.

— A szállodások kongresszusa. A *Szállodások Nemzetközi Egyesületének* közgyűlése e hó 24-én, az ezzel kapcsolatos ünnepekhez szeptember 23-ikától 27-éig terjedő időközben leszenek. Az eddigi külföldi jelentkezések már is biztosítják a Budapesti Vendéglő-Ipartársulat által összehívott program sikerét és remélhető, hogy idegenforgalmunk emelésére is nagy beolyással lesz az előkelő külföldi szállodások látogatása.

A közgyűlés tárgysorozata is gazdag tartalmu, és fontos közgazdasági kérdéseket ölel fel. Így vita tárgya lesz az 1902. évi január 23-ikán kelt német szövetségiánsok rendelete, a szállodai hotel, a tisztességtelen verseny és zugsajtó reklámjai továbbá állás-foglalás a német vámtarifa törvénytervezetével szemben, a nyugdíjügy és állásfoglalás a szállodai számbalékgendmények ügyében, végül a szállodaberendezésnekéni mutatóköz túlzott fényűzés és az ebből származó csekély jövedelmesség egyenként és összeségében is oly kérdések, melyek nemcsak a szakiparost, hanem a nagyközönséget is érdeklik. A budapesti rendezőség *Gundel* János, *Glück* Frigyes és *Stadler* Károly elnöklöte alatt állandóan működik és a jelentkezők *Palkovics* Ede Angol királynő szállodájában külön órára berendezett irodában nyerhetnek felvilágosítást. Tokintettel arra, hogy a jelentkezők legnagyobb része csak e napokban érkezett és napról-napra rohamosan emelkednek a budapesti rendezőség a tulhazozott munka folytán a Pozsonyi országos mezőgazdasági kiállítás esoteles látogatásának rendezését a Pozsonyi Vendéglő-Ipartársulat vezetésére bizta.

— Az új országgház tűzbiztonsága. Ma délelőtti vizsgálták meg az új országgház épületét abból a szempontból, hogy teljesen rendben vannak-e azok a vízvezetési csövek, csapok, medencék stb., amelyek a tűzbiztonság céljára szolgálnak. Az e célból kiküldött bizottság s a rendőrség és tüzoltóság képviselői mindent a legteljesebb rendben találtak.

— **Az öttagu küldöttség.** Latinovits Pál főispánál a napokban öttagu küldöttség járt. A legszomorubb küldöttség, amely valaha főispánt fölkeresett. A szónok sánta volt, de 6 járt mégis legelől. Kézén fogva vezette a másik deputatust, aki világtalan volt. Utánna jött a harmadik fél-ember, aki sem nem szólt, sem nem figyelt: siket volt és néma... A negyedik fél-ember annyival volt különb az ötödiknél, hogy legalább az egyik lába volt meg, de az ötödiknek még ez az egyik is hiányzott. Ez a szomorú deputáció állt oda a főispán elé s elmondta, hogy Zomborból jöttek s nincsen keresetük.

— Keresetük? — kérdezte meghatottan a főispán.

— A mi keresetünk csak egyféle: a koldulás. De tőlünk még azt is elittolták. Könyörögtünk azért is, hogy vegyenek föl a szegények házába, de ezt sem tették meg. Ezért nincs keresetünk.

— És most mi a kívánságuk? —
— Nagyon kevés. Szinte ki sem merjük mondani.

— Mondják csak, biztatta a főispán a harmad-fél deputációt.

— Az kérem, hogy legalább engedjék meg, hogy kolduljunk olykor.

Mit lehetett tenni egyebet ennyi emberi nyomorúság láttára s ilyen megdermeszítően nagy igénytelenség hallatára, mint megengedni az öt nyomorultnak és annak a nyolcvanhat koldusnak, akiknek nevében jöttek, hogy ezental koldulhatnak hetenként — kétszer.

— **Luther-látszás.** A Luther-látszás szeptember 13. és 14-én tartja Közégen ezévi gyűléseit. A vendégek legnagyobb része már ma megérkezett Szombathelyre, közöttük Zsitvinsky Mihály államtitkár, dr. Baitik Frigyes Gyuricza Ferenc, Zelenka Pál és dr. Müller Frigyes püspökök, továbbá az ágostai evangélikus egyháznak még több számottevő tagja. A szombathelyi állomáson mintegy száziányi közönség fogadta a vendégeket, kiket Kiss János szombathelyi lelkész lendületes szavakkal üdvözölt. A társaság megtekintette a várost, és az evangélikus templomot és a kioszkot, a délutáni vonattal pedig Közégre utaztak. Közégen a dunántúli gyűlés nevében Gyuricza Ferenc püspök, a közzei gyűléseket részéről Mihályi Izidor lelkész a város nevében Sissovics Miklós polgármester üdvözölte a vendégeket. Az üdvözlő beszédekre Baitik Frigyes püspök válaszolt, megköszönvén a fogadást. O tudja, hogy más felekezetek is vannak a városban, de érzi, hogy őket azért szívesen fogadják, mert hiszen a Luther-látszásnak is az a célja, ami mindenkié: a világhossz terjesztése minden téren. Este 6 órakor a gyűlés után ismerkedési estély volt.

— **A zágrábi szerb kereskedők kára.** Zágrábból táviratozzák nekünk, hogy a szerb kereskedők 150.000 koronányi kártérítési igényt jelentettek be. A károsultakat a város fogja kielégíteni s erre a községi adókat általában fölemeli. Ez a hírdetmény nagy elégedetlenséget keltett városzerte.

A felhatalos *Narodne Novine* mai vezércikkében a horvátok és szerbek kibékülése mellett szíjjal fel és a kártérítés koldúsával is foglalkozik. Azt mondja, hogy a polgárságnak erkölcsi kötelessége az elkövetett igazságtalanságok jóvátennie. A kormány is ilyen szellemű rendeletet intézett a városi tanácshoz, amelyben elrendeli, hogy a szerb kereskedőknek okozott kárt rendkívüli községi pótdadó kivételével térítsék meg. — *Kontak* Antait, a kereskedelmi és iparkamara alelnökét, akit a zágrábi zavargásokból kifolyólag letartóztattak, ma szabadlábra helyezték.

A *Karlovcai* metropoliai területen lakó szerbek, mint egy zágrábi távirat jelenti, tegnapiótt Rumában értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy szeptember 18-ára a karlováci kerület szerb lakosságát Karlovczára általános kongresszusra hívják össze. Ezen a kongresszuson fognak állást foglalni a zágrábi eseményekkel szemben.

— **A technikus kongresszus.** A második magyarországi technikuskongresszusnak Hieronymi Károly, Czizier Győző, Lipinay Sándor és Ludvig Gyula vezetése alatt múltkorok előkészítő-bizottsága előkéri a technikusokat, hogy a kongresszusra minél előbb jelentkezzenek. A jelentéskézők bejelentendők, hogy a krompachi háromnapos kiránduláson részt vesz-e, és a kedvezményes vasúti jegyeket (Budapestre és vissza, valamint a kirándulásra is) igénybe veszi-e az illető. Minden tudakozódásra szívesen felel a Magyar Mérnök- és Építészegylet.

— **Nagy jótékony adomány.** Bécsből jelentik, hogy Gutmann bányatanácsos, abból az a kalomból, hogy az ellene intézett merénylőtől szerencsésen megmenekült, jótékony célokra háromszázezer koronát ajándékozott.

— **Tragikus kirándulás.** Kasselből táviratozzák: Tegnap egy csapat tanuló kirándulást tett a város környékében. kirándulás közben nagy vihar érte utól őket és a lesújtó villám harminc tanuló agyonsújtott. Sokan súlyos sérülést szenvedtek és elájultak.

— **Babios püspök a pánszlávok ellen.** A levidéki pánszláv agitáció má már olyan vakmerő eszközökkel dolgozik, hogy még a legcsöndesebb hajlannak érzelmeit is fölzaklatják. Ezek közé tartozik *Bubies* Zsigmond kassai püspök is, aki nem tűrhette többé a Nagyszomban megjelenő *Katolice Noviny* egyházi lap s. emenszedett hazugságait és körlevélben hívja föl rá a figyelmet.

Ez a pánszláv lap a többek közt azt hazudja, hogy a kassai egyházmegyének 267 piébániája közül csakis 45 a tiszta magyar, míg a többi tiszta tót és vegyes. Azt mondja továbbá az a lap, hogy *tiszta tót község esernél több van a kassai egyházmegyében s ezek mégis el vannak nyomva s úgy tűnik föl — ugymond — mintha Jézus drága vére a tótokért nem is ömlött volna és a tótok mintha nem is volna nekik a menyország számára teremtve, hanem a véget, hogy magyarokká legyenek.* Panaszodik továbbá, hogy a papnevelő intézetben tútul bezárnéni sem szabad a növendékeknek, hogy a szeminárium templomból — a kassai tótoknak nem kis szomorúságára — teljesen kitiltották a tót éneket. Siránkozik azon, hogy nem egy újonnan löszentelt pap lölmege a szöcskékre és tútul prédikálni nem tud. Borzadva említi ez a pánszláv lap, hogy van olyan kispap is, aki töt szülök gyermeke s rövid idő alatt pappá fogják szentelni s nem állította ezeket a szavakat mondani: *As a pap, aki a tótokat magyarsítja, nagyobb érdemet szerez magának Isten előtt, mint az, aki hitre tanítja őket.*

Mindez és sok más dühbögő kifakadás a *Katolice Noviny*nak, tulajdonképp a római katolikus egyházmegye vezetőségének a legnagyobb diósérte. Minthogy azonban számos olyan állítás van benne, amely a tények rosszakaratú elerítése, a tudós püspök, aki csak most épült föl a súlyos betegségéből, a körlevélben alaposan elbárik a pánszláv hazudozásokkal. Így világosan kimutatja, hogy az egyházmegye összes lakossága 698.925 s ebből a tótok száma csak 266.327, míg velük szemben áll 325.088 magyar; de másrészt a tótokkal szemben van 432.598 nem tót lakos. Százelekben kifejezve a tótok 38 százalékát teszik az összes lakosságnak.

Megdölgő a hazafias püspök a többi hazudozásokat is, kijelentve, hogy az egyházmegye igenis a hivatást teljesíti, a midőn azonkívül, hogy keresztény és katolikus, magyar is. Kijelenti, hogy a nevezett lap kirohanására nincs egyéb válasza, mint a *szánalom és a megvetés.*

Az épsztorlevél, amelyet az épsz egyházfejedelem Szent István ünnepén *Warmbad-Vilachban* írt, így végződik:

Nehezemre esett, tisztelendő testvérek, hogy kénytelen voltam tiltakozni és védő szavamat lelemezni támadók ellen. Jól tudom, hogy a papnak, lök-pp püspöknek, első sorban nem az ilyen beszéd leiadata, sőt elvonnéljogva kerülöm is a napi politikába való beavatkozást, bár vannak esetek, amelyekben mint magyar főispánok és törvényhozók ez is kötelességem. Ilyen ez a mostani is, mert ki kellett már egyszer mondanom az igazságot ebben a kérdésben egyházi részről is. Eöször teszem ezt így nyilvánosan, és miután elmondottam nézetemet, nem is fogok reagálni bárhonnan jövő támadásokra.

Szent István-napja van ma. amelyen e levelem írását bejelezem. Tisztelendő Testvérek, s amely napot is hosszan tartott betegedsémem miatt szeretett szék- városunktól és távol a szeretett hazától kellett töltene-m, hogy tontos kildetésemben visszasszerzem a megvengült ért és egészségét. De itt a távból is gondolok reátok, gondolok Szent István örökre és még élenkben érzem a fájdalmat, amely minden igaz magyar ember kebelében felakad annak láttára, hogy ezen istenadotta szék hazában, amelyben mindannyian boldog egyetértésben élhetnénk, a visszavonás és gyűlölködés szelome kinozza a hon polgárait.

Esedezünk tehát apostoli szent királyunkhoz, esedezünk a Szűz Anyához, akinek ő országát ajánlotta, adja vissza a belső békeséget országának, hogy az nagy, hatalmas és vallásos legyen.

— **Tragédia az össekkötő hídon.** Az össekkötő vasúti hídról ma reggel egy feltűnően elegáns nő akart a Dunába ugrani. Amint a hid karáján áthajolt, egy rendőr megragadta és bekísérte a IX. kerületi kapitányságra. A szerencsésen nő itt eladta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt akart a balába menekülni. Az uriaszony *Purszky* Jolán, egy előkelő nemesi család sarja. Mint fiatal leány Szabadkán egy gazdag kereskedőhöz ment nőül, akivel boldog családi életet élt. Ferje azonban a börtén kezdett járni, ami anyagi veszítet okozta. Mikor a milliómos férfi koldus lett, éjei agyonlötte magát. A felesége a temetés után leljött a lövárosba. Itt régi betegsége leljutt s ez érlelte meg benne a gondolatot, hogy véget vet életének.

— **Magyar újságlró Párlaban.** *Borostyáni* Nándor balálával a pársi *Szicé-né* megürült a magyar ügyek rovata, amelyet *Bertha* Sándor veit át, aki hazai viszonyainkat a francia sajtóban évek óta szakavatottan és buzgóan ismerteti.

— **A háborgó Vezuv.** Egy római tudós, aki a Vezuvot megfigyeli, úgy nyilatkozik, hogy a *Vezuv* kildörése csak rövid idő kérdése és a veszedelem nagy. Mint tudósítónk táviratozza, Nápolyban nagy aggodalmat keltett a római geológusnak ez az észlelete,

— **A végrehajtó.** A végrehajtó az az ember, aki eddig mindenütt megtalálta az embert az életben. Ezentul a végrehajtó az az ember lesz, aki a siron tul is megtalálja a maga áldozatait. Az első komoly lépés ebben az irányban az, melyet az olasz kincstár egyik végrehajtója tett meg, mikor tegnapi fölkereste börtönében Musolinót. Musolino tudvalevőleg élethossziglan tartó börtönrre van elítélve. A végrehajtó azonban követeli tőle a büntetése kiszabásáért járó két-ezerhatászd lírát s százhuszont líra illetéket s ezért látogatta őt meg börtönében. A nagy briganti legott fölsímerete a helyzet komikumát s így szól:

— Kérem, kérem! Ugy van, a fiskusnak meg kell kapnia pénzét. Mihelyt kiszabadulok, rögtön átadom önnek az egész összegre szóló utalványt.

— **Országos gazdasági kongresszus.** A pozsonyi országos kiállítás keretében rendezett kongresszusok során ma folyt le a *gazdaságok országos nagygyűlése.* A földmivelésügyi minisztert *Kasy* József miniszteri osztálytanácsos képviselte. A nagygyűlésen megjelentek az O. M. G. E., az Országos Gazdaságok Egyesülete és számos vidéki gazdasági egyesület képviselői nemkülönben nagyszámú gazdasági.

Mády Izidor miniszteri tanácsos, a nagygyűlés elnöke üdvözölte az ország minden részéből egybegyűrt kártársakat, első sorban a földmivelésügyi minisztert köldötteit az *Osztrák Gazdaságok Egylete* képviselőit, az O. M. G. E. és a vidéki gazdasági egyesület képviselőit megjelenteket, szölt a gazdaságok, mint közgazdasági fontos tényezőkről. Kifejté, hogy korunkban a gazdaságokra nemcsak az a feladat hárul, hogy a kezükre bízott földet okszerrően kezeljék, hanem eladatuk az is, hogy számos nemzetiséglaktá földet hazánkban a magyar elemek tartsa meg.

Jeszenszky Pál a nagygyűlés főtitkára, bejelenti a képviselőket. A nagygyűlés elnöksége a következőleg alakul: Alelnökök: Nick Ede, Deák Ignac, Siposs Sándor, Wolf Lajos. Titkarok: Eber Ernő, Hajek István, Pivonkai Béla.

Kasy József miniszteri osztálytanácsos, mint a földmivelésügyi miniszter képviselője, kiemeli a nagygyűlés fontosságát, köszönetét tejezvé ki a szíves üdvözletért.

Ezután *Bujanovics* Sándor a következő határozati javaslatot terjeszt elő:

A nagygyűlés meg lövön arról gyözödvé, hogy az Országos Egyesület valamennyi gazdasági anyagi és erkölcsi érdekeit egyformán gondozza, kívánatos, hogy valamennyi gazdasági egyesület szervezeteiben találja tel jogos érdekeinek örét, amely erkölcsi súlyban gyarapodva, a jövőben még inkább tehessen javaslatokat a gazdaságok érdeklő kérdésekben s mindent megtegyen a gazdasági kar érdekeinek ápolására.

Azután *László* Jenő szölt föl és a nem oklevéles gazdaságok mozgalmának jogosultságát igazszk bizonyitani. *Pivonkai* Béla visszautasítja a vádakat, mintha a törvény a gazdaságok existenciáját bármi tekintetben veszélyeztetné. *Fantusch* Fülöp elfogadja *Bujanovics* indítványát, de a törvény értelmezésére nézve beható tanácskozásokat óhaj.

Beck Lajos a törvény módosítását kéri, úgy hogy a már szerzett jogok biztosításának. (Közbeszólások: Hisz így is biztosítva vannak!) *Fleischer* Samuel helyesli a törvény intézkedéseit s hozzájárul *Bujanovics* javaslatához.

— **Előadó tejszóalása után a határozati javaslatot egyhangulag elfogadják.**

Azután *Kiss* Lajos ismertette a mezőgazdasággal és erdőszettel foglalkozók nyugdíjintézetének helyzetét, kéri a nagygyűlést, ajánlja figyelmébe a kormányt és a nagybirtokosokat a nyugdíjintézet. A határozati javaslat elfogadása után *Crastély* Béla a vidéki gazdaságok szerepléséről tartott előadást és gazdasági körök alakítása érdekében határozati javaslatot terjeszt elő, amely egyhangú heyesléssel talákozott. *Bujanovics* Sándor és *Mády* Izidor elnök leikes zárószavaira a nagygyűlés véget ért, miután előbb elhatározta, hogy *Daranyi* földmivelésügyi minisztert táviratban üdvözli.

— **Paszttó orkán.** *Drezdából* jelentik nekünk, hogy *Szászország*nak és *Thüringiának* sok vidékén ma reggel rettenetes orkán pészüt. A vihar lesöpörte a haldétkeket és eddigi tudomás szerint husz ember súlyosan megsebesült. A hőmérséklet a fagypontra süllyedt. A kár több millió marka.

— **Házasság.** Ijabb *Windisch* János tartalékos honvéduzsárhadnagy és hó 16-ikán délelött 1/11 órakor tartja esküvőjét *Harnos* Mariskával *Harnos* Béla máv. fölöelgyelő leányával az erzsébetvárosi piébániatemplomban.

Weiner Samu ur, a *Hungária* egyesült közgazdasági részvénytársaság tisztviselője eljegyezte özvegy *Hirschfeld* Samuné háztulajdonosnő leányát. *Oiga* kisasszony Budapestben.

— **Fegyelmi vizsgálát Zágrábban.** *Zágrábból* táviratozzák: *Nikolajevics* Milán, a horvát-szlavon országos kormány közoktatásügyi osztályának osztálytanácsosa ellen az osztályfőnökkel szemben elkövetett nyolcok hivatali tegyelmi vétségért tegyelmi vizsgálát rendeltek el.

— **Elitogót eszlök.** A svájci rendőrség régóta köröz két szelbást, akik görög-keleti pápi ruhában adományokat gyűtenek. *Sarkadi* és *Balasz* detektívek ma a vácoi körúton felismerték a körözötteket és behozták a lökapitányságra. *Kosztá* Iliós és *Konstantin* Eliás a nevik. Letartóztatták és arról értesítették a svájci rendőrséget.

— **Kemény locke.** A párbajt most már szigorubban kezdik üldözni a hadseregben is, sokkal szigorubban, mint ahogy mi polgárok védekezünk ellene. Nemrégiben Németországban ítélték el szigorúan egy párbajozó tisztet, most meg Rómából érkezik hír arról, hogy az olasz hadügyminiszter se tűri meg a hadseregben a párbajt, vagy legalább is nem az olyan párbajt, ami nem eléggé indokolt. A hatvanhetedik gyalogezred két századosa veredtek meg nemrégiben. A párbaj következtében az lett, hogy Ottolenghi hadügyminiszter az ezred parancsnokát penzióba küldte, valamennyi ezredbeli törzstisztelet fogsággal büntetett meg. Négy százados négy-nyolc hónapi várfogságot kapott, az egyik párbajozó kapitányt pedig két hétre zárták el. A másikat elbocsátották a szolgálatból. A kemény leckének bizonyára lesz valami fogantatója.

— **Villamosapás.** Ma délelőtt nagy zivatar történt el a főváros felett s a villám kétszer is lecsapott. Mind a kétszer villamos kocsit ért a villám a Soroksári-úton. Először az 503. számú, majd később az 573. számú villamos kocsit vezetékebe csapott bele s nagyot lödítve a kocsikon, megrognálta a vezetőket. Mind a két kocsiiban sok utas volt s a mennykősapás nagy rémületet okozott köztük. Baj azonban nem történt, csak az ijedségtől ájul el két asszony.

— **Kossuth-ünnepély és a magyar ipar.** A kis és nagy ipar terén hazánkban előállított cikkek tömegét meglátjuk az országserző jól ismert *Farisai Nagy Áruházban*, mely jennálása óta a magyar ipart nagy áldatában árn is támogatja. Nagy halmozaton vannak itt az összes cikkek, melyek a nagy és kisipar terén hazánkban készülnek. Nyitl ajtóit talált itt minden hazai iparos, mert nemcsak, hogy készítményeit veszik meg előszeretettel és állandóan foglalkoztatják, de utbaigazításul külföldi mintákat is bocsátanak rendelkezésére, hogy jó áru készítésével az országban terjeszthessük és a külföldieket pótolhassuk. Ajánjuk tehát, hogy ezt a hazafias vállalatot el ne mulasztja a Kossuth-ünnep alkalmából a fővárosba ránduló közönség meglátogatni.

— **Gyilkosság Apatinban.** Apatinból jelentik, hogy ott tegnap este meggyilkolták Jellmann József községi jegyzőt. Mikor a jegyző este felé hűgával a szőlőbe ment, utközben valaki rálépett és *alig tíz lépésnyi távolságra lelőtte.* A jegyző ellen szokatlanul heves hajszát folyt az apatini német lapban s így nagyon valószínű, hogy a gyilkosságot boszúból követték el. Ma délelőtt a gyilkos önként jelentkezett a zombori törvényszéknél. Az illető Müller András huszonnyéves parasztlégy. A gyilkost letartóztatták.

— **Ös-Budavára bezárása.** Ös-Budavára igazgatósága — tekintettel a beállott kedvezőtlen időjárásra — a szentet ma befejezte. A mulatót az idén még csak egy napon, tolvól hó 19-én nyitja ki, amikor Kossuth Lajos születésének századik évfordulója emlékére rendkívüli fényes nagy ünnepélyt rendez, kapcsolatban Kossuth amerikai útjára vonatkozó eredeti hítelek okmányok kiállításával. Friedmann Adolf igazgató ezután fejezi ki hálás köszönetét a közönségnek, a vállalat iránt tanúsított szives pártfogásért. Az igazgató a köszönetnyilvánítását a magunk részéről megfogadjuk azzal, hogy a pártfogásra Ös-Budavára melletti részlegét, Friedmann igazgató ízléssel, ötlettel és nagy áldozatokkal gondoskodott a fővárosi közönség nemes szórakozásáról. A szentet a lehető legszebben zárja be a Kossuth-relikviák kiállításával. Az igazgató tizennyolc esztendőn át new-yorki lakos volt és ez idő alatt hosszas utániárrással megszerelte azokat az eredeti okiratokat és egyéb irományokat, melyek Kossuth Lajos amerikai útjára vonatkoznak. Tulajdonában vannak Kossuthnak az Egyesült-Államok egész területén szabad agitációi biztosító, az Egyesült-Államok elnökségétől kibocsátott melevele, a hozzá különböző országokból érkező üdvözlőlevelek, meghívások stb., valamint a külföldi lapok mindama 1851–52. évből származó példányai, melyekben Kossuth diadalutjára vonatkozó képmények, valamint hozzá írt ódák foglaltak, nemkülönben ama pénzjegyek, melyeket Kossuth magával vitt és még aláírásával sinosenek elítáta. Ezekből rendszeres gyűjteményt állított össze, melyet 19-én Ös-Budavára mecséjében közszemlére bocsát. Az érdekes és tanulságos gyűjteménynek bizonyára sok nézője lesz.

— **Gyermekelnek gyilkosa.** Bieneleldből táviratozzák, hogy Westfalia Denken községében egy asszony meggyilkolta öt gyermekét, aztán öngyilkosságot követett el. Tettének oka vallási örjűngés volt.

— **Kirabolt katonatiszti pénztár.** A Roveredóban állomásozó tiroli császár-vadászászlóalj tisztikarának pénztárát, amelyben a tisztikar alapját őrizték, mint egy táviratunk jelenti, kirabolták.

— **50.900 korona 50 fillérré.** A jelenlegihez hasonló kedvező alkalom még ezideig nem kínálkozott. Ugyanis a pozsonyi kiállítás kapcsolatban engedélyezett sorsjáték a hó 21-iki húszas alkalomával 50.000, 10.000 5000, 2000 K. értékű 10- és számos melléknyeremények kerülnek kisorsolás alá, mely húszházas sorsjegyek darabonként 50 fillérré mindent kaphatók.

— **Társaság.** Langfelder Károly okleveles gépezsmérnök a budapesti Langfelder W. gépgyár cégébe cégvezetés és képviselői joggal társnak belépett.

— **Cigányzene a Telefon Hirmondóban.** Ma esti cigányzene közvetítésével kellemes szórakozást nyújt előfizetőnek a Telefon Hirmondó. Nyolc órákor megszólal a Hirmondó *radója* s ki sem mozdulva otthonról, pompás

cigányzenikát hallhatnak az abonnensek egészen 11 óráig. E cigányzene-átvitelt az Emke-kávéházból közvetíti a Telefon Hirmondó.

(x) **Árvay János és társa csász. és kir. udvari dívatáru szállító** tárházának áruosztályában az őszi idény widonságai selyemszövetek, angol Jaspé és szörkermék, valamint azok díszítései dus választékban megérkeztek.

(x) **Egyetemi orvostanhallgatók részére** (Paster) bonckabátok kaphatók Neumann M. cs. és kir. udv. szállítónál. térfi- és fu-ruha telep, Budapest, Muzeumkörút 1.

Kossuth Lajos emlékezete.

Budapest szeptember 13.

Még egy hét választ el bennünket Kossuth Lajos századik születésnapjától, de már is látjuk megkapó nagyszerűségében kibontakozni a megmozdult ország kegyeleles ünnepét. Az ünnepségek központja természetesen itt a fővárosban lesz, ahol alapkövét rakják le a Kossuth-mauzeumba, amelyet a nemzet hálaja emel a nagy hazafi halmainak.

Ma délelőtt egy bizottság járt kint a keresési-utit metében, hogy a helyszíni szemle alapján megállapíthassák a közönség elhelyezésének módjait. A bizottság tagjai voltak: *Halmos János* polgármester, *Rósvavölgyi Gyula* alpolgármester, *Heuffel Adolf* középítési igazgató, a rendőrség számos tisztviselője, élükön dr. *Voda Dezső* kapitány. Megállapították mindenkélt, hogy a hivatalos jellegű ünnep résztvevőinek gya ogos része az I. és III. kapun vonul fel a sírhoz, amelyre az első koszorúkat gróf *Apponyi Albert* házeink és *Halmos János* polgármester teszi. Azután következnek a jelenlévők sorrendjében a küldötségek. A koszorúkat nem a megbízottak teszik a sírra, mert a sírkertbe való ki- és bejárás sok akadályfal járna, hanem négy ur veszi át s azok helyezik a sírra.

A tértől a mauzeumba vonul a menet, amelynek elhelyezkedése akképp történik, hogy az alapkö körül alakított kisebb körben e sátor előtt foglalnak helyet az ünnep tényleges szervezői, a külső nagy körben a jelentkezett küldötségek. Ma megpróbálták az alapkö elhelyezését is. A kriptaszerű üregbe beállították a 60 centiméter széles, 80 centiméter hosszú ólomlédát s a tetejébe hengerekkel gördítették az alapkövet. A gördítés lassan ment s így hétéón differenciális csigaszorral próbálják meg a kő lefektetését.

Az elvonulásra nézve megállapodtak abban, hogy a hivatalos ünnep, amelynek egy óra után lesz vége, résztvevői a Népszínház-utcaán távoznak, nehogy a polgárság menetét, amely ugyanakkor indul, megzavarják. A temető-igazgatót utasították, hogy a szeptember 19-ére eső temetésekhez csupán a hozzátartozó családtagokat bocsássa be lehetőleg úgy, hogy a menetet ne zavarják. Az ünnep napján a teherkocsi-forgalom a Köztemető-úton beszűnik.

A *polgári rendező-bizottság elnöksége* a temetői ünnep programját a következőképpen alapította meg: Az ünnepi beszédet *Polónyi Géza* mondja. A 43-as honvédek részéről *Lakatos Miklós* beszél. A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt szónoka *Barabás Béla* lesz, míg a Szederkényi Nándor vezetése alatt álló párt részéről *Hollo Lajos* beszél. *Rákosi Viktor* elmondja „*Főhász*”-át, *Pap Zoltán* pedig elszavalja ódáját. Beszédet mond még dr. *Vaszyáni Vilmos* a demokrata-párt részéről, valamint a nógrádmegyei ág. ev. egyházmege egyik lelkesze.

A képviselőház elnökségi irodájában kitett iven egyre szaporodtak azoknak az országgyűlési képviselőknak a száma, akik a Kossuth-ünnepen részt foglannak venni. Eddig száznál több képviselő írta alá az ívet közzétűk körülbelül hatvanan kormánypartiak. Gróf *Apponyi Albert* elnökön kívül a jelenlévők között van *Tallian Béla* alelnök és *Csávossy Béla* ház-nagy is.

O-Eudán is lekessen készülődnek a nagy nap megünneplésére. A *Jókai-kör* e hó 20-ikán este 1/29 órákor a Kossuth-szobor javára fényes művészestélyt rendez a *Korona-vigadóban*, amelyen művészestélyünk legjelesebb tagjai vesznek részt. Közreműködésüket eddig megígérték: *Jászai Mari*, *Ney Dávid*, *Polónyi Elemér* zongoraművész és *Perényi István* gordonkaművész.

Másnap 21-ikén délután 3 órákor a kerületbeli polgárság az egyetemi ifjúság közreműködésével a Főtéren nagyszabású ünnepet tart, amelyen *Vész József* a kerület országgyűlési képviselője mondja az ünnepi beszédet.

Az *Ügyvédsegdek (Ügyvédjelöltek és Joghallgatók) Országos Egyesülete* szeptember 13. napján a terézvárosi kaszinó dísztermében az egyetemi ifjúság által felállított Kossuth-szobor alapjának javára hangversenyyel egybekötött ünnepi estélyt rendez.

A *Magyar Általános Hitelbank* pénteken, szeptember 19-én délelőtt 11 órától kezdve összes hivatalos helyiségeit egész napon át zárva tartja.

A *Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete* igazgatósági ülésében elhatározta, hogy *Auer Róbert* elnök és maróthi *Fürst Bertalan* alelnök vezetése alatt testületileg vesz részt az országos Kossuth-ünnepen

és *Kossuth Lajos* sírjára koszorút helyez. Az elnökség határozatából azonkívül körlevél ment az összes magyar kereskedelmi utazóknak, hogy amennyiben az ünnep idején vendéme tartózkodnának, ahol éppen vannak, ott csatlakozzanak az ünnepi körhöz.

A *budapesti (budai) kereskedelmi társulat* választmány *Wolf Márton* elnöke alatt tartott ülésében elhatározta, hogy a Kossuth-ünnepen testületileg vesz részt s körlevélben felhívta a társulat tagjait, hogy szeptember 19-én az *ületüket zárva tartásák* és az ünnepi menetben részt vegyenek. — Ugyanily felhívást bocsátott ki tagjainak a fővárosi kereskedők egyesülete is.

A *fővárosi törvényhatósági bizottságának* tervbe vett diszküszgyűlése dolgában egy félhivatalos kommuniké ma a következőket jelenti:

A fővárosi törvényhatóság által rendezendő szeptember 19-iki Kossuth-ünnepség programját egyes bizottsági tagok legújabb törvényhatósági rendkívüli diszküszgyűlései óhajtották kibővíteni s ez irányban lépést is tettek a főváros polgármesterénél. A polgármester e kívánsággal szemben arra hivatkozott, hogy az ünnep programját június havában maga a közgyűlés szabta meg egyhangulag, közmegnyitására és az összes municipiális tényszóknak, tehát a nála járó küldötségek tagjainak is hozzájárulásával. Erre a programra történtek eddig hónapok óta az előkészületek s e program kereteit most, egy héttel az ünnep előtt tanácsos sem volna, de nem is lehetne módosítani. Hozzátette még a polgármester, hogy a júniusi közgyűlés által megszabott programot a közvélemény is helyesléssel vette tudomásul, a kormány pedig nem tett kifogást ellene. Mindez okokból a rendkívüli közgyűlés egybehívására vonatkozó kívánságot nem tartja megköltnak. Az ügy illetlen elintézésé tehát egyedül a polgármester tén, aki a felelősséget vállalja s azzal sem másval megeztani sem másra áthárítani nem kívánja. Ezzel kapcsolatban a legnagyobb nyomatékú hangsúlyozzuk, hogy az ünnepi program összeállítására és megszabására kizárólag a törvényhatóság autonóm jogkörében történt s abba a municipiumon kívüli állami semmiféle tényező be nem folyt, s nem is folytatható.

A mozgóposta háziszarkája.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, szeptember 13.

Pár hónappal ezelőtt történt, hogy a Budapest-Pragerhof között közlekedő mozgópostán eltűnt egy pénzeszköz, amelyben 39.000 korona volt. A gyanu akkor egész csomó emberre irányult. Megindult a rendőrségi vizsgálat is, de nem tudott semmi pozitív nyomra találni hetek múlva sem. A rendőrség és posta ekkor úgy tett, mintha elfelejtette volna a dolgot, hogy a bűnöst kelepőse csalhassa. Ez a módszer be is vált, mert a bűnös tovább folytatta a lopásokat. Most már nem pénzt vitt el, hanem ékszereket, selymet, lehéreműket s ugyszólván rendszeressé vált már a tolvajlás a mozgóposta egyes vonalain, de mindig csak ott, ahol *Papes József* postaszolga járt. Ma aztán kezébe került a háziszarka a rendőrségnek s már a börtönben elmékedik tettének következményei felől.

Papes József, a tolvaj postaszolga tótmegyeri születésű, 34 éves, néz ember. Felesége, akivel négy évvel ezelőtt lépett házasságra, *Hegedűs Julia*. Házasságukból egy kétéves kis leányuk van. *Papes* — mielőtt a posta szolgálatába lépett — csendőr volt, éppen úgy mint elődje *Falkai* s három évet szolgált a csendőrségnél, előbb Gurahonczon, majd Békéscsabán. Négy évvel ezelőtt lépett a posta szolgálatába. Előbb a főpostán alkalmazták, majd pedig ezelőtt két évvel a mozgópostához osztották be. Havi fizetése 30 forint volt, azonkívül 120 forint lakpénzt és mikor utazott, óránként 6 krajcár kilométerpénzt kapott.

A székesfehérvári postalópás március 8-án történt. A lopással előbb a székesfehérvári, majd a budapesti postahivatal alkalmazottjait gyanúsították, míg végre a gyanu a mozgóposta embereire irányult, köztük *Papes József*re is. A mozgópostán utazó kezelőtiszt ugyanis neki adta át a csomagot, amelyből kilopták a 39.000 koronás pénzeszevelet s egy másikat, amelyben négy szelvény volt. A lopást itt vettk észre Budapesten, a keleti pályaudvarban lévő 72-ik számú postahivatalban. Mivel azonban nem találták meg a bűnöst, a mozgópostán akkor szolgálatot teljesített öt embert rendőri felügyelet alá helyezték s egyidejűleg mindgyekét külön-külön más vonalra osztották be szolgálatra.

Papes, aki előbb a budapest—pragerhofi, vagy a budapest—predeali vonalon teljesített szolgálatot, a budapest—béc—győri vonalra került. Csakhamar kiderült, hogy minden más vonalon rendben vannak a mozgóposta dolgai, csak a budapest—bécsi vonalon nem. Itt ugyanis temérék sok küldeménynek nyoma veszett ez év júliusa óta. Utóbb már nagy vakmerőséggel dolgozott a tolvaj s az értékes ékszereken kívül sok selymruháit, lehéreműket és értékes cipjéket is ellopott.

Ekkor már határozottan tudták, hogy Papes a bűnös, de mivel azt hitték, hogy cinkostársai is vannak, nagy óvatossággal figyelték meg. Hogy próbára tegyék, a múlt héten nyolcnapos szabadságot adtak neki valami ürügy alatt. A nyolc napon át csudálatosképpen semmi sem veszett el a budapest-bécsi vonalon. Tegnapelőtt télt le Papes szabadsága s ekkor Győrre és vissza is utazott a mozdópóstával. Ma reggel 6 óra 20 perckor érkezett meg Budapestre. A pályaudvaron Bérczi kapitány, két detektiv és Padl postatanácsos várta. Mikor a vonatról leszállt, Bérczi kapitány azonnal letartóztatta. A kezében volt egy postatáska s abban több ékszer, melyeket Papes az éjszaka lopott a mozdópóstan.

Papest bevitték a főkapitányságra s a Hungária-körút 73. szám alatt lévő lakásán házkutatást tartottak. Az eredmény meglepő volt. Találtak 6 női aranyórárt, 5 briliáns gyűrűt, 5 aranyláncot, több mellűt, 20 darab kisebb értékű aranygyűrűt és ötven zálogécsulát, amelyekben a legkisebb kölcsönösszeg 16 korona, a legnagyobb 500 korona volt. A zálogécsulák ékszerekről, selyemruhákról, fehérneműkről szóltak. A házkutatásnál azonban a Székesfehérváron ellopott összeget nem találták meg.

Papesnek bevalotta, hogy az ura, akit ő régebben elhagyott, de márciusban újra visszatért hozzá, minden egyes alkalommal hozott haza utazásából a postatáskában ékszert s egyéb értékes dolgot, amelyet ő zálogosított el részint a király-utcai, részint a szerb-utcai zálogházakban. Amde úgy ő, mint Papes tagadják, hogy a 39 000 forintos postalopásban részüket volna.

Ezzel szemben egy Sárk nevű kezelőt, aki március 8-án a pragerhoi-budapesti vonalon a mozdópóstat vezette, a leghatározottabban állítja, hogy ő Székesfehérváron teljesen sértetlenül vette át a csomagot, Sárk ezen a napon — régi szokás szerint — Kelenföldön kiszállt a vonatból, hogy villamoson hamarabb beérhesse a fővárosba s a postát Papes adta át a pályaudvarban a 72-es számú postahivatalnak, amely már hamarosan észrevette a lopást. De támogatja Papes bűnösségét ez is, hogy még áprilisban eladta a régi bútorait, 500 forintért újakat vásárolt és kifizette minden adósságát, ami százakra rugott.

Papest egész estig vallotta Bérczi kapitány, de mindvégig tagadta a székesfehérvári postalopást.

A leveses tál.

— Operett. —

Boris nagyherceg ebédre volt hivatalos egy amerikai milliomosnál. Minthogy az etetőrdó szolgál nem ő hozza vite először a tálat, a nagyherceg nyomban távozott és otthagya az elképedt társaságot.

SZEMÉLYEK:

Boris nagyherceg, a milliomos, a leveses tál, a vendégek kara. Színhely a milliomos ebédje.

A milliomos:

Hadd üdvözlődjük itt e körben
A herceget, a herceget
Es ittasson ezüst-aranyba,
Mit nálunk tőit, — a perceket.
Mert bár nagy ur a milljonárus,
Főlötte áll a cím, a rang,
Az soha nem jelent ki csődöt,
A trószát s az üzlet bárha pang.
(A nagyhercegrehez.)
Foglaljon helyet hercegem!

Boris:

A kenyeret im megszegem.
Mert mondhatom, hogy bánt az éhség
S ezért nem is merészség,
Hogyha szemem möhön keres,
S kérdem, mikor jön a leves.

Kar:

Ó istenem! Mily szellemes
A gerolsteini herceg,
Szemében tűz, az ajkán pír,
Dajoljunk róla verset.

Milliomos:

Nagyhercegem! ne téljén;
Nálam pompásan éljen,
Lesz minden itt, mi drága, jó,
Mit hoz vasut, s mit hoz hajó,
Lesz itt sör is, lesz itt bor is,
Nálam jóllakhatik Boris.

Kar:

Lesz itt sör is, lesz itt bor is
El nem megy éhen kis Boris!
(Behozzák a leveses tálat.)

Leveses tál:

Olyan vagyok, mint a kehely,
Rózsanyílás idején,
Csupa illat s mint pelyeg
Szál a leves-hab belém.

Kebelemben édes leves,
Kedves rózsám, engem szeress!
Kebelemben leves iorrr ma,
Üdvös, hasznos éhgyomorra.

Boris (utána kap):

Te vagy az ábránd, édes álom,
Jer hát hozzám, leveses táom.

A leveses tál (kisiklik):

Ne nyuljanak hozzám Nagyok,
Mert én demokrata vagyok.

Boris (felordít):

Ti urak! Ti urak! Hitvány ebek!
Látom van sör, — bor is,
Ti urak! ti urak! szívem remeg,
Levest nem kap Boris?

Kar (a leveses tálhoz rohan és felkanalazza az egész levest.)

Fenséges úr! nevsz! nevsz!
A táiban nincs egy csepp leves.
A jó a gyomor, jó a nyelv
Eljen a demokrata eiv.

Boris:

Nekem levest nem hagytatok?
Fakó lovon elvágatok;
Nincs köztetek lovag, nemes,
Mert nem jutott nekem leves. (Él.)

Mind:

Alászolgálja, legalázatosb szolgálja.

— xi. —

SZÍNHÁZ, ZENE

**** Az intendáns felmentése.** Gróf Keglevich István lemondásának elfogadása — mint illetékes forrásból értesültünk — küszöbön áll. A lemondás formális elintézése a legközelebbi napok kérdése. Pozitíve jelenthetjük, hogy az intendánsi állás betöltési hosszu ideig egyáltalán nem fog. A két állami színház igazgatói önállóan fogják az intézeteket vezetni és még kormánybiztost sem rendel ki a belügyminiszter, csak a belügyminisztérium színészeti szakosztálya fog a felügyelet és az ellenőrzés szempontjából a két színházzal szorosabb nexusba hozni. Ezt a megoldást sürgeti a közvélemény régóta a megújuló intendánsválságok alkalmával, feleslegesnek tartván az intendánsi állást egyáltalán. Az interregnum tehát próbája lesz az intendatúra esetleges végérvényes beszüntetésének.

**** Hírek a Nemzeti Színházról.** A Nemzeti Színház a heti műsorában újra szerepel a nők barátja, amely kedden kerül színre, s amelyben Haekendorf kisasszony szerepét először játssza. T. Delli Emma, Leverdetét pedig Gál. A pénteken kitűzött Szigetvári vértanúkban Zrnyi szerepében először lép fel az egyévi vidéki gyakorlaton volt Bakó. Szombaton é h 20-ikán kerül először színre új betanulással Shakespearek tiz év óta nem adott tragédiája, a Coriolanus. Petőfi fordításában, nagyrészen új szereposztással. Coriolanust Szacsay, Volumniát Jászai Mari, Menenius Agrippát, Szigeti József egykori szerepét, Ujházi, Anfidust Beregi fogja játszani.

**** Charlotte Wiehe a Vígyszínházban.** A Vígyszínházban október e 5-én napjaink rendkívül érdekes külföldi vendégművésznője lesz. Ez a vendég Charlotte Wiehe asszony, a dán származású francia drámai hősnő lesz, aki első feltűnése óta erős versenytársa a francia színpad büszkeségének, Sarah Bernhardt-nak. Nem érdeketlen, hogy Wiehe asszony hazájában mint ballarina kezdte pályáját s a drámai tehetséget magyar hazánkba Berény zeneszerző fedezte fel benne, akinek később nevéje is lett. Charlotte Wiehenek egyik specialitása, hogy drámai talentumát némajátékokban is érvényesíti. Az érdekes művésznő három estén október 3-ikán, 4-ikén és 5-ikén, tog a Vígyszínházban társulatával vendégszerepeint.

**** Rózsanyílás idején.** A rózsabimbó és a méh kétes varázsa ima arra is jó, hogy róla bohózatot nevezzenek el. A létketlenül grasszáló dal kezdőcsora a szakadó esőben is nagy közönséget vonzott a krisztinavárosi szinkór mai bemutató előadására. A német bohózatok legaljáról való ez a darab, az ember szinte csodákozik, hogy hogyan lehet három felvonást ennyire minden nélkül összeütni. Három fiatal pár kel egybe a darab végén, de hát miért nem mindjárt az elején? Különbösen Csige Böske, Perényi

Margit Körmeny János, Izso Miklós és Ferenczy Frigyes ügyesen játszottak, de a darab megérdemelt sorsán nem változtattak. A rózsabimbó az imáron nem ismeretlen társával, a méhvel együtt drámai tornában csöndesen kimulott. Oh, miért nem követi a bohózatot mulandóságában a dal is...?

**** A Magyar Királyi Operaház háromhavi szünet után** 10-16-án kezd meg előadásának sorozatát. Evadmegnyitó előadásul Goldmark Sába királynőtje tűz ki az igazgatóság, a több szerepeken W. Kramer Teréz Diósné, Beris M., Ney D., Broutik, Mihályt és Szentdróvel. A harmadik felvonásban előforduló Almeák méltánban Balogh Szi di lép fel. — Szerdán Faust kerül színre a Magyar Királyi Operaházban századosok. Csütörtökön A windsori vig nök, pénteken nincs előadás, szombaton Hunyady Laszlo, vasárnap Hoffmann meséi van műsoron.

**** Blaha Lujza fellépése.** Blaha Lujza asszony nyári szabadságából, melyet ez évben is Balatonfüreden töltött, hazatérve, a jövő héten két estén fog fellépni a Népszínházban. Első fellépésként a piros bugyellárisban Zsófi szerepét, csütörtökön Agas Adoli és Almási Tibamér énekes bohózatban, Egy görbe napban Juci szobaleány szerepét játssza.

**** Hírek a Városligeti Színházról.** A Városligeti Nyári Színházban vasárnap este 1/2 órákor a Liszlet, bájos vigjáték kerül negyedszer színre, melynek eddigi előadása teljesen meghódították a közönséget. Délután 1/2 órákor Zihrer gyönyörű zenéjű operette kerül színre melyben a színház egész operett személyzete játszik. Ez alkalommal lép 101 utolsó előtször Mátrai Kálmán, aki télire a kolozsvári színházhoz szerződött. — Pakots József hiriparó Kossuth című nagyhatású, látványos darabjának a próbáival már annyira érehabilitáltak, hogy nem sokára megtartják a bemutatóját. Hétfőn este a Demokrata vig bohózat 34-szer kerül színre.

**** Kossuth-ünnep a színházakban.** Kossuth Lajos születésének századik évfordulója alkalmából ünnepi előadások lesznek a Vígyszínházban, a Népszínházban s a Magyar Színházban. A Vígyszínházban Géczy István és Lampérth Géza Rodostó című drámáját mutatják be. A darabban a Vígyszínháznak jóformán minden elsőrangú művésze játszik. A Népszínház alkalmi darabját ifj. Bokor József írta. A Kossuth Lajos című történelmi korrajz 19-ikén kerül színre. A négy felvonásra s tizenegy képre osztott darab másodszer a jövő hét szombatián, azután pedig vasárnap kerül színre. Az összes előadásoknál váltathatók jegyek a Népszínház mindkét pénztáránál és Szántó M. (Kecskeméti-utca 14.) és Weisz A. (Károlyi-körút 24.) dohányboltjaiban. A Magyar Színház ünnepi darabja, a Bölcső és koporsó, amelyet Verő György írt Kossuth Lajos születésének századik évfordulójára, készen várja a keddi bemutatót. A bemutató jegyeit a Magyar Színház pénztára és a Bárd-testvérek jegyirodája már árusítják. Poétikus, kedves ötlet az, amelyet a Magyar Színház igazgatósága, legközelebb megvalósít. A színház előcsarnokát és páholyfolyosóit virágok-kerté alakítja át, amelyben mindig az évadok szerint divatos virág lesz az uralkodó. A finom ízlésre valló újítással már a Magyar Színház legközelebbi bemutatóján, a Bölcső és koporsó premijérének estéjén fog találkozni a színház közönsége.

**** Pályanyertes zeneszerző.** A rókei közzművelődési egyesület a magyar egyházi nép-ének terjesztésére és nemzeti irányban való fejlesztésére pályázatot hirdetett magyar nemzeti egyházi énekekre. A pályabírák Belovits Imre és Hackl N. Lajos tanárok véleménye alapján König Péter zeneszerzőnek ítélték oda a pályadíjat.

**** Történelmi színház.** A Fővárosi Szépvetséges Színházszövetségével kapcsolatosan egy Történelmi Színház kérdésének megvitatására az előkészítő-bizottság holnap, vasárnap délután 1/2 órákor, Solymsói Elek József-körút 18. alatt lévő színháziskolájában értekezletet tart.

**** Uránia Színház.** Az Uránia jövő heti műsora a lehető legváltozatosabbnak ígérkezik. Annai a színházban műsoron maradt és vonzó darabja, hogy szinte minden este más és más darabot adhat. Dominál mégis a műsoron Lovász János Délibábok hazája. amit vasárnap, kedden és csütörtökön adnak, hogy aztán rövid időre szüneteljen, Debreceben kerüljön ahol egymásután négyyszer fogják adni. Hétfőn Dessenffy Arisztid Velenczét adják, ezuttal már harmadyszor, újabb betéteket, kivátt a Campanie és romjáról, Szerdán Adol Antal Nápolya kerül előadásra, melynek ma szombaton, volt huszontötödik előadása. Pénteken Pekár Gyulának A XIX. század című történelmi tanulmánya és szombaton új Hegedűs Sandornak A smitán birodalma kerül sorra. Ugyancsak Hegedűs Amerikája vasárnap délután mérsékelt helyjával kerül előadásra.

**** Somogyi konzervatóriuma.** Somogyi Mór vezetése alatt álló konzervatóriumban naponta 9 órától 6-ig folynak a beiratkozások a zongora-, ének- s hegedű tanszakra. Az elismert nevű műtészeten az éneket Somogyi B. Karola, a würtzburgi opera volt tagja tanítja, akinek az énekművészetét a külföld mindannyiszor elismerő dicsőréttel méltányolta, amire a hazai közönség is teljes mértékben hozza áruit, vaiahanyszor a jeles művésznő koncerteken szerepelt. A konzervatórium egyik tanszakát élen is jeles erőik állanak.

**** Szerződötetés.** Kecskényi Ignác szingazgató virágvasárnapról két évre társulatához szerződötete

Gabányi Lászlót, a Városligeti Nyári Színház fiatal komikusát.

Cimbalom-tanítványok. Sey Dezsóné cimbalom-tanítványa szeptember 1-én nyílt meg Kereseti-ut 34. szám alatt. Beiratkozási díj 4 korona, havi tandíj 12 korona. A tanítás teljesen *Allaga* Gézának, a Nemzeti Zenede nyugalmába vonult tanárának módszerét követi.

Legújabb zeneművek kaphatók Seilgyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében. Budapest, Károlyi-körút 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: Bizet Carmen 10.— K., Wagner Tristan és Isolde 9.60 K., Bojgó hollandi 7.20 K., Tannhäuser 9.60 K., Verdi Aida 9.60 K., Troubadour 3.60 K., A tévedt nő 4.80 K., Offenbach Hoffmann meséi 10.— K., A bőregér 5.40, San-Toy 5.40 K., Görög rab-szolgá. Geisha, Cirkusz-élet. Szerencse csillaga, Kis aranyos egyenként 6.— K., Florodora Kis szökevény, Postás fiú, New-York szöveg egyenként 7.— K., Operettek magyar szöveggel 2 füzetben: Katalin, Hoffmann meséi, Kis szökevény, New-York szépe, Füzettelenként 3.— K., Mader Szerelmi kaland, Tréfás ballet 2 füzet 6.— K., Egy görbe nap, énekes bohózat 3.— K., Der Kellermeister 2 füzet német szöveggel 6.— K., Das süsse Mädel 2 füzet 6 K., Az izé, potpourri 3.60 K., Luna asszony, potpourri 3.— K., Tarka Szinpad műsorából: Van-e tehetőségem? 2.— K., Vén kocsis dala 3.— K., A diófa románc 1.50 K., Tekintetes ur 1.60 K. *A rozsbimbó és a méh* románc az „Ornagyr ur”-ból, magyar szöveggel 2.60 K., Legkedveltebb kuplék: Drahn ma um 1.60 K., Meine Lily (Lotti ezredeseiből) 1.80 K., Du mein Girl 1.80 K.: ugyanez magyar szöveggel 2.— K., Zsuzsi-kuplé 2.— K., Die Haseinuss 2.40 K., Der lustige Ehemann 2.40 K., Luna-Waizer 2.40 K., Az izé-waizer 2.40 K., Madame Sans-Gêne 1.80 K., Legújabb 101 magyar népdal 3.— K. Könyv- és zenemű-jegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Allandó vevők kedvezményben részesülnek.

Hangversenyek a Telefon Hírdőnyében. A Telefon Hírdőny a színházi szezon beálltával újból megkezdte hangversenyeinek érdekes sorozatát. A hangverseny-szezon a m. kir. Operaház előadásainak párhuzamosan veszi kezdetét: nevezetesen az első gyermekhangverseny 18-án, estőrtől kezdve, mely alkalmával Kossuth Lajos születésének évfordulója alkalmából hazafias hangverseny lesz és az első esti hangverseny 22-én, hétfőn tartja a Telefon Hírdőny, melyre a fővárosi előző művészgyűlése tagjai több százasan megígérték közreműködésüket.

MŰVÉSZET

Az orvos-szövetség műkiállítására.

Budapest, szeptember 13.

Az orvos-szövetség már hónapok óta készül arra a műkiállításra, mely e hó 16-án nyílik meg a városligeti Múcsarnokban, de mely már ma látható volt a sajtó képviselői és a műbarátok számára. A képek nagyjábólra már mind a helyükön lógnak, de a kiállítás külseje még nem szép. Nincs még kinyomtatva a katalógus, nincsenek fölkelve a termek, hiányzanak még a szövegek és a virágdísz, de a kiállítás jelképe, dr. *Eisacher* Gyula tanárnak a buzgalma biztosított arra, hogy kedre minden rendben lesz. Amennyire lehetett az előkészületektől, bejártuk a termeket s a bizonyára kimerítő és szak-szerű katalógus nélkül, önerőnk utalva jó általános benyomást szerezhetünk a tárlatról, mely oly gazdag, hogy a részletesebb megismerésre egy egész délelőti nem elegendő. Megemlíthjük, hogy a tárlat részben magyar amatőrök birtokában lévő antik, részben pedig modern magyar műveket tartalmaz. Ez utóbbiak közt látható *Munkácsynak* több rézibb keletű képe, a *Milton* színváltata, egy 1860-ki festménye; egy egész fal *Benczur*, köztük több olyan műnek az eredetije, melyet csak reprodukcióból ismer a közönség; több rézibb *Lotz*, *Seckely*, *Keleti*, s egy egész teremre való *Mészöly*, a hal-hatallan mester legbájosabb alkotásából. Ez utóbbiakra szeretnénk bővebben kitérni, mert sok vihar, sok próbálgatás, sok új irány után most látjuk csak igazán, hogy az az örökbecsű tájkép, amit ő alkotott. Csupa rajz, csupa tudás, csupa lélek, hihetetlenül biztos technika s a mondanivalóknak a lehető legkevesebb eszközzel való kihozása. De nem terjeszkedhetünk ki rájuk bővebben, mert annak idején ugyanis méltatták az apró remekeket, nagyobb részek többször is ki volt már állítva. Ha jól tudjuk, a legtöbb képek dr. Királyffy a boldog tulajdonosa. Hogy ezeken kívül még mily magyar művek vannak kiállítva, azt felsorolni is hosszú lenne. A katalógusban ugyanis benne lesz s részünkről megegyezünk annak a konstatalásával, hogy a magyar rész igen válogatott darabokból áll.

A jobbrol eső első teremben olasz mesterek mellett *Nemetal-földiek* művei vannak. A XIV. századtól kezdve a hanyatlás korának végéig számos olasz kép látható itt, szignálva vagy a nélkül. Nem hisszük, hogy a szignálva minden esetben szerencsés lenne, de ebben a legnagyobb mértékig is tévedhetnék, mint ahogy még a legjellegzetesebb mesternél is tévedtek. A hollandusok provenienciája már sokkal biztosabb. Jan *Fyt* Csend-élete (nyul és szárnyasok) kétségtelenül a mester műve: *Wouerman* (513) is ritka jó dolog, míg a

Van Goyenek (ugy oblen a teremben, mint a többiben) a mesternek ifjú korából valók, amikor még sötétebben, szélesebben festett, holott később esetleggyel inkább csak megrajzolta üde levegőjű tájait s egy-egy főépületet emelt ki bennük élesebben. *Vonck* két kis csend-élete remek két bijou. Az 512. számú kép (szignálatlan) szintén igen szép, de erősen emlékeztet Claude Lorrainre. Valamelyik követője festhette. A közönség láthat a teremben egy *Turnert* is (525. Kilitás Londonra Greenwichből), ki a magyar retrospektív tárlatokon rendkívül ritka vendég.

A második terem gyűjteménye nagyon előkelő benyomást tesz kitűnő darabjaival, melyeknek művészi színvonalát azonban alaposan lerontja néhány selejtes kép. Nem tudjuk, hogy ki engedte át ezeket a képeket a tárlat számára, de csodálatos dolog, hogy az illető gyűjtő izlése hogy hibbanhatott meg néha. Van itt néhány kitűnő olasz festmény, a Ráfael előtti idők-ből, egy hatalmas arckép (a 388.), melynek minden jellege *Rembrandtra* vall s egy gyönyörű tájkép, szintén állítólag *Rembrandt*tól, mely azonban némi szöveget üt az ember fejébe. Hegyes táj (Hollandiában), váromokkal, tisztára az Olaszország-jot járt mesterek modorában, de rembrandti alakokkal az előtérben. Van továbbá több *Ruydael*, köztük igen szép a 402., a Jakobé, ki a Salamon modortól eltérőleg, a szinte plainair-tájakat kedvelte. A 419. számú arckép elsőrendű mestermű, nagyon szép a 422. számú (álló alak, valószínűleg *Netscher*ől), a kissé *Holbeinra* emlékeztető 426. és a *Tintoretto* jellegét magán viselő 439. számú férfiarckép.

De van néhány gyanús kép is. Ha a 385. számot elfogadjuk is *Frans Hals* egy igen-igen gyöngye, nagyon ifjúkori művének, a másik, a 387. számú föltétlenül szegényes, ügyetlen másolat az után a hülye vén szolgáló után, kit *Hals* többször lefestett. Nagyon gyöngék a *Van Ostade*ok is, például a 406., míg a 408. számú semmiképpen sem *Van Ostade*, még a szignatura dacára sem. Tele van hihetetlen rajzhibákkal, festési naivitásokkal, olyanokkal, melyeket mester el sem követhet, hanem csak dilettáns. A múlt század utolsó évtizedeiben hihetetlen sok ily hollandus kép gyártottak Párisban s egybeült s nem egy gyűjtő szerzett e téren keserves tapasztalatokat a saját kárán. Egyike a legnaivabb e nemű gyártmányoknak a 417. számú, lelketlen levegővel s elképzeltetlen színű teheneikkel. Naiv e képen minden: a levegőben szorgosan röpökdő hollóktól kezdve az előtérig. A 413. számú (nincs szignálva) vagy *Vero-nese*nek, vagy a velencei iskola valamelyik jobb mesterének az esetje alól került ki. Erdemes lenne gondosan restauráltatni, hogy az így csak sejtethető ezüstszürke tónusok kitűnjenek. A 435. számú kétségtelen igazi *Canaletto*, egy darabka nagy művészi érzékel megválasztott részlet a régi Velenczéből. De már a 432. és 438. számúak szánalmas csinálmányok, amit előlár a tárgyak megválasztása is. Az igazi velencei *veduta*-festőket nem birizgálta sem a dogepalota óriási lépcsőjén letolyó doge-koronázás, sem a *Salute*-templom előtt letolyó bucsu, vagy processzió. Ilyent csak *Bellini* festett, de nála a processzió volt a fő. Nemesak hogy szánalmas csinálmányok, de nagyon újak is. E sok schundert azonban bőszégesen kárpótl bennünket a 429. számú *Velasquez* (kiloyagló infans és a nővére), mely ragyogó bizonyítéka annak, hogy mi egy igazán művészi vázlat, milyen az eset könnyed járása, milyen a primafestés egy nagy mester kezében.

Harmadik terem. Kisebb rendű régi mesterek néhány remek franciával együtt, a barbironi iskolából. A hollandi *Cuyp* (arckép), egy bájos *Rosa Bonheur* (368), egy remek szürke tónusu *Troyon* (314) s egy csodaszép *Diaz* (320), a nagy Munkácsynak és *Faál* Lászlónak szellemi apja a tájképfestés terén maguk megérdemlik, hogy a közönség ezt a tárlatot megnézze.

Negyedik terem. Hollandok, olaszok, ez utóbbiak közt a sienai iskola legislegrébb darabjaiból a hogy ritka példány. Még szám sincs rajta, tehát nem hivatkozhatunk rá. Mellette egy pathe-tikus, kissé hosszú fejű Jézus, a hanyatlás korából. Nagy izlésére vall az e terem képei gyűjtőjének, hogy a képek nagyobb része megfelelő stílusú rámban van. Némely darabnál a ráma a kép elyokura, eredeti rámjának látszik.

A tárlat elyokujait a legelső főtérembe igyekeztek összegyűjteni, bár az itt lévő képek inkább csak a méreteiknél fogva kiválóbbak a többiekénél. Szignálással azonban — azt hisszük — kifogástalan. E teremben van a vig cézők festőjének, Jan *Steen*nak, *Ducknak*, *Balencnek*, *Vliet*nek, *Wynants*nak, *Teuversnek*, *Ferdinand Boijnak* egy-egy jobb műve, *Van Dyck*nek és *Rembrandt*nak egy-egy önarcképe, *Velasquez*nek egy infansa, mind a három szignálatlan, de semmi kétség, hogy az ő műveik. Egyike e terem legérdekesebb műveinek a szintén jelzéstelen 85. számú, mely azonban holt bizonyossággal *Cranach*.

Első szemléré ezeket szedtük össze nagyjából a fölötté gazdag anyagból, melynek alapos

áttekintésére napok kellenek. A kiállítást, mely hat hétiig lesz nyitva, bizonyára tömegesen fogja látogatni a közönség, részint mert' maga is megérdemli, részint mert a tisztá jóvedelem jótékony célra van szánva.

Yartin.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **A Protestáns Irodalmi Társaság** ézevi közgyűlését e hó 28-án és 24-én tartja meg Hódmező-Vásárhelyen, *Hegedűs* Sándor elnökölete alatt.

○ **Az Új Idők Kossuth száma.** Azon a héten, melyre Kossuth Lajos születésének századik évfordulója esik, az Új Idők mint a magyar csak-ádok lapja teljességgel Kossuth Lajosnak van szentelve. Valóságos album a mostani szám. A képek majdnem kizárólag Kossuth ereikéik és Kossuth életére vonatkozó epizódok hű másolatai amelyek közül kivánnak. Doby Jenő Kossuth portréja és Kacsányi Odón Kossuth apothoisisa című szép festménye. A okkét Herceg Ferenc Kemechey Jenő. Tömörkény István, Vágó Pál, Malonyai Dezső, De Gerándó Antónia Lyka Károly és Sebők Zsigmond írják. Erdékes a Kossuth Lajosra vonatkozó versek gyűjteménye, mely a szeptember tizenkilencediki országos ünnep alkalmából bármelyik alkalmas országnak kinákozik.

SPORT

• **Vívóterem megnyitása.** *Lovas* Gyula jó hírnevű vívómester Nagymező-utca 28. szám alatti vívóteremben már megkezdődtek a beiratások. A rendes kard-, vitőr- és ökövívó (box) tanolyamon kívül gyermek és hölgytanolyam is lesz, ez utóbbi a vívómesterné személyes felügyelete alatt. Beiratkozni egész nap lehet.

• **Pozsonyi lövészversenyek.** Holnap és holnapután Pozsonyban lesznek uróvas-versenyek. Jelöltjeink:

Vasárnapra:

- I. Bécs — *Peti II.*
- II. *Becsvagy — Lator.*
- III. *Cserhat — Gurli.*
- IV. *Ratking.*
- V. *Mravik-ist.*

Hétfőre:

- I. *Berta — Felicitas.*
- II. *Pótorke — Prma II.*
- III. *katking — Grinzinger.*
- IV. *Néha néha — Dagmar.*
- V. *Mr. Paul-ist.*

• **Bécsi lövészversenyek.** A mai nap főútama a *Fenczur-handicap* volt, amelyben 16 futott. Ezek közül *Espartete* lett a győztes *Haiderose* előtt. A győztes meglehetősen el volt hanyagolva a fogadásokban, pedig papírforma szerint nagy esélye volt. Erdékes verseny volt még a *Klaarubi-díj* is, amelyben *Balada* csak fejhosszal tudta levérni *Viglyánt*, amely pedig két hosszast vesztett a startnál. Rosszjutott e versenyben *Carie* bianche.

A versenyek részletes eredménye a következő:
I. **Háromévesek gátversenye.** (Handicap) Díj 1800 korona. Távoltság 2400 méter. Dreher A. *Marien-burgia* (Huxtable) első, Mr. Paul Csizója második, Trautmannsdorff Belle alianoeja harmadik. Azután Lucie, Godiche, Kranach, Kezdő, Via Appia, Isabey. Totalizátor: 10: 64. Helyrelogadások: I. 60: 88. II. 50: 96. III. 50: 189.

II. **Nyeretlen kétévesek versenye.** Díj 2060 korona. távoltság 1000 méter. Lovag Wiener-Welten *Maacorgon-ja* (Krousil) első, Springer Talvoita-ja (Dangmann) második, gróf Esterházy B. Bolivar-ja (Adams) harmadik. Azután Gyöngyvirág, Mirage, Regalia, Bálint, Barnum, Fritzi, Silány, Ararat, Henry Clay, Octavia, Pro gaiety. Totalizátor 10: 89. Helyrelogadások: I. 60: 157. II. 60: 144. III. 60: 84.

III. **Kiadrubl-díj.** Díj 4000 korona. távoltság 1000 méter. Herceg Taxis E. M. *Ballada-ja* (Bonta) első, Blaskovich E. Viglyány (Van Dusen) második, lovag Lederer S. Carie bianche-ja (Slack) harmadik. Azután: Tepla, Ibea. Totalizátor: 10: 62. Helyrelogadások: I. 60: 100. II. 60: 91.

IV. **Benczur-handicap.** Díj 5000 korona. távoltság 1200 méter. Mautner V. *Espartete-je* (Dangmann) első, gróf Trautmannsdorff L. Haiderose-je (Barker) második, gróf Degenfeld J. Royal Flus-ja (Russel) harmadik. Azután: Passe partout, Beivedere, Tubereuse, Pumas, Peironell, Mediateur, Gerotst, Babatünder, Never mind, Tétova, Biztos, Faix, Szamoca. Totalizátor: 10: 204. Helyrelogadások: I. 60: 309. II. 60: 167. III. 60: 198.

V. **Kétévesek versenye.** Díj 3000 korona. Távoltság 1000 méter. Gróf Fries M. *Malupria* (Krousil) első, báró Uchtritz Zs. Lilié (Tara) második, báró Springer G. Szokondia (Dangmann) harmadik. Azután Valus, Bonapace, Tárnok. Totalizátor: 10: 21. Helyrelogadások: I. 60: 66. II. 60: 75.

VI. **Eladóké versenye.** Díj 2000 korona. Távoltság 1600 méter. Szemere M. *Ponyvájja* (Bonta) első, Mravik P. Deireje (Smejda) második, gróf Henckel A. Szultana-ja (Krousil). Totalizátor: 10: 14.
VII. **Akadályverseny.** Handicap. Díj 8000 korona. Távoltság 3200 méter. Mravik P. *Bohèmeje* (Maohan) első, dr. Haber L. Kigridioje (Moran) má-

sodik. Azután: Tiamo, Jourfix. Totalizátor: 10: 88. Helyrefogadások: I. 50: 188. II. 50: 108.

Jelöltjeink holnapra:

- I. Angloman—Jenkins.
- II. Cassandra—Testa.
- III. Bergeret—High Leicestershire.
- IV. Baltimore—Ju'neh.
- V. Vitress—Alfal'a.
- VI. Tétova—Ne engedj.

*. A bécsi löversenyek eredményét minden más organumot megelőző a leg hamarabb és legmegbízhatóbban a Telefon Hírmondó utján tudhatják meg az érdeklődők, mert a Hírmondó kiküldött tudósítói telefonjelentései alapján közvetlenül az egyes versenyek lezárása után két futammonként részletes tudósítást olvastat fel a versenyek eredményéről. A löversenyeredmények felolvasására, melynek összerendelését már hat óra tájban felolvasták a beszélő uság, kétszeres riadójelel hívja fel az előfizetők figyelmét a Telefon Hírmondó.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Ügyvédi értekezlet.** Az országos ügyvédi-gyűlés állandó választmánya ma dr. Szivák Imre elnökelete alatt ülést tartott. Az elnök meleg szavakban mondott köszönetet elnöké történt megválasztása a kalmából s kijelentette, hogy az ügyvédi kongresszus határozataival minden tekintetben szolidaritásban van. Dr. Pap József kamarai titkár bemutatta a teirratot, melyet az országos ügyvédyűlés határozatainak végrehajtásaként a polgári perrendtartás tárgyában az igazságügyi kormányhoz és az országgyűlés képviselőházához szerkesztett. A teirrat 12 pontban foglalja össze az ügyvédeknek sérelmeit. Dr. Gyöngyösi József ismertette a kormányelnökhöz intézett leterjesztését a szabadságvesztés büntetések kiszabásának, illetve a kihágások feletti bíráskodásnak kizárólag a bíróságok hatáskörébe utalása tárgyában. Dr. Nagy Dezsőt megbízták egy leterjesztés készítésével az igazságszolgáltatás olesőbbá tétele tárgyában.

§§ **Kirabolt őregasszony.** Vakmerő rablást követelt el Kóká közszégen két fiatal sátoros cigány, Kozák István és Kolompár József. Rátörték az ajtót éjnek idején özvegy Pap Gáborné, egy 74 éves siket paraszasszonyra, akit aztán az ágyában összevisszavertek. Mikor már belefáradtak az őregasszony titlegelésébe és fojtogatásába, hozzáogtak a lakás kikutatásához. Munkájuknak azonban nem lett eredménye, mert pénz nem találtak s üres kézzel kellett eltávoznok. A rablást másnap reggel vették csak észre a szomszédok, akik jelentést tettek a csendőrségnek. Egy hátrahagyott turó és véső alapján a gyanu mindjárt a cigányokra terelődött. Kozákot sikerült is még aznap elfogni, de Kolompár a rablás után megszökött. A pestvidéki törvényszék a két cigányt rablás büntetéseért bevezte vád alá s a mult év októberében megtartott esküdtársi tárgyalás marasztaló verdiktje alapján a törvényszék Kozák Istvánt 5 évi fegyházra ítélte. társának a szökésben lévő Kolompár Józsefnek pedig országos közzétételét rendelte el. A Kozákra kimért büntetés időközben jogerőre emelkedett s Kolompár is kérezerült, aki fölött ma ítélezett a pestvidéki törvényszék esküdtbírósága Verébelyi Ignác táblai bírő elnökelete alatt. A tárgyaláson — melyen a vádat dr. Halász Lajos királyi ügyész képviselle, vádlottat pedig dr. Kéty István ügyvéd védté — Kolompár beismerő vallomást tett. Az esküdek marasztaló verdiktje alapján a törvényszék Kolompár Józsefet rablás büntetéseért 6 évi fegyházra ítélte.

Nyiltér.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új eredeti gyógymód rendkívül sikeres lesz alkalmazva köszvény, reuma, szív, vesze, gromer, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelmet szűkítés és elvezetés ellen. 14 év óta ki lett próbálva és most évről-évre meg szűk teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megkaplódóknak és egyedül képviselőknak:

Dr. KOVAGS J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelőintézte van

Budapest, V. ker., Váci-körút 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9-11-ig és 3-6-ig. Díjazott levtüre választ.

Belégekben titkosan kívül is kezel. — Nehéz betegnek legbiztosabb gyógymódja.

Huzás jövő héten!

== 50 fillérért ==

50.000

korona ért. nyerhető a

Pozsonyi Kiállítási Sorsjáték

Szeptember 21-iki huzásán.

Sorsjegyek darabonként 50 fillérért mindenütt kaphatók. — Megrendeléseket a pénz előleges beküldése ellenében pontosan eszéköl a

Kiállítási sorsjegy-iroda

Budapest, V., Nádor-utca 16. szám.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-u. 2.

Egyéves önkéntesek
Egyéves önkéntesek
Egyéves önkéntesek
Egyéves önkéntesek
Egyéves önkéntesek

részre a legolesobban és legolgotmasban közölti az egyenruha felszerelést. részre küld díjtalanul árjegyzéket. részre sorozást és átkészítést körvonyimtakst díjtalanul küld. részre minden katonai ügyben ad díjtalanul felvilágosítást. részre újabban kiadott „Egyenruhái Kötönyimtakst” című könyvét díjtalanul küld.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-u. 2.

CIRKVENICA—FIUME
 Egész oven nyitva
 Dr. EBERTS csász. tanácsos

THERAPIA • **TERMÉSZETES GYÓGYINTÉZET**

Saját major. * Nyári tengerfürdő.
 Prospektust ingyen.

Természetes forrómeleg kénforró, iszapfürdők, iszaphorogások,
 zuhany-masszage. Vizgyógyintézet villanyfürdők, gőzfürdők, kő-és kádürdők, gyógyvíz-uszokok. Olcsó és gondos ellátás. Csuz, Kőszvény, ideg- borbájak sít lelti kimerítő prospectust küld ingyen a Kéz-Érdéstartó Irszatószágra, Budán.

THE MUTUAL
 new-yorki életbiztosító-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603	frank
1899. „ 31-én	1,563,961,000	„
1900. „ 31-én	1,687,840,168	„
1901. „ 31-én	1,828,181,200	„

Magyarországi vezérigazgatóság:
 B. dap st. IV., Kár ly-körút 26.

(Az o rovat alatt közlötöknek som tartalméért, som alakjéért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Konstantinápoly, szeptember 13. A szultán tegnap a szelamlik után báró Calice osztrák-magyar nagykövetet egyórai kihallgatásón fogadta.

Ajaccio, szeptember 13. Pelletan tengerészeti miniszter tegnap egy banketten beszédet mondott, amelyben Korkzika s'ratégiai elentségét hangoztatta. Korkzika keleti part a Olaszország szívének közepébe eső. A Földközi-tenger nem francia tenger ugyan, de a legnagyobb fontosságu reánk nézve. Korkzika Franciaország biztonságának záloga, ezért meg kell erősíteni.

A szász király a német császárnál.
 Wilpark szeptember 13. György szász király Vilmos császár látogatására ideérkezett. Megérkezésekor a császár, a hercegek és a tábornokok fogadták. Az uraikodók nagyon melegen üdvözölték egymást.

A cukoregyezmény.
 Brüsszel, szeptember 13. Jó hírről küzik: hogy elentében minden híresztelésse, a brüsszei cukorkonferencián létrejött egyezményt akár Oroszországgal, akár nélküle 1903. szeptember 1-én életbe lépetik. Németország, Ausztria-Magyarország, Francia-és Angolország vissza fogják utasítani Oroszországnak azt az indítványát, hogy hivának össze újabb cukorkonferenciát Brüsszelbe.

A francia kulturharo.
 Landerneau, szeptember 13. Az alprefektus ma délelött több bizottság élén, 25 csendőrtől és 150 katonától kíserve megjelent az apácák iskolájában, hogy az intézetet újra bezárja. Az apácák ellentállás nélkül távoztak. A lakosság az apácák és a szabadság éltetésével tüntetett mellettök. Komolyabb incidens nem történt.

Brest, szeptember 13. A lenyitő-rendőrbíróság a ploudanieli kolostor-iskola bezárása ellen kijelzett

ellenállás szervezőit 100 frank pénzbüntetésre ítélte a büntetés felülgészítése mellett. A bíróság büncselekménynek csak azt a körülményt vette, hogy a lakost, aki az iskola ajtóit kinyitotta, sárral dobálták.

Szociáldemokrata kongresszus.
 München, szeptember 13. A hónap kezdődő szociáldemokrata pártkongresszussal kapcsolatolason ma a szociáldemokrata nők tartottak értekezletet Zetkiné elnöklete alatt. Hosszabb vita után elvetették a díszszelői elvtársnőknek azt az indítványát, hogy a nők mozgalmának jobb szervezése céljából Berlinben fizetéses titkárnőt alkalmazzanak.

Közgazdasági táviratok.
 Bécs, szeptember 14. A hónapli marhavásár nagyon csekélynek igérkezik, aminek a németországi husszükség az oka. Mindössze 300.000 darab marhát fognak elbajtani a hónapli vásárra.

Berlin, szeptember 13. Londoni magántáviratok közlik, hogy ott időző bankárok szerint a mostani depresszió nem ad okot komoly aggodalomra és csak átmeneti, múló természetű. Az itteni és a londoni tőzsdén nyugodtan itóik meg a helyzetet.

Bécs, szeptember 13. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A tulajdonosok e héten is iparkodtak az árat felvenni s ezzel megakadályozták, hogy a piac megeléknkülhessen. Vásárási kedv nem hiányzott, azonban nem akarta megadni a 10 fillérnyi túlköveteléseket csak éppen szűkség esetén fizettek elsörendű minőségű buzáért 10, levidékiért 5 fillérral többe, mint a mult szombaton. Takarmányárak közül zab irányza a nem változott, tengeri javuit, mert nemcsak, hogy árubiány mutatkozott, hanem e héten mindössze 500 métermázsát mondoták föl és a magyarországi tengeritermés rosszabbnak igérkezik, ami szilárdító hatással volt. Arpa lanyha. A mai heti tőzsdén az üzlet gabonaművekben a legszűkebb korlátok közt maradt. Buza megmaradt a mult szombati áron. Rozs ára nem változott. Arpában nagyobb volt a forgalom, semmint várták, az irányzat lanyha. Tengeri 5.90—5.95 korona, 10 fillérral szilárdult, zab változatlan, azonban szilárona tartott; magyar zab 6.15—6.45, válogatott 6.60 korona.

A határidőpiacon külföldi kezdeményezés híján nagy esönd uralkodott. Fedezeti vásárlásokra az irányzat megszilárdult, különösen tengeriben, mely csak 14 fillérnyi hetijavulást tüntetett fel, buza 5, rozs 6 fillérral emelkedett. Zab 3 fillérral gyöngöbb volt, mint a mult héten.

Jegyzetelt zárlatok: buza őszre 7.02, buza tavaszra 7.26—7.28, rozs őszre 6.33, rozs tavaszra 6.52—6.53, zab őszre 5.76, tengeri szeptember-októberre 5.82, repce augusztus—szeptemberre 10.05—10.7 korona.

Liszt csekély és vásárlási kedv hullámzó, korpa szilárd irányzat mellett árban változatlan.

Bécs szeptember 13. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 662.—, Magyar hitelrészvény 735.—, Angoi-Osztrák bank 379.25. Bécs bank-egyesület 459.50. Union bank 279.50. Landerbank 426.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 520.50. Déli vasut 80.50. Elbavölgyi vasut 486.50. Északi nyugati vasut részvény —. Dobányrészvény 311.50. Rumamurányi vasut 50.—, Alpei bányarészvény 378.—. Májusi járadék 101.20 Magyar korona járadék 88.20. Lőrök sorsjegyek 117.—. Német birodalmi márcs 117.07—117.10. Nacione'nd'or —. Tartott.

Berlin, szeptember 13. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Eszi forgalom 4/10-os magyar aranyjárdék 101.80. Magyar koronajárdék 98.75. Osztrák hitelrészvény 218.50. Osztrák-magyar államvasut 154.50. Déli vasut 21.—. Északi nyugati vasut 217.05. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz —. Buschtchradri —. Orosz bankjegy —. (Utimo.) Lombard —.

New-York, sept. 13. (Terményiösdés.) (Zárlat.)
 Gyapot: New Yorkban heivben 8 7/8, Szept-re 8 53 (8.55). Decemberbe 8 37 (8.40). New-Orleansban heivben 8 1/4 (8 1/8). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 7.20 (7.20). Stand white Philadelphian 7.15 (7.15). Rained in Cases 8.50 (8.50). Credit Baiances at Oil City 1.22 (1.22). — Zsír: Western steam 11.10 (—). Kohn és Brothers 11.25 (11.15). — Tengeri irányzata engedő. — Szept-re 68 1/2 (68 1/2). Októberre 64 1/2 (64 —). — Decemberbe 51 1/2 (49 1/2). Buza irányzata engedő. — Piros ősz helyben 75.— (75 1/2). Szept-re 76 1/2 (76 1/2). Októberre — (—). — Dec-re 73 1/2 (74 —). Májusra 74 1/2 (75 —). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Káté: air 140 7. sz. 5 1/2 (5 1/2). — Szept-re 5.15 (5.15). Decemberbe 5.25 (5.35). — Liszt: Spring Wheat clears 8.10 (8.10). — Cukor: 2 1/2 (2 1/2). — Öl: 26.85 (26.85). — Réz: 11.80—12 1/2. (11.80—12 1/2). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, szeptember 13. (Terményiösdés.) (Zárlat.)
 Buza irányzata gyenga. — Szept-re 72 1/4 (72 1/4). — Okt-re — (—). — Tengeri irányzata gyengo. — Szept-re 59.— (60.—). — Zsír: Okt-re 9.85 (9.80). — Januárra 8.60 (8.60). — Szalonna short clear 11.— (10.57). — Sertéshús: Okt-re 16.85 (16.87). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 14-én.

A kaméliás hölgy.

Dráma 5 felvonásban. Irtá: Iff. Dumas Sándor, fordította Szemere Attila.

Személyek:
 Duval A. Mihályfi Varvillo Gyenes
 Duval G. Szaecvay Az orvos Mézsiáros
 Rieux Császár Arthur Faludi
 Saint Gaudens Gabányi Valentin Narcisz
 Gustave Nádai B. Jean Deák
 Gray Hetényi Gauthier M. Márkus
 Kezete 7 1/2 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 14-én.

A polgármester ur.

Bobózat 3 felvonásban. Irtá Schöthan és Kadelburg. Fordította Zompéri P. Gyula.

Személyek:
 Kovácsházi Hegedüs Dr. Soberényi Góth
 Iona Hunyadi Dr. Solyomr Győző
 Ágota Lenkei Kalmár Zsófi Hegedüs
 Piroksa Fábiani Juci Bálint
 Gyuri Bárdi Vince Kassay
 Gerlefalvi Tapolczai
 Kezete 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 14-én.

A sárga csikó.

Népszínmű 3 felvonásban. Csepregy Ferentől.

Személyek:
 Bakaj A. Szerdahelyi Harasztos Mátrai
 Erzsike Küry Gazi Deli
 Csorba Szabó A. Bagó Újvári
 Agnes Siposné Hegedüs Várdai
 Laci, fiuk Vidor Bögös Tollagi
 Gelecséri Németh Klarinétos Parányi
 Peti Raskó Kecskésné Lzsóné
 Kezete 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 14-én.

New-York szépe.

Operette 2 felvonásban, 6 képpben. Irtá Hugh Morton. Fordította Sálgo Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerlette Gustav Kerker.

Személyek:
 Bronson Sziklai Cora Margó
 Harty Ráthonyi Koneth Giróth
 Kury Borosa Binky Palásty
 Snifkins Mátrai Gizy Szlestei
 Fin Ledofsky Kissie Tomcsányi
 Kezete 7 1/2 óraker.

URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 14-én.

Délután 4 óraker mérsékelt helyárakkal.

Amerika.

Este:

Délibábok hazája.

Irtá Lovász János.
 Kezete 7 1/2 óraker.

FOVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 14-én.

Délután 3 óraker félhelyárakkal:

Kurufesurfang.

A népszínházi bizottság által 100 aranyal juttalmazott népszínmű 3 felv. dalokkal és táncokkal. Rákóczi korából. Irtá ifj. Bokor J.

Este:

Rózsanyílás idején.

Énekes bohózat énekekkel, táncokkal 3 felvonásban. Kezete 7 1/2 óraker.

VAROSLIGETI NYARI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 14-én.

Délután 4 óraker:

A három kívánság.

Wg operett 3 felvonásban. Zenéjét szerlette Ziehrer Magyarosította Dr. Bódi Izor.

Este:

Liselott.

Vigjáték 5 felvonásban. Irtá Stobitzer Henrik. Fordította Csörgő Hugó.
 Kezete 7 óraker.

Kossuth-Album

hírneves magyar zeneszerzők 25 legesőbb Kossuth nőtinak és indolnák gyűjteménye énekekhez és zongorára Kossuth szótáros emlékére összegyűjtötte Huber Sándor. Ára a díszes füzetnek 3 korona.

Pap Zoltán

Kossuth himnusz-ének zongorára. Ára kor. 1.50.
 „A Zoltán Magyarországi”
 „Kossuth Ünnepe” füzet. Lányi Ernő, IV. u. 1. Huber Sándor, Pap Zoltán legkisebb ünnepe szerzeményeit tartalmazza. Ára 60 fillér.
 Megrendelhető csupán a Kiadó

Klökner Ede

zeneműkereskedéséből Budapest, József-körút 22/23.
 (Telefon 61-82.)

Ezenkívül minden más, bárhol meglelt zeneművek gyorsan és jutányosan szállítottatnak.

EDEN Színház
 Király-utca 71. sz.
 2900 nézőre berendezve. Kiszertelven és újonnan berendezve.
 Mindennap este 8 óraker
Szenzációs előadás
 Ma vasárnap

2 nagy előadás 2
 4 óraker
 A délutáni előadás a környéken lakó valámit a n. ó. család körében is becses figyelműre ajánlatok.
 Délután rövidtűn műsor. 4 óraker
 Az illuziók világában. Az **Árnyékok** mesterséges emberek **La Belle Roland II** Egy Ábránd. Az arnyékos országban. **Red Hills** misztikus házifalka. **Astarte** a lég rejtelme. **Orfiai** életrajzok díszese. A magikus **Lord. Electro Motor Blonoff**
Somiramis varázskertje.
 Víz tündérvilág mosás kiállításban. Ragyogó és villogó tűz szökőkút.

Gyorsírási és gépirási szakiskola.
 Másoló és sokszorosító iroda. (Copyng Office).
 VII. ker., Kazinczy-u. 3. I. em. 7. (Kerepesi-út mellett).
 Az orosz. női gyorsíróegyletet gyorsírási és gépirási szakiskolájában a szeptemberi magyar és német gyorsírási levelező és vitairás **Kaiser Giszela** úrnő vezetésével megtartandó tanfolyamokra és a gépirási kurzusokra a beiratások 8-8 ig tartanak. — Az egyesület a jól végzett növendékekét el is helyezi. Gépirási tanfolyamok: Remington-Standard, (Rom). Pay-Sno, Underwood, ost. New Century Calligraph, Smith-Premior, Crandall, Frister et Rosenmann, Ideal Hammond, Empire-féle írógépek. Peritazók, körlevélek, pályamunkák, hirdetések leírásai vagy sokszorosítás az egyelőtt elő- u. számít. Kiváncsra levelel érejtést vagy prospektus kérésre.

Beiratások
 Somogyi Mór tanár és zongoraművész
 Államig képeztelt okt. zenei tanár igazgatósága alatt álló
Conservatoriumban
 VII. Erzsébet-körút 44. szám.
 Zongora-, hegedű-, cimbalom- és az összes zantusokra beiratások naponta 9-6-ig eszközölhetők.
 Tardij zongora, hegedű stb. 10 kor. felsőbb oszt. 14 kor. alsóbb osztályok havi 10 kor. ének. 20 kor.

Pontos és legjobb ÓRÁK
 5 évi jóállás mellett.
 Egyházi szent edények, keresztelő kannák, ékszerok, evőeszközök
 részletesre is.
 Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok. Árjegyzék 2000 rajszal ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN
 műrész
 Budapest, Erzsébet-körút 29. szám.

Az Országos Takarékos és Hitelszövetkezet

VII., Erzsébet-körút 29.
 Kereskedelmi tárcaváltókat legrovidebb uton
 személyhitelt nyújt 10%-os törlesztés, vagy
 koronás heti befizetések mellett kölcsönök engedélyez.

Beutáblázási kölcsönök.
 A hitelkérvények legkésőbb egy héten belül, sürgős esetekben 2-3 nap alatt előtérítők, az esedékes heti koronák július 1-től számítatnak. Hivatalos órák d. e. 9-12-ig, d. u. 3-6-ig.

ELEK BERNÁT ügyv. igazgató.

Ne vegyen senki hangszeret,
 mig
REMÉNYI MIHÁLY
 a m. kir. zeneakadémia és cs. és kir. katonai zenekarok szállítója legújabb képes árjegyzékét át nem olvasja, mely ingyen és bérmentve küldeték Budapestre.

VI. kerület, Király-utca 44. szám.
 Kivitel nygban és kicsernyben.

Kézimunkák

himző-, kötő-, horgoló-pamutok és selymek, nemkülönbön
 bízosszövetek nagy választékban, szabott gyári áron kaphatók
Bérczi D. Sándor
 kézimunka nagyiparosnál
 Budapest, Király-u. 4.
 264 oldalú képes árjegyzékem 2000 érteit kézimunka-rajzzal ingyen és bérmentve küldöm.
 Viktória-rendű 6 korona.
 Point-Lace szalagok rendkívül nagy választékban vannak rakitáron.
 Mintákkal szivesen szolgátok.

VÖRÖSKERESZT MALÁTA KÁVÉ
 A PÓTKÁVÉK KIRÁLYA
 HONI-IPAR
 GYÁRTELEP:
 BUDAPEST
 I. KRISZTINA KÖRÚT
 407. SZ.

Nincs többé sérv!
10.000 korona jutalom
 annak, ki az én módszerem alkalmazása mellett, sérvétől teljesen meg nem szabadul. — Legnagyobb kitüntetés, ezernyi köszönőiratok. Tessék ingyenesen kérésre kéri. Dr. Reinmann-t, Valkenberg 152. sz. Hollandia. Miatan kitűnő levelek 25, levelezőlapon 10 fillérről bérmentestendők.

Legelkalmassab alkalmi ajándék.

Gramophonok, lemezek

METEOR RECORD

phonograph (beszélő gépek) a legjobbak, legelőbbak és legköltebbek, kaphatók:

Deutsch Gábornál

Bpest, Erzsébet-tér 7.
 Kimerülő lemezek, kértmeve. Kéznyg írástí feltelet.

A KI

Kossuth korát

alaposan ismeri akarja, az a kort, amelyben Kossuthi létezésre a hazai sorstí iránti, rendelje meg

1. Gracza György
 Az 1848-49-iki magyar szabadságharc története című munkáját, amely a szabadságharc legkimerítőbb forrasmunkája. — Ára 6 díszkötetben, eszemű több illusztrációtól 70 korona.
2. Varga Ottó
 Az Ára di Vértanuk albuma című művet, három méter magas emlékműve, számos illusztrációval, quart alakú díszkötetben. Ára 15 korona. Mind a két munka külön-külön vagy együtt is rendelhető csekély havi részletfizetésre a kiadónál: Lampel & (Waldner F. & Fild) cs. és kir. udv. könyvkereskedésben, Budapest, VI. Andrássy-út 21. szám.

Butor!

Saját készítményű dívnyok, otománok, szalagarnitúrák, affrik- és löszornatracok valamint sudronyágybetétek, ebéd- és házaszobakötők, ingarok, szekrények, ágyak, függőlámpák és konyhaberendezések 45, szolid kivitelben előnyös részletezésre is jutányos árban kaphatók. Tisztviselők, papok, katonatisztek, tanítók és leányok kedvezményesen részeselek.

Náthán Ignác
 butorfiakata Budapest, VII., Erzsébet-körút 23.

Magy. kir. államvasutak. 123583/902. színoz.

Pályázati hirdemény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1903. evben, illetőleg 1905. év végeig szükséges lámpa- és lámpasalkatrézek szállításának biztosítását önjárván, ezírt nyilvános pályázatot hirdet.
 Az ajánlatok legkésőbb f. évi szeptember hó 27. deli 12 óráig a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályához betérjesztendők, a bántatpéz pedig f. évi szeptember hó 20-án deli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztárnál letendő.
 A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-út 73. sz.) megtekinthetők.
 Budapest, 1902. aug. hó.
 Az igazgatóság. (Utányomás nem díjazt.)

FOVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató
 Nagyszó-utca 17.
 Még csak néhány napig:
A 6 Postillon
 bájos ének- és táncgyűjtemény
Nuscha Melitta
The Wesselys
 és
 a programtól több része. Előadások:
Nizza élet
 nagy balett (29 képpben előadás).
 Az előadás 8 óraker kezdődik.
 A télkerben reggel 5 óráig **Vörös Elek** cigányzenekara hangversenyek.

Színházak heti műsora.

	M. kir. Operabáz	Nemzeti színház	Vigazinház	Népszinház:	Magyar színház
Hétfő	Zárva	Julius Caesar	A polgármester ur	Katalin	A svihákok
Kedd	Sába királynője	A nők barátja	Az őrnagy ur	Baba	Bölcső és koporós Varázshagedű
Szerda	Faust	A nevelő	Apolgár mester ur	Piros bugyelláris	Bölcső és koporós Varázshagedű
Csütörtök	A windsori vig nők	Francillon	Rodostó	Egy görbe nap	Bölcső és koporós Varázshagedű
Péntek	Zárva	Szigetvári vértanúk	Rodostó	Kossuth Lajos	Bölcső és koporós Aranylakodalom
Szombat	Hunyadi László	Coriolanus	d. u. Az őrnagy ur Rodostó	Kossuth Lajos	Bölcső és koporós Aranylakodalom
d. u. vasárnap este	Hoffmann meséi	Coriolanus	A polgármester ur Rodostó	Kossuth Lajos	Bölcső és koporós Aranylakodalom

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

Csak e héten:

HÉTFŐN

KEDDEN

és

SZERDÁN

Ezen rendkívüli napok alkalmával is a **Párisi Nagy Áruház** minden vevője, ki akár egyszerre, akár több ízben is kicsinyben, összesen 20 korona értékben vásárol, **teljesen ingyen** kap saját, vagy akármely tetszés szerinti kisebb fénykép után egy **életnagyságu fényképet** elkészítve, csak a *passo-partout*-et fizetendő 3 korona.

Rendkívüli árucikkek!!

Feltűnő olcsó árak!

elárúsítása

Feltűnő olcsó árak!

(A többi napokon ezen cikkek ezen árakon nem adatnak el.)

a fehérnemű- és vászon-osztályban

Női ing , legjobb minőségű chifonból, „trimming” csipkével és Margit-oltással díszítve, szivalak szabásu, complet nagyságban darabja	85 kr.	Creas-vászon , kitűnő minőség, női- és gyermekfehérneműekre kiválóan alkalmas méterje	16 kr.
Női ing , kitűnő minőségű Creas-vászonból, kézzel himzett remek mintájú szivalaku betéttel és kézi hurkolással, complet nagyságban	1.10	Valódi „D” chifon , elsőrendű minőség, ágyneműekre, női- és férfingekre igen alkalmas, méterje	20 kr.
Női ing , „Madapolam”-vászonból, remek svájci himzéssel díszítve, rendkívül tartós minőség	1.30	Asztalkendő , kitűnő minőségű, virágos, fehér „Damaszt”-vászonból, 60 cm. négyszögben drbja	15 kr.
Ágylepedő , s-repasségi vászonból, egy darabból szabva, varrás nélkül, hossza 220 cm., szél. 100 cm., ára	85 kr.	Asztalterítők , kitűnő minőségű, virágos, fehér „Damaszt”-vászonból, 145 cm. négyszögben drbja	90 kr.
Frottir-törülköző , tiszta fehér frottir kelméből, piros vagy kék bordúrral, hossza 95 cm., szélessége 43 cm. ára	22 kr.	Asztal á-jour-készletek , tiszta fehér, két vagy rózsaszínű len-damasztból, virágos brokát-mintával, á-jour szegélyvel, 1 drb asztalterítő 145-140 □ 6 drb asztalkendővel együtt egész készlet ára	1.90
Damaszt len-törülköző , igen tartós minőségű, hossza 110 cm., szélessége 47 cm., még nem létezett árban darabja	24 kr.	23 méteres vég Rumburgi-vászon , fehérneműek-re igen ajánlható, rendkívül tartós minőség frt	3.90
Padló-törő , puha, dupla, vastagszálu padló-rongy. 70-80 □ cm. darabja	13 kr.	Női ingvászon , 1 vég = 15 méter, 6 ingre, vékony szálu, igen tartós minőség, bámulatos olcsóság, 1 vég frt	3.30
Portőrleők , flannelből, különféle élénk színes, kockás mintákban, 50 □ cmt 6 drb ára	40 kr.	Cérna-kanavász , piros vagy kék csikos és kockás mintákban, mosható és szintartó, rendkívül tartós minőség, 1 vég = 23 méter ára frt	3.60
Pohártörleők , jó minőségű vászonból, színes, kockás mintákban, 52 □ cm. 6 drb ára	40 kr.	Kávés asztalterítő , piros vagy kék alapszínű, csinos fehér virágos mintával, rojtjal, kitűnően mosható és szintartó, ára	60 kr.

A fentebbi cikkekre vonatkozó levélbeli vagy postautalványi megrendelések helybeni nagy kelendőségük miatt nem intézhetők el.

Nagy képes árjegyzék az összes árucikkekről ingyen és bérmentve.

A nekünk bemutatott számlán megbízható, hiteles közönséget folytán ezen negyedszázd óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

gyógyesőfolyásokat és sebeket, az énfertőtlenítés utó-bajait, az elgyengült férfierek, magánizések, a bujakor alkoholizmusnyait, nőknél fehérfolyást, bármennyire idősiek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanásig egyik főokozója és borbetegeknek gyógyít uti gyógyszer szertint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt oszák. kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltak és gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Nőknél külön váróterem. Ugyanott megjelent és a szerzője: DR. GARAI ANTAL, a legmegnevezhető NÉPSZERŰ ÚTMUTATÓ (már a 15-ik kiadásban megjelent) a neml betegségek és ezek szeszűk gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól bosszúsága lesz, elküldve, 1 frt bekludása mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

„The Gresham”

életbiztosító-társaság Londonban Magyarországi fiók: Budapest, V., Ferenc József-tér 5-6. a társaság házában.

A társaság vagyona 1900. december 31-én kor. 184,387.703.-

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1900. évi december 31-én 31,190.563.-

Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fönnállása óta (1848) 405,300.493.-

Az 1900. évben a társaság 5556 kötvényt állított ki 50,893.267.42 összeg értékében. Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgálja a magyarországi- és a keleti főváros Budapestben, valamint ennek ügynökei a fiók minden nagyobb városában.

Zálogházban

levő arany és ezüstműemléket, a ki azokat ki nem akarja váltani, kiváltjuk és a legmegnevezhetőbb többiétől kilfuzójuk.

Alkalmi ajándéku eladunk 12 intos oszák evőkesziet 12 személyre 140 frt, 6 személyre 60 frtől kezdve és felfelé. Mindennemű finom oszák tárgyak barokk és francia stílusban. Nagy rakár arany férfi láncokból, masszív aranygyűrűk 6 forint 40 kr. arany férfi-órák 12 frt, arany női órák 8 frtől kezdve 12 darab masszív evőkeszítő 6 frt 50 kr.

Képes árjegyzékét bérmentve és ingyen.

Grünberger A. Béla örökös

Budapest-n, Harisbazar.

Városház-tér 9., I. em. 23. u. szám Váci-utca 30.

BUTOROK

úgy készpezerit, mint poszletfizetésre

a leggyorsabbtól a legismertebb kivitelig legjuttányosabban

Ehrenten és Fuchs testvéreknel,

BUDAPEST, VI., Teréz-kürt 3.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legújabb levelező.

Legújabb levelező, öntgyved es házi titkár. A közönséges díjban előforduló mindenféle levelek, meghívások, ajánlatok, szerződések stb. mintáival. Ára fixve 2 kor. köve 2 kor. 40 fill. Az öntgyved díjazatos bekl. dísz esztétén bérmentre küldhetik meg. Megrendelhető: Lampel Hódmezővásárhelyen F. és P. J. J. es. és kir. udvari könyvtároskodésében, Budapest, Andrássy-ut 21. szán.

POLOSKA

IRTAS GOZZEL JÓTÁLLASSAL

1 szoba 8 kor bútorral 10 kor

DIETRICHSTEIN KERTESZ UTCA 18

ALKALMI BUTOR-ELADÁS.

Nagyon ajánlom a t. butorvásárló közönségnek, hogy mielőtt szükségletét bárhol fedezné, tekintse meg butortelep. met, ahol a összes eddig mintául szolgáló asztalos- és kárpitozott butorok, melyen leszállított árban adatnak el. Nagy választék egyszerű butorokban, valamint a legdíszesebb kivitelű.

Dósa Kálmán Erzsébet-tér 18. sz. Sas-utca sarok.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

THE ENGLISH CLOTHING COMPANY.

26
Károly-körút

KOCH Testvérek

Budapest legnagyobb férfi, fiu- és gyermekruha-áruháza

Károly-körút 26. szám.

Óriási választék férfi- és gyermekruhákban, el nem ért versenyképességben. Olcsó szabott árak. Korszerű izlés, csakis kipróbált jó minőségű gyapjuszövetek.

Koch-féle Raglan 1862. évben.
Koch-féle Raglan 1902. évben.

Átmeneti felöltő, Ulster, Raglan, angol double-szövetből 12 forinttól feljebb a legjobb kivitelig.
Uj! divatos beszegett cheviot szürke éskék öltönyök 14 fttől feljebb.
Vadász-öltönyök zöld és barna lodenből 14 forinttól feljebb.
Vadász-gallér 6
Gyermek-öltönyök 4

Uj képes árjegyzéket bérmentve küldünk.

A főpostával szemben

a főpostával szemben

a főpostával szemben

Koronaherceg-utca 11. szám alatt a külföldi és belföldi szövetkülönlegességek az évad összes divatszínárnyalaiban, valamint

a legfinomabb női fehérneműnek legújabb modelljei raktárban vannak, melyeknek megtekintésére

a nagyérdemű hölgyközönséget tisztólettel meghívják

Szinetár és Velencei.

A Continens legjobb és legegyszerűbb szerkezettel bíró kötőgépei

(Svájci gyártmány)

melyek a párisi 1900. világkiállításon a **Grand Prix-el lettek kitüntetve.**

Kaphatók:

az Automobile Union
magyarországi főkéjában

(Budapest, VIII., József-körút 32. szám)

hol azok meg is tekinthetők és kipróbálhatók.

Ugyanitt mindentéle kötőgépek szakszerű és pontos javítása elfogadatik.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

John Fowler & Co.,
Kelenföld

ajánlják legújabb és legtökéletesebb szerkezetű

Gőzeke-készleteiket

sekélyszántásra, mélyszántásra és kombinált szántásra egyidejűlegesen alaltalporhanyítással

Legnagyobb munkateljesítmény.

Legkedvezőbb feltételek.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszűnjék. Kell lenni valakinek, a ki a fátalagságot a nemi életéről jóakarattal, őszintén és behatóan felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaitk báran, tartzkodás nélkül és bizalommal elmondhatják. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpasnaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglévő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegség létezése.

Ilyen magasztos hivatást és erőt való Dr. Palócz v. Kórházi orvos, specialista országos hírű intézet (Budapest, VII., Kerepesi-út 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint a nő) nemi életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedvei megvizsgálhatók, idegét megvizsgálhatók, az egész szervezet megzavaradul a koranyaghiány, lelki kijnai megszűnnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegon biztos és teljes eredménynyel használt gyógyódmódnál fogva a monarkhiában utóré és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palócz az ő specialis gyógyódmódjával meg a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, húgyvész, hólyag-, ideg- és hátréngő-bajokat, az önfertőzést és szifilisz utóbjait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyerét, vérbajokat, bérbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármiknél fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ (a levélhez csak válaszbeléget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges specialis gyógyszerekről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 óratól délután 8 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Cím: Dr. Palócz v. Kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-út 10.

DÓCZI MÓR czipész

Budapest, Kerepesi-út 10.

ujjonnan átalakított és nagyobbitott ázlethelegesen páratlan a maga nemében. Sehol jobb, olcsóbb, elegánsabb és tartósabb cipőt nem

kaphat, mint fenti jőhírnevű cégnél.

Férfi:

Derby, borjúbőr angol bakancs	3.50
Borjúbőr v. víztes, fűzős 3.20, cugos	3.—
Elegáns francia serov-cipők	4.50
Sárga bagaria fűzős vagy cugos	3.20
Amerikai box-bőrcipők	3.50
Lakk vagy box angol bakancs	4.50
Szalón- vagy orosz-lakk-cipők	4.—

Női:

Zerge, fűzős vagy cugos 3.—, gombos	3.30
Amerikai box, fűzős, gombos vagy cugos	3.50
Servo, fűzős, gombos vagy cugos	4.—
Szalon- vagy orosz-lakk-cipők	3.—
Lakk, kivágott 1.50, keresztoslatos	2.—

Gyermekcipő 1 frt. Fiu- vagy lánycipők 2 frt.

Képes nagy árjegyzék, csomagolás és szállítólevél ingyen. — 10 irton felüli rendelések bérmentve küldetnek. — Vidéki rendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközölöttek. — Nem megfelelő árut készséggel kicserélik.

Az fizet nagyobbítás miatt az összes nyári cipők előállításai áron, vagyis 20 százalékkal a rendes áron alul kaphatók.

Ajánlat.

Legfinomabb kész

férfi, fiu- és gyermekruhákat

saját műhelyünkben készült, kizárólagosan hazai és angol szövetekből a legújabb fazonban, szigoruan szabott árak mellett a következők árakért adunk el:

Felöltők	12 frt.
Raglan és ulster 12	9
Havelok	9
Férfiöltönyök	15
Fiu-felöltők	5
Fiuöltönyök	4

A kész ruhákból mintákat ingyen és bérmentve. Mértékutáni megrendelések legrovidebb idő alatt a legfinomabb kivitelben és szolidan elkészítettek. Meg nem felel kicserélünk vagy a pénzt visszadjuk.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett.

Gross és Löwenstein
férfiszabók

Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 18.

Női betegségeket,

mint egyáltalánan kifolyást és méhbajt fel-Lysoferin.

tűnő gyorsan gyógyítja az általában előállított női Lysoferin. Ezen befecskendezés por kintnő hatással bír idült - ujj-berfolyásnak, anyaméhgyulladásnak és az anyaméhgyulladásnak, valamint minden más tartós női bajnál. 1 doboz ára 3 korona és egy dupla doboz ára 5 korona.

Erőmegújító-elixír,

hatásban a mai napig tud nem ért ezer, mindennemű gyengeséget bajoknál, de különösen elgyengült férfierőt (impotencia) ellen kintnő szer, valamint vérzékenység, (amikor, ideggyengeségnél, valamint nők magtalanosságánál és unkenetlen magömlésnél). Egy kis üveg ára 3 korona és egy nagy üveg ára 5 korona.

Férfiaknak.

kintnő szer gonorrhoeás kifolyásoknál a hurogygyulladásnál, még ha elavultak is, gyorsan és biztosan gyógyíthatók, már néhány befecskendezés és Capsulae bevétele elegendő, hogy a leghevesebbet folyást megszüntesse. Egy üveg inocto Lysoferin 2 korona és egy doboz Capsulae 3 kor. Postai megrendelések gondosan eszközölöttek. — 5 koronán felüli megrendeléseknél csomagolás nem számítatik. Számos hálaírat van, kiknek fontebbi szerek segítették.

Mint egyedül valódián kapható

ERŐS ALADAR gyógyszertárában
a Szent Jánoshoz, Nagy Kikindán, 2. szám.

BUTOR

szükségletüket hi telkesen egyének- arfelmentés nélkül minden stlyában beszerezhetik

részletfizetésre

Schwarz Lipót és Testvére

Kárpítottmester és butorkereskedők butorházában

Budapesten, VII., Hársfa-utca 37. sz. (székt házukban) Wesselényi-utca kereszteszűsűn.

Fizetési feltételek:

100 kor.-tól 200 koronáig havi részlet	10 kor
200	15
300	20

Képeszételűben 15%, csomagolásért 3%. Képes árjegyzékért 60 fillér fizetendő, mely öszeg az árjegyzékek visszautérítetik.

Ered. párisi — szállít a legolcsóbban

hygienikus Hans Dostal

árukat

Bécs, VIII/2. Lorchenhofstr. 62. Prókakildemény 1, 2, 3, 4, 5 frt. Szükséklés titoktartás mellett. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Csak 16 kor.

Svájci óráipar.

Minden szakembernek, kalóználant-nak, postai-, vasút és rendőrtisztviselőnek, valamint mindenki-nek, kinek jó órára van szüksége ajánljuk a mi eredeti svájci elektro-arany remontoir-óráinkat. Ezen órák kintnő, megbízható, 30 óráig jár szerkezettel, bírónak, pontosan ki vannak próbálva és minden órást 3 évi írásbeli jótállást vállalnak. A vás. mely a nemi elkiállítson az arany éremmel tüntetett ki, 3 fedélből áll rugófedéllel (szervetnek), mely legújabb divatu, nagy villamos óron oly módon bevonva, hogy a valódi aranyhoz teljesen hasonlít és a legjobb helyettesítője a drága arany-órának. Egy ur- vagy női óra csak 16 k. (ezelűtt 25 k.) bér- és vámentóssan. Minden órához egy óráterő ingyen. Elegáns, újdivatu ur- vagy női lánc (nyaklánc) is 5.—, 8.—, és 12 K. Minden nemzeti óra sző nélkül visszavetődik, tehát nincs ráköl! Szükséklés utánvétel vagy a pénz előleges be-kioldése esetén. Megrendelések sz. Uhren-Versandhaus "Chronos" Baselben (Sváje) intézendők. Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérbe kerülnek. Levelezések minden nyelven.

Párisi kiállítás: Arany érem:

FERNOLENT

cipő-fényezés, a világ legjobb fényezője, gyorsan mélyfeketé fényt ad és a bőr tartósságát fenntartja.

Alapított 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt.

Minden azo egyzseri betakarasa nonpareille betukbol 6 fill. vastagabb betukbol 8 filler.

A hirdetesekre djmentesen az felvilagositast a kiadhivaltal: Jozsef-kort 18. szam.

Levelbeli tudakozodásra ingyen adunk felvilagositast, csak a válaszra szükséges belyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadhivaltal mindig közölni kell.

Pénteken
fővárosi kizsákmán mellől...
19428

Dianna.
Hol van? Kérem írjon, soká...
19429

Bizalom.
Édes anygylam! Kélden nem...
19428

KERESLET.
Teljesen árva.
Intelligens családú származó...
4276

Gazdatiszt állást.
keres egy magyarórárti gazdasági...
4261

Dívartársaság.
csak úgynök, gyors és önállóan...
4268

Egy olcsó zongorát.
cselleg pininno késsz...
4269

Magyar-német levelező.
ezes könyv, a ki a f...
4270

Képezdésné.
isz. diátnara keressék új...
4292

Gépiró.
fatalembert, ki a német és...
4271

Egy okleveles.
gépészetben és a gazdasági...
2151

Fatal.
tízasszony gazdaságyon, ki...
4266

A Képezdő.
vad beváltval fel...
4267

Intelligens.
fatalembert, ki magyarul...
4268

Szécsény.
örög tíz éves, ki már...
4264

Egy tanuló.
számláért lap-exped...
1879

Keresek
gépműhely részére alkalmas...
19428

Comptoirista.
ki már puszta-dobozban...
19429

Magyar ruha.
és csizma, kék viselőre, a...
19438

Bécsi szabóné.
előszörre szabóné volt...
19427

Zongora.
kifutott vasszerkezettel, rövid...
19427

Állást keresek.
hozzamuk meg 20 krét...
4268

Egy fiatal.
nőz korvács, iparjoggal rendelkező...
4268

Intelligens.
szabóné, a legkomplikáltabb...
18380

Kossuth Lajos.
arcoképe 10 színtben kárpitva...
18378

Orvostársaság.
arabok általános képzés...
18380

Boros- és törkölybördek.
keresek kapható bővén...
18278

Olcsó csemeszőlő.
5 és 10 kites kosarakban...
2150

Társalkodónéknak.
vagy háziasszonyoknak ajánlunk...
4266

Különbejáratt.
elegánsan burtozott szoba...
19415

Varrni és szabni.
tanítok csak intelligens n...
19421

Képzésközvetítő.
katonatisztoknak, hivatalnok...
4266

Privát tanuló.
Eliemert megbízhatóság...
4266

Borshordók.
kifutott használt, nagy...
19431

Középkorú.
urnó hárvetetőnek a...
19432

Felső-kereskedelmi.
Zanonyndy lakostól...
19438

Magyar ruha.
és csizma, kék viselőre, a...
19438

Bécsi szabóné.
előszörre szabóné volt...
19427

Zongora.
kifutott vasszerkezettel, rövid...
19427

Állást keresek.
hozzamuk meg 20 krét...
4268

Egy fiatal.
nőz korvács, iparjoggal rendelkező...
4268

Intelligens.
szabóné, a legkomplikáltabb...
18380

Kossuth Lajos.
arcoképe 10 színtben kárpitva...
18378

Orvostársaság.
arabok általános képzés...
18380

Boros- és törkölybördek.
keresek kapható bővén...
18278

Olcsó csemeszőlő.
5 és 10 kites kosarakban...
2150

Társalkodónéknak.
vagy háziasszonyoknak ajánlunk...
4266

Különbejáratt.
elegánsan burtozott szoba...
19415

Varrni és szabni.
tanítok csak intelligens n...
19421

Képzésközvetítő.
katonatisztoknak, hivatalnok...
4266

Privát tanuló.
Eliemert megbízhatóság...
4266

K-né Margitay.
Maris Hennyey év óta...
19426

Rövid zongora.
hálozóra, pilgarnázott, aron...
19405

Butor.
legjobb minőségűre, legelő...
19408

Hásmenést.
gyermeknek és felnőt...
19427

Fütbetűk!
Kik felugrásnak sz...
19427

Ókányászó.
előszörre ügyvivő...
19417

Pénzkölcsön.
bunepesi, vidéki házra, föld...
19417

Gyermekek.
isz. család, egy nagyb...
4254

Butorok.
rendkívül alkalmi...
4254

Patkányirtást.
jótállással vidéken és helyben...
18390

Csemeszőlőt.
fűstöltött árda nagy...
4279

Úzetvevők és eladók.
beszámoló a nagy...
4279

Eladó urilak.
árnyas, a fővárosi 15...
4279

Csemeszőlőt.
száll 5 kites posztok...
2148

Elegánsan burtozott.
szoba lakás, ablak...
19415

Singer-varrógépe.
a legújabbok árak...
19415

Gyűjthető szép.
folyócsér nyíl, különbejár...
19420

Vidékiek.
vagy helybeliek, kik...
19415

Különbejáratt.
elegánsan burtozott, vilá...
19415

Csemeszőlőt.
óklós kosarakban b...
214

Zugligetben.
a villamos vasút...
19405

Cimbalom.
pedálos, olcsó eladó...
19407

Intelligens.
fatalembert, ki magyarul...
4268

Fűszerkereskedés.
a fővárosi...
4279

Szép lakás.
Két szép utcai szoba, nagy...
4254

Képezdésné.
ajánlok elemi vagy...
4254

Szabóné.
kifutott gyakorlati, ajánla...
4254

Nagyvendéglo.
a fővárosban, eszm...
4279

Úzetvevők és eladók.
beszámoló a nagy...
4279

Eladó urilak.
árnyas, a fővárosi 15...
4279

Csemeszőlőt.
száll 5 kites posztok...
2148

Elegánsan burtozott.
szoba lakás, ablak...
19415

Singer-varrógépe.
a legújabbok árak...
19415

Gyűjthető szép.
folyócsér nyíl, különbejár...
19420

Vidékiek.
vagy helybeliek, kik...
19415

Mielőtt.
főrt, nu vagy gyermek...
19415

Csemeszőlőt.
5 és 10 kites kosarakban...
2150

Zugligetben.
a villamos vasút...
19405

Cimbalom.
pedálos, olcsó eladó...
19407

Intelligens.
fatalembert, ki magyarul...
4268

Fűszerkereskedés.
a fővárosi...
4279

Szép lakás.
Két szép utcai szoba, nagy...
4254

Képezdésné.
ajánlok elemi vagy...
4254

Szabóné.
kifutott gyakorlati, ajánla...
4254

Nagyvendéglo.
a fővárosban, eszm...
4279

Úzetvevők és eladók.
beszámoló a nagy...
4279

Eladó urilak.
árnyas, a fővárosi 15...
4279

Csemeszőlőt.
száll 5 kites posztok...
2148

Elegánsan burtozott.
szoba lakás, ablak...
19415

Singer-varrógépe.
a legújabbok árak...
19415

Gyűjthető szép.
folyócsér nyíl, különbejár...
19420

Vidékiek.
vagy helybeliek, kik...
19415

Ferenc József kabát 3 f...
Jaquet ... 2 f...
Felső ... 4 f...
Nadrág ... 2 f...
Mellény ... 50
Rotberger Jakab Kris...
16-fő-ter 2.1.

Csemeszőlőt.
5 és 10 kites kosarakban...
2150

Zugligetben.
a villamos vasút...
19405

Cimbalom.
pedálos, olcsó eladó...
19407

Intelligens.
fatalembert, ki magyarul...
4268

Fűszerkereskedés.
a fővárosi...
4279

Szép lakás.
Két szép utcai szoba, nagy...
4254

Képezdésné.
ajánlok elemi vagy...
4254

Szabóné.
kifutott gyakorlati, ajánla...
4254

Nagyvendéglo.
a fővárosban, eszm...
4279

Úzetvevők és eladók.
beszámoló a nagy...
4279

Eladó urilak.
árnyas, a fővárosi 15...
4279

Csemeszőlőt.
száll 5 kites posztok...
2148

Elegánsan burtozott.
szoba lakás, ablak...
19415

Singer-varrógépe.
a legújabbok árak...
19415

Gyűjthető szép.
folyócsér nyíl, különbejár...
19420

Vidékiek.
vagy helybeliek, kik...
19415

Yomatot a "Páris" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság közfelfogóan, Budapest, IX. Úll-ut 25.

MESE

A tizenkét zsvány.

No gyerekek, most valami rémséges mesét mondok el, de azért meg ne ijedjétek, jó vége lesz. Egyszer volt egy kocsmáros, annak volt egy szép lánya. Buesu esett a szomszéd faluban, aztán a kocsmáros meg a kocsmárosné elmentek oda valamit vásárolni és a leányt otthon hagyták házórnék.

A lánynak nem volt semmi dolga se és amint délután kinézeget az ablakon, egyszerre csak látja, hogy messziről tizenkét zsvány jön, egyik jobban tele volt aggatva puskákkal meg baltákkal, mint a másik.

Nagyon megijedt a leány és azt mondta:

— Szerelmes Istenem, mi lesz én belőlem? De ha meg is ijedt, azért nem szállt a lábába az esze, hamar behívta a Jancsit meg a Zsuzsit, hogy bujjanak el, mert megölik a zsványok.

Megijedt a két cseléd is, aztán a Zsuzsi belebújt a kemencéjükbe, a Jancsi meg a szénás kazalba, a kocsmároslány pedig kivette a pénzt a ládafiából, vett egy font gyertyát meg egy öreg kését és lement a vasajtós pincébe.

Jön a tizenkét zsvány, nem találak sem pénzt, sem kocsmáros, sem senkit. Összekeressnek, összeturkálnak mindent, egyszerre meglátják a vasajtós pincét. Azt mondja az egyik:

— Bizonyosan itt lesznek.

Aztán nekiálltak az ajtóknak, ütötték, verték, feszegették a sok baltával, de csak nem tudták betörni. Utóljára azt mondta a vezérük:

— Soh' se vesszédjünk ezzel a rongyos vasajtóval, inkább ássunk egy lyukat, amin bebujhassunk.

Aztán csakugyan ástak egy nagy lyukat, hogy majd azon bebujnak. Mikor a lyuk már jó nagy volt, bedugta rajta a fejét az egyik zsvány.

A leány ezalatt már ott állt az öreg késsel, hamar levágta a zsvány fejét, a testét pedig behuzta, mintha maga ment volna be. A többiek várták, mi újság a pincében és amikor már nem állhatták a várást, utána bujt a második. Ez is csak úgy járt, mint az első, azután úgy járt tizenegy zsvány, a leány mind elpusztította őket a világól.

Utóljára maradt a vezér. Az már okosabb volt mint a többi, csak úgy féldalt dugta be a fejét, azután, amint a leány nekivágott, hamar visszakarta a fejét s csak a füle tövénél maradt egy nagy vágás.

No'szon megijedt erre a rablóvezér, aztán uccu ved el magad, nyargalt hazáig.

A leány egész estéig odalent maradt a pincében, nem mert kijönni, hátha még vannak ott zsványok. Este hazajött az apja meg az anyja,

láták a nagy fölfordulást és keresték a lányukat, de nem találták.

Sírtak, rítak, hogy mi történhetett itten és addig sírtak, amíg a kocsmárosnénak eszébe jutott, hogy hátha a pincében a lányuk. Odament, elkezdte szölongatni:

— Edes lányom, gyere ki, én vagyok ide ki!

De a szegény leány egy holtra volt ijedve, hogy nem hitte el, hogy az az édes anyja, aztán addig nem hitte el, amíg csak az édes anyja le nem huzta az ujjáról a gyűrűjét és be nem adta a lyukon. Arról aztán fölismerte, ki nyitotta a vasajtót és nagy örömezés lett közöttük. Csak hogy szegény leány a nagy ijedségtől annyira megrémült, hogy négy álló hétég beteg volt.

Egyszer, több idő múlva, csak beállt ám egy ur nagy parádésan. Ott mulatott egy darabig, mindig a lány körül settenkedett, forgolódott, aztán az lett a vége, hogy megkérte. A kocsmáros szívesen neki ajánlta a lányát, mert ilyen nagy ur nem mindennap jön érte, aztán meg a lány is szívesen ment hozzá, mert takaros egy legény volt.

Megvult a nagy lakodolom s mikor vége volt a nagy mulatásnak, azt mondta az ur, hogy most a feleségét elviszi haza a lakására.

Mennek, mendegélnék, mennek egész nap, utóljára belekerülnek egy rémítő sűrű erdőbe. A fiatal asszony már nagyon elfáradt, nem is tudta, merre van, hát megkérdezte az urát:

— Hallod-e édes, merre megyünk?

— Ó, azt mondja, a lakásomba?

— Jaj, de messze van! Jaj, de messze van!

— Bizony, azt mondja, olyan messze, hogy ki se kerülsz belőle.

Nézett a fiatal asszony, hogy ez micsoda beszéd, de nem értette. Egy vártatra csak mondja neki az ember:

— Ha el vagy fáradva, leülhetünk ám egy kicsinyt ide a fa alá.

— Az bizony jó lesz.

Azzal leültek. Az ember az asszonynak az ölébe hajtotta a fejét. Ez simogatja a haját, simogatja, egyszerre csak egy nagy vágást lát a füle mellett.

— Ejnye, azt mondja, de esunya vágás van itt a füled mellett. Hol kaptad?

Alighogy ezt kérdezte, fölugrott az ember és rákiáltott:

— Majd megmondom mindjárt, honnét való ez a vágás, de tudom, nem köszönöd meg!

Akkor ijedt csak meg a leány, hogy édes jó Istenom, micsoda ember körme közé került. Iszen ez az a zsvány, akit ő megvágott. Jaj, ez csak azért vette el feleségnek, hogy megölhesse.

Sirt, rít, de hiába sirt, nem szaladhatott sehová se, vele kellett menni az urával. Mennek, mendegélnék, utóljára odaérnek egy lakáshoz, az a lakás ott volt a föld alatt. Odabent volt egy

vénasszony, az volt a zsványnek az anyja. Azt mondja neki a zsvány:

— Itt hoztam egy leányt. Tizenegy pajtásomat megölté, engemet is majd halálra vágott. Fűtse be anyám a kemencét, most elmegyek, de mire megjövök, olyan tüzes legyen, hogy egy ökröt is meg lehessem benne sütni. Ezt a leányt akarom tüzhálálal kipusztítani a világból.

Azzal elment a zsvány és a vénasszony mindjárt befűtötte a kemencét. Amint fűti, fűti, egyre mondogatja.

— Ejnye, de kár, hogy nincs egy csöpp vizem se itthon. Mivel forrázok le ezt a teremest? Jaj, de röstelek vizért menni, pedig mégis el kell mennem.

— Ugyan, édes anyám, azt mondta a leány, sohse fáradjon, majd hozok én vizet, azzal majd leforrázhatnak. Ne féljen, nem szokóm el, mert ebből a vadonát erdősegből úgy se találhatnók ki.

Örült az öregasszony, hogy van, aki helyette vizet hozzon és megengedte neki, hogy csak menjen. Hát lekapta a leány a sajtárt, azután elment a kutra vizért.

Amint odaért a kuthoz, levette a fejkötőjét, beledobta a kutba, a sajtárt meg ott hagyta a szélén és elszőkött.

Este hazajön a zsvány, azt mondja az anyjának:

— Merre is az a rossz lány, hadd vessem be a kemencébe.

— Jaj, azt mondja, édes fiam, már egy órája, hogy kiment a kutra vizért, aztán még most sincs itt.

Megharagudott a zsvány, hogy hogy is tudta a kutra eresztani, aztán szaladt utána. Odaér, hát látja, hogy a sajtárt ott a kut szélén, a fejkötő még benne. Ejnye, ez a lány elemész-tette magát!

Hamar fogott egy nagy póznát, hogy majd kihuzza a holttestét. Keresi, keresi, de csak nem akad a póznára semmi.

Mindjárt gondolta, hogy a lány csuffá tette, nagyon megmégésedett és utána ment egy másik zsványal. Akkor a leány már árkonbokon túl volt, majdnem kiért az erdőből.

Már örült, hogy szerencsésen megszabadul. Egyszerre csak valami neszt hall, hátrának, hát látja, hogy jön utána a két zsvány.

Mit csináljon? Mit csináljon? Jaj, mindjárt vége lesz! Szerencsére ott volt egy üredékfa, abba hamar belebújt. Oda jön a két zsvány, azt mondja egyik a másiknak:

— Ejnye, pajtás, én már nagyon elfáradtam, egy kicsit leülhetnék ez alá a fa alá.

— Nem bánom, azt mondja a másik, üljünk le.

Aztán ott tanakodtak, hogy merre lett a leány.

— Ó, azt mondja az egyik, talán ebbe az üredékfába bujt.

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Írta: GORKIJ MAXIM.

(75)

— Félek a könyvektől... Ismerek valakit... akinek jobban árt az olvasás, mint a rézséges embernek a pálinka. És mit nyer vele az ember, ha olvas? Valaki kigondol valamit, ki nyomtatja, s a többiek elolvassák. Ha érdekes, jó. De hogy az ember azt olvashatná ki a könyvekből, hogy hogyan kell élni, az teljesen lehetetlen. Hisz a könyveket mindig az emberek írják, nem az Isten.

— Hát a szentírás? Azt is ember írta.

— Azt az apostolok írták... Mostanában nincs már ilyenféle.

— Jó. Helyes ellenvetés! Igazad van, ma már nincsenek apostolok. Csak Judások vannak s azok is nyomorultak.

Fomának jól esett, hogy Jesov olyan figyelmesen hallgatja s minden szót komolyan vett. Mivel most történt vele először, hogy így bántak vele, szabadon közelte Jesovval gondolatait, mert érezte, hogy az megérti őt, mert meg is akarja érteni.

— Érdekes fiu vagy — mondta Jesov két nappal utóbb Fomának. — És ámbár nehezen beszélsz, sok minden, főleg sok szivbátorság van benned. Ha csak egy kissé tudnád, hogy miképpen van berendezve az élet. Akkor, azt hiszem, hangosabban beszélnél... igen.

— Az ember nem tudja magát szavakkal tisztázni — és nem tudja magát szavakkal megszabadítani — mondta Foma sóhajtván. — Azokról az emberekről beszéltél, akik mindig úgy tesznek, mintha mindent tudnának. En is ismerek

ilyeneket... például Majakin... ezek ellen közeleni kellene... be kellene bizonyítani, hogy hazudnak. Ez igazán ártalmas népség!

— Nem értem Foma, hogy miképpen tudsz élni, ha csakugyan így gondolkozol — mondta Jesov tündödvé.

— Nehéz élnem... Nines kitérés... Nagyon jól értem, hogy mindenkinek terhes az élet, hogy Majakinnak is terhes — tudom! De ő csak hasznót csinál magának ebből is. Ő jól érzi magát a szük helyen, olyan ő, mint az éles tű, mindenüvé befurakodik, ahova csak akar. En pedig nagy, nehéz ember vagyok... Azért fulladok meg. Azért élek úgy, mint aki meg van kötözve. Egy csapásra szabadulhatnék; csak jól ki kellene nyújtóznom... egyszerresztépaítannának a bilincseim.

— És aztán? kérdezte Jesov.

— Aztán? Foma gondolkodott s resignált mozdulatot tett a kezével. Hogy azután mi lesz, azt nem tudom... majd megtudom.

— Majd meglátjuk, — mondta Jesov.

Ez a kis emberke, akit az élet valósággal megnyuzott, nagyon iszákos volt. Avval kezdte a napot, hogy a reggelijénél átolvasta a helyi lapokat, miközben a tudósítók jelentéseiből tárcája számára anyagot gyűjtött. Tárcáját rögtön meg is írta. Aztán a szerkesztőségbe sietett s a külföldi újságokból kinyitott hírek alapján összeállította a „Vidéki képek” című rovatot. Pénteken meg kellett írnia a vasárnapi tárcát. Mindezt havonként száztötven rubelt fizettek neki; gyorsan dolgozott s minden szabad idejét a „jóléti berendezések megtekintésére és tanulmányozására” szentelte. Késő éjszakáig bolyongott Fomával, bejárta a klubokat, szállodákat, koreasmákat, mindenütt anyagot gyűjtött tárcái számára, amelyeket röviden társadalomtisztító kefének nevezett. A cenzort így hívta: Az igazság és igazságosság megakasztója. Az új-ságot így: kerítőnő, aki közvetíti a veszedelmes eszméket az olvasókkal, önmagát így nevezte: Lélekkufár, kiskereskedő. Foma csak ritkán tudta

megkülönböztetni, hogy Jesov tréfál-e, vagy komolyan beszél. Mindenről sokat és szenvedélyesen beszélt s mindent élesen támadott. Ez tetszett Fomának. De ha gyakran nagyon szenvedélyesen támadott valamit, csakhamar ugyanolyan szenvedélyesen kezdte megdönteni azt, amit mondott. Ilyenkor önmagával vitakozott s ha nem tudott megegyezni önmagával, valami tréfás fordulattal zárta be a vitát.

Fomának ilyenkor úgy tetszett, hogy ez az ember semmit sem szeret s hogy semmi sincs, ami mélyen gyökerezik lelkében. Csak önmagáról beszélt egész különös hangon s minél hevesebben beszélt önmagáról, annál kiméletlenebbül s gonoszabbul szidta a többieket. Fomához való viszonya is kétféle volt. Olykor buzdította s miközben egész testében remegett, így szólt:

— Csak rajta! Dönts meg mindent, amit meg tudsz dönteni! Egész erőddel törekedjél előre! Tudd meg, hogy nincs nagyobb érték a világon, mint az ember. Kiáltás egész erődből: Szabadság! Szabadság!

Ha Fomát fölyujtották ezek a szavak s arról kezdett álmodozni, hogy miképpen kellene elkezdeni az emberek legyőzését, gyakran megakasztotta őt Jesov s így szólt:

— Hagyd ezt! Nem értesz hozzá! Az olyan embereket, mint aminő te vagy, nem lehet használni. A ti időtöknek, az erős esztelenek idejének, vége van. Te elkéstél. Nincs helyed az életben!

— Helyem? Hazudsz! — kiáltotta Foma.

— Nos? Mit tudsz hát?

— En?

— Igen, te.

— Például, agyon tudnálak verni.

— Oh te ostoba! — mondta Jesov mély meggyőződéssel és nagy szávalommal. Hát az is valami? Ugyis olyan vagyok, mint a félholt.

(Folytatás következik.)

— De bolondságot beszélsz! azt mondja a másik; — hogyan bujhatott volna ebbe?

Azonban csak fogja az első a kését, bele-szúrja a fába és a kés hegye éppen a leány lábát érte. Nagyon fájt szegénynek, de azért meg se pisszent.

— No azt mondja, már itten nincsen. Azután továbbmentek.

Mikor a zsványok jó messze voltak, a leány kibújt az üredékfából és szaladt, amint csak a lába bírta. Szalad, szalad, előtálál egy teknőscigányt. Láttá, hogy nagymessziről megint jön a két zsvány, és kérte a cigányt, bujtassa hamar a legalsó teknője alá. A cigány megsajnálta és el is bujtatta.

Alighogy ez megvolt, odaér a két zsvány és rászólnak a cigányra:

— Megállj te, nem láttál erre egy ilyen, meg ilyen személyt?

— Nem én, könyörgöm alássan.

— De, azt mondják, — hiába tagadod, itt van a kocsidon. Egyzeriben rakod le a teknődet! Mi volt a cigányunk mit tenni, csak rakosgatta le a teknőket. Mikor éppen az utolsó teknőre került volna a sor, azt mondták neki:

— Köszönd, hogy nincs a kocsidon a lány, mert különben vége lett volna az életnek.

Mikor elmentek a zsványok, szegény leány megint kibújt a teknők alól, aztán szaladt tovább. Szalad, szalad egy darabot, egyszer csak látja, hogy megint jönnek ám messziről a zsványok.

Szerencsére éppen arra ment egy ember, egy kocsi szénát vitt. A leány akkor már nem volt sem holt, sem eleven és nagyon kérte az embert, hogy az Isten szerelméért, bujtassa el hamar a széna alá, mert így, meg így járt, mindjárt megölik a zsványok. Az ember megsajnálta és hamar elbujtatta.

Alighogy ez megvolt, odaér a két zsvány és rákiáltanak az emberre:

— Megállj te, nem láttál erre egy ilyen, meg ilyen személyt?

— Nem én, azt mondja.

— Dejszen hiába tagadod, itt van a kocsidon. Dobj le hamar azt a szénát!

Dobálja, dobálja s már csak éppen annyi széna maradt a kocsiában, aki a leányt betakarta.

— No elég, azt mondják a zsványok, látjuk, hogy nincs itten. De köszönd is ám, hogy nem találtuk meg nálad, mert különben csunya halállal haltál volna.

Aztán az ember hazavitte a leányt. Gondolhatjátok, mennyire megörült az apja, anyja, a mikor megtudták, milyen halálos veszedelemből került ki a leányuk.

Hanem a szegény leány majdnem elhalt, mielőtt hazaért, mert a nagy ijedségtől igen-igen beteg lett.

Hallottak a zsványok is a leány betegségéről, aztán négyen felöltöztek. Az egyik doktorruhába, a másik papruhába, a másik kettő meg amolyan ruhába, és elmentek a koresmáros házába, hogy valamiképpen mégis megkaparintják a leányt és akkor aztán jaj neki.

Csak hogy amint beléptek, a leány mindjárt megismerte, hogy az egyik az ő zsványja. Mindjárt meg is mondta az apjának, ez pedig tüstént elküldött pandurokért. A pandurok megjöttek, szerencsésen elfogták a négy zsványt és kivégezték őket a világból.

A leány aztán nemskára felgyógyult és egy derék legényhez ment férjhez. Talán még most is él, ha meg nem halt.

KÜLÖNFÉLÉK

Emlékezés.

Szegény apám, te jó öreg,
Ki fekszel kúna a föld alatt.
Mióta rád hullt durva rög,
Oh hányszor megsirattalak
De hányszor megkivántalak!

Szétszóródtól kicsiny családot,
Testvér testvéremek mit sem adhat.
Oh ha ezt a nagy nyomort látod,
Halott szived is meghasadhat,
Drága szived be meghasadhat!

Lelkünk ereje fogytán van már,
A test is bágad és ah nem élod.
Jó öregem, ha köztünk volnál,
Be más is volna itt az élet,
Mi másképp volna itt az élet.

A csüggedésnek rabja lettem,
Kihalt lelkeimből az akarat,
S búba merülök önfelédten:
Mért nem csókolhatom ajkad?
Azt a te áldott jó ajakad?

Szegény apám, te jó öreg
Fihenj, nyugodj a hant alatt.

Téged nem hánt a durva rög —
Minket nyomor sújt — sorsharg
A bú, a baj nekünk maradt...

Sváb Tivadar.

† **A cári párról.** A cári pár életmódjáról közlő érdekes cikket a Cosmopolitban. A cári pár nagyon egyszerűen él és csaknem minden ceremóniák nélkül. A cárné bájos és egyszerű, inkább olyan mint egy fiatal leány, sem mint egy hatalmas uralkodónak a felesége. Könnyen pirul és sajtáságos módon hajítja le a fejét. Ugy öltözködik, mint az angol nők. Ámbár gyönyörű gyöngyök, szafírok és rubinai vannak, csak ritkán visel ékszerket. A cár a kastélyban egyszerű orosz öltözköket visel. Nagyon nyugodt és szelíd természetű, de amellett határozott. A cár szereti a egyszerű kosztot és nagyon gyorsan eszik. Alig került előbe az étel, már végzett is vele. Ebédje csak kevés fogásból áll és evés közben szívesen beszél és tréfálkozik. A lakomákat nem szereti és a nagy állami ebédeknek látni lehet, hogy mennyire unatja a hosszas menü. Este tízig ebéd után rendszeren családja tagjaival tölti idejét különösen ha az anyacárné is jelen van. Tíz óra után dolgozószobájába vonul vissza és pontban tizenkét órakor lefekszik. Udvari lakomák és ünnepségek szakítják meg a rendszeres életmódot, de a miniszterek vigyáznak arra, hogy ne zavarják a cárt a munkacériban. Miklós cárné érdekes elmentét mutat apjával szemben. Külsőjére és jellemére is különbözik tőle. A mostani cár irítozik attól, hogy mások érzelmeit megsértse, s jóságos lelkületű, míg apja kegyetlen szívű volt. Amikor csak lehet, a cárnéval együtt kis kísérettel kocsizik ki. Nem jelenti be az ilyen sétakocsizásait, míg apja az utcákat csapatokkal foglaltatta le s mindig pompás fogatban, nagy kísérettel kocsizott ki. Most a rendőrség csak ritkán tudja, merre megy ki a cár. Az etikett sem olyan szigorú II. Miklós trónralépeése óta. Alattvalói könnyebben férközhetnek hozzá. A parasztok sok mértőndny utat tesznek meg, hogy kérvényeiket ányújtsák neki, mert tudják, hogy a cár személyesen veszi át tőlük és maga elolvassa az irásait. A nyilvánosság előtt komoly, de a magánéletben szívesen tréfálkozik. A cárné csaknem mindig együtt van a cárral, még akkor is, mikor dolgozik s ha államiünnep jönnek, akkor gyakran szólítja fel a cárnét, hogy maradjon. Az orosz nép nagyon szereti a cári párt, de az udvarban visszafogja azt az időt, amikor Mária Feodorovna volt az uralkodó cárné, mert ő konzervatív volt és a hagyományos udvari szokásokat híven ápolta. A tőli palota báljai és lakomái pompájuk miatt híresek, különösen nevezetesen az újví ünnepség. Háromszáz-négy száz vendéges ebédeknek a díszítései nagyon eredetiek és pazarok. Nagy narancsok állanak a hosszú asztalok között, úgy hogy a lombjuk, amely között gyümölcsök is mosolyognak, ráborul az asztalokra. A konyhakészlet mind tömör ezüstből való, a fűszer-tartók aranyból készültek, rajtuk a cári címer, s a rostélyok a tűzhelyeken ezüsttel vannak bevonva. A cár porcellángyűjteménye a legnagyobb az egész világon. Együtt van a cárok sok porcellánja, el egészen Nagy Katalin cárnéig, és az mind faliszekrényekben van felhalmozva a tőli palotában. Mivel a cárnak nagy kísérete van, a tőli palota rendszerint nagyon népes. A kíséret 173 emberből áll, közülük hetvenhárom tábornok és rendkívül adutáns. A kísérethez tartozik azonkívül a cári családnak tizenöt tagja, tizenhét herceg, aki nem tartozik a cári házhoz, tizenhét gróf, kilenc báró és 111 más nemesember. II. Miklós nagyon vallásos és rendszeren részt vesz az orthodox istentiszteletben. Legjobbán szereti a magánkaplónájában tartott istentiszteletet, de nevezetesebb alkalmakkor megjelenik a moszkvai Kremben is, ahol megkoronázták.

† **A belgák királya és a borbély.** Lipót belga király ez idő szerint a kis Luchon faluban üdül. A megérkezését követő napon elhivatott egy luchoni borbélyt és körülnyíratta véle kissé hosszú, ezüstös szakállát. A műtétel után a király megtudakolta a borbélytól, „mennyivel tartozik”.

— Husz frankkal, felség — felelte szembunyorítás nélkül a borbély.

A király nem szól egyet sem, csak kivész erzsényéből egy kétfarankost és markába nyomja a hüldező borbélynak.

— Gavallérosan szoktam fizetni — mondotta a király. — Tessék két frank belga pénz és egészen új! Rajta a fejem, amit ön olyan drágára tart...

Azt beszéltek, hogy a borbély nagyon le volt forrázva. Következő nap azonban öt ragyogót már üzlete cégtábláján a vadatutj felírás: „A belga király ő felségének udvari borbélyá.”

† **Egy államügyész pályázata.** Egy müncheni államügyész hirdetést tett közzé, amelyben gépiró

kisasszonyt keres. A folyamódókat mind egy napra hívta meg a hivatalába, mikor aztán a hölgyek együtt voltak, akkor megjegyezte, hogy a jelentkezők nagy számára való tekintettel nem igen tudja kiválasztani azt a kitűnő erőt, akire szüksége van, kéri tehát a kisasszonyokat, hogy akik havonként harminc márkáért elvállalják az állást, menjenek a szoba bal felébe. A hölgyek túnyomó része oda ment. Arra az államügyész kijelentette nekik, hogy köszöni a szíves fáradozásukat s a kisebbséggel próbárait tartva, kiválasztotta a legügyesebb leányt, aki nagyon szegény volt és nyolcvanöt márká havi fizetésre alkalmazta.

† **Mintaváros.** A Michigan tó partján Chicago és Milwaukee között egy Dowie nevű különös ember kezdeményezésére mintavárost alapítanak. Az új városban, amelynek tizezer lakója van már, sem dohányt, sem alkoholt nem szabad árulni, sem bort, sem sört ott nem mérnek ki. Mindegyik polgár megkapja a maga darab földjét örökös bérletre a három-éves évig és a jövedelmének egy tizedrészét a köz számára kell beszedni. A városnak nagyon széles, asorokkal szegélyezett utjai vannak, azonkívül kitűnő vízvezetéke van, a tó partján dokkók és rakodóparti berendezések. A város lakóháza szigorúan el vannak különítve egészségügyi szempontból a város üzleti részétől. Van már a városban néhány selyem és csipkegyár.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, szeptember 13.

Gabonázlet. (Reich Jenő és társa cég jelentése Budapesti Napló részére.) Az időjárás a leolyt hét folyamán nagyobbára száraz és derült volt, csapadékok azonban az ország legtöbb vidékéről jelentettek és ez a hőmérséklet lényegesen esőkkenésével volt kapcsolatos. A tengerimentes kilátásai a bekövetkezett csapadék által vajmi keveset javultak, a legtöbb vidéken ezek a növényzet fejlődésére már elkövetkeztek. A külföldi kedvező időjárás jelentenek. Argentiniában, ahol szárazság uralkodott, bőséges esőzések állottak be, míg az Unió északi tengeri-terme vidékein esők igen szükségesek volnának.

A külföldi piacokon az irányzat nagyobbára szilárdabba fordult, a forgalom azonban még mindig csak mérsékelt. Amerikában az üzlet csendesen indult, egyrészt a hozatalok voltak bővebbek, míg az elszállítások gyengék maradtak, másrészt az európai csendes jelentések sem elégtettek ki. Hamarosan azonban szilárdabb fellegás érvényesült. A tavaszi buza-termes felől kedvezőtlen ítéletek az időközben megjelent hivatalos termésbeeslés is ratifikálta, — mely különben is az összes gabonacikkekben — a mult hónapoz viszonyitva jelentékenyebb visszaesést konstál és így terjedelmes fedezési vételek eszközöltek, az árfolyamok gyorsan javulóak voltak és a mult héthez viszonyitva egyenképp 1 c. emelkedés maradt meg. Tengeri, melyben a termsé pártját ritkítón bőséges, a látható buzakészletek a Bradstreets becslese szerint a mult hét óta 1,233.000 bush. emelkedtek. Az angol piacok mérsékelt forgalom mellett ártartóak voltak, míg a német piacokon az árak jobb kínálat folytán némileg gyengültek. Franciaországban a fogyasztási kereslet jobb volt és liszt épp úgy, mint buza emelkedő irányzatúak voltak. A többi kontinentális piacon is javultak az eladási viszonyok mi mellett az árak nagyobbára szilárdan tartottak.

Nálunk az irányzat úgy kenyérmagvak, mint takarmánycikkekben szilárd volt. A forgalom ugyan elég jó, de nem felel meg az idényyszerű várákozásnak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza csendes hangulatban indult. A kínálat jó volt, részben sürgős is és így a malmoknak nem volt nehéz néhány fillérel olcsóbb árakon vásárolhatni. A hét első napjaiban vagonáru ca. 7½ fillérel olcsóbban kelt el, az irányzat azonban hamarosan megváltozott és szilárdabba fordult. A malmok kedvező lisztüzlet felett rendelkeznek — lisztkészleteik elég vannak — a készárubani hozatalk sem felelnek meg a várakozásnak és így lisztgyáraink kényszerűve voltak ismét magasabb árakat engedélyezni, hogy könnyebben vásárolhaasanak. El mellett szállítási áru is jobb figyelemben részesült, amely eddigéig el volt hanyagolva. A kezdetbeni árvesztesség így nemcsak hamarosan pótolható volt, hanem finom minőségű áru 10 fillérel a mult hét jegyzésén felül ért el. Az össz-forgalom ca. 200.000 mm. Erkezett 228.000 mm., amelyből 56.000 mm. ment tovább.

Rozs e héten jól volt kínálva, kezdetben a vétkedv csak korlátozott maradt, utóbb azonban kedvezőbbre fordult. El mellett azonban a fogyasztás ugyanint az export csak jobb minőségű áru iránt érdek

lódott, alárendelt minőségek el voltak hanyagolva. Kisebb hullamások után az árak alig változtak és minőség szerint 6.—6.17½ koronáig fizetnek buda-

Arpa (takarmány- és hántolási célokra) ugyan- csak bővebben volt a piacon, a kereslet azonban nem haladta túl a rendes keretet. Az árak a teljes multi- heti niveau maradtak meg. Gyárosok minőség szerint 5.40 koronáig, hízalók és szeszégetők 5.50 koronáig fizettek helyben. Maláta- és sörárakban állomásokon átvéve a forgalom csekély mennyiségű szorították és azok is csak jó minőségű áruban nyomott árak mellett voltak a belöldi fogyasztásnál és jelentéktelen részében az exportnak eladhatók. A visszaesést eme jobb árakban e héten is 25 fillérre taksztuk, míg alárendelt és merkantiliáru alig volt elhelyezhető, úgy hogy az árak csak névleges jellegűek. Tiszavideki árut 5.—5.50 K., finomabbat 6.—K., felvidéki árpát 6.—6.25 K., jobbat 6.75 K., finom és prima árut 7.25 K.-ig jegyzik állomásokon átvéve.

Zab a hét első felében még jól volt kínálva, míg a kereslet gyenge maradt; később azonban áru csak gyengébb mérvben érkezett, míg a helyi lo- gyszász így érdeklődést tanúsított. A kezdetben ár- eszökkenés így tehát hamarosan pótolható volt, sőt finom minőségek néhány fillérrel emelkedhettek is. Ca 3500 métermáza forgalom mellett szűn és tisztá- sz szerint 5.00—5.90 koronáig fizetnek helyben átvéve.

Tengeri e héten is jól volt forgalomban és a vi- dékre való kiszállítás céljából tovább is jól volt ke- resve. Az ellanyhult határidőjegyzésekkel a készáru irányzata is csendesebbre fordult ugyan, de ezt gyors- san kipótolhatta, úgy hogy az árak a múlt héthoz viszonyítva 15 fillérrel emelkedtek. Kocsiba töve kez- detben 5.40—5.42½ koronáig, a hét végével 5.55—5.57½ koronáig fizettek helyben.

Olapmagvak: Káposztarepce (készáru) e héten alig volt forgalomban. Az irányzat csendes és minősé- g szerint 8.50—10.—koronán jegyzünk. Új ká- posztarepce augusztusra 10.03—11.40—11.50 koronán kötött, lenmag 14.—15.—, vadrepce 5.—5.25 koronán helyben.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Az el- mult heti lisztüzlet nem igen szűdött volt. A buza emelkedő irányzata folytán a malomok áraiak tel- emelkedtek. Élénk vételkedy mellett a rendelkezések oly sűrűn érkeznek, hogy a malomok aig győzik azokat teljesíteni. Takarmány-cikkok forgalma nem cseké- lyebb s ezekben több malom eladását be is szüntette. Átlagos budapesti árak azonnali szállásra szept- emberre 50 kilogrammonként zsakostól:

Table with 6 columns (0-6) and 2 rows (Ar kor., Dara: AB C) showing grain prices.

Ípar és kereskedelem.

Megszüntetett hajóállomás. A Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közli hogy hajói Dubrovica szerb partit állomást kis vizálás következtében további intézkedésig nem érintik és hogy ezzel az állomással úgy az áru-, mint a személyforgalmat egyelőre beszüntette.

Franciászag forgalma. Párizsból jelentik: A folyó év első nyolc hónapjában a behozott 2942,964,000 frankot, a kivitel pedig 2742,626,000 frankot tett. A múlt év megfelelő szakában a behozott 2956,621,000 frankot, a kivitel pedig 2627,525,000 frankot tett.

A newyorki tőzsde. New-Yorkból jelentik szept- ember 12-iki keireit: Az értéktőzsde eleinte gyenge volt, mert azt várták, hogy a honpapi bankkimentésis valóságilag három millió dollárral kevesebb érdekes- letet fog kimutatni, mint amennyi tartalékok a törvény előír. Az egész vonalon eladások és lebonyolítások történtek. Különösen a haussierek eszlődtek, mert a Chicago-Milwaukee and St. Paul-vasut osztlakának emelése, valamint a Baltimore and Onio-vasut alap- tókének emelése nem gyakorolt elég benyomást és mert kilitás van aranybehozatala. Különösen azok az értékpapírok veszítettek ártolyamukból, melyek a haussierk manővereit következtében legutóbb emel- kedtek. Később egy kis javulás mutatkozott, amely azonban csak rövid ideig tartott. Zárát gyenge. Ré- szvényforgalom 720,000 darab.

Szézárak. A kontingens nyersesz ár Budapest- penben 39.— korona, áruban 39.50 korona. — Bősben a kontingentált készáru 40.— korona pénz- ben, 40.40 korona áruban.

Sortéskonsumvásár. (A székesfővárosi sorlész- vásár és közbághid intézősége.) Szeptember 13-án. Főhajtás: Zsirsértés, úgy mint Öreg I. rendű 350 kilo- grammon felül — darab, II. rendű 280—350 kilo- grammig — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 220—300 kilogrammig — darab, könnyű 220 kilo- grammig — darab, süldő — darab, malac — kilo- grammig — darab. Összesen — darab. Husstérts úgy- mint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyű 140—300 kilogrammig — darab, süldő — da- rab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Főhajtás Összege 60 darab. Előző napi ma- radvány 96 darab, Összesen 156 darab. Eladott 156 darab. Maradvány — darab. A vásár irányzata lanya. — Következő árak jegyzetük: Zsirsértés:

Öreg I. rendű 350 kilogrammon felül — fillérig, II. rendű 280—350 kilogrammig 80 — fillérig, kanló — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 87—91 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 84—88 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig, Husstérts: Nehéz 300 kilo- grammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilo- grammig — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogrammig — fillérig, fillérig, kilogrammonkint, élsúlyban.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, szeptember 13.

Mérsékelt kínálat és gyöngye kereslet mellett készbuzában ma esüendes volt az irányzat; elkelt 25.000 mm. nagyobbára változatlan árak mellett. Rozs finomabb minőségben kellemesebb, 617½ K.-ig köt- tetett; zab és tengeri tartott.

Eladott:

Buza, Tiszavideki: 400 mm. 82 k. 7 K. 70 f., 500 mm. 82 k. 7 K. 70 f., 200 mm. 82½ k. 7 K. 65 f., 300 mm. 82 k. 7 K. 50 f., 300 mm. 82½ k. 7 K. 50 f., 300 mm. 81½ k. 7 K. 40 f., 220 mm. 81½ k. 7 K. 60 f., 180 mm. 80 k. 7 K. 40 f., 300 mm. 81½ k. 7 K. 40 f., 200 mm. 81½ k. 7 K. 50 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 50 f., 500 mm. 81 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 55 f., 300 mm. 81 k. 7 K. 40 f., 500 mm. 81 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 80½ k. 7 K. 45 f., 100 mm. 80½ k. 7 K. 40 f., 300 mm. 80½ k. 7 K. 45 f., 100 mm. 80½ k. 7 K. 20 f., 200 mm. 80½ k. 7 K. 50 f., 500 mm. 80½ k. 7 K. 42½ f., 100 mm. 80½ k. 7 K. 40 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 37½ f., 100 mm. 80 k. 7 K. 37½ f., 100 mm. 80 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 79½ k. 7 K. 15 f.

Fejérmegyei: 1000 mm. 78 k. 7 K. 30 f. Pestmegyei: 1200 mm. 82 k. 7 K. 45 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 10 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 17½ f., 100 mm. 79 k. 7 K. — f. Bácskai: 100 mm. 80 k. 7 K. 20 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 15 f.

Bácskai: 100 mm. 77 k. 7 K. 40 f., 300 mm. 78 k. 7 K. 25 f. Beeskerei: 1550 mm. 0 k. 7 K. — f., 6000 mm. 79 k. 7 K. — f., 400 mm. 78 k. 6 K. 90 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 300 mm. 6 K. 35 f., 100 mm. 6 K. 12½ f., három hóra Budára. 100 mm. 6 K. 27½ f., 300 mm. 6 K. 27½ f., 100 mm. 5 K. 32½ f., három hó- napra. 600 mm. 5 K. 15 f., 500 mm. 6 K. 15 f., 300 mm. 6 K. 15 f., 100 mm. 6 K. 15 f., 100 mm. 6 K. 10 f. par., 100 mm. 6 K. 10 f.

Arpa: 250 mm. 5 K. 40 f. Zab: 100 mm. 5 K. 80 f., 100 mm. 5 K. 55 f. Tengeri: 100 mm. 5 K. 60 f., 1600 mm. 5 K. 57½ f., 200 mm. 5 K. 57½ f., 1200 mm. 5 K. 55 f., 800 mm. 5 K. 60 f.

Készpénzfizetés mellett. Tegnapi délután eladott: Tengeri: 4000 mm. 5 K. 40 f. készpénzfizetés mellett, hibás, kocsira rakva.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Table with columns for Buza, Tiszavideki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bácskai, Beeskerei and rows for different grades (uj, 1, 2, 3, 4, 5, 6).

Table with columns for Egyéb gabonafélék and rows for Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repce, Kéles.

A határidőüzlet folyamán a következő külések történtek:

Októberi buza 1902. . . 6.78—6.79—6.78
Áprilisi buza 1903. . . 7.07—7.05—7.06
Októberi rozs 1902. . . 6.—6.04—6.03—6.04—6.03
Áprilisi rozs 1903. . . 6.21—6.23—6.22—6.24—6.22
Októberi zab 1902. . . 5.43—5.44
Áprilisi zab 1903. . . 5.75—5.76
Májusi tengeri 1903. . . 5.40—5.42—5.41
Augusztusi repce 1902. . . —

Déli ércárak a következők záróárakat állapí- tották meg hivatalosan a tőzsdén:
Októberi buza 1902. 6.76— 6.77
Áprilisi buza 1903. 7.05— 7.06

Oktoberi rozs 1902 6.02— 6.03
Aprilisi rozs 1903. 6.21— 6.22
Oktoberi zab 1902. 5.43— 5.44
Aprilisi zab 1903. 5.75— 5.76
Májusi tengeri 1903. 5.40— 5.41
Augusztusi repce 1902. —

Délután fél 6 órakor zárul:

Buza októberre 1902. 6.78— 6.79
Áprilisi buza 1903. 7.07— 7.08
Oktoberi rozs 1902. 6.03— 6.04
Aprilisi rozs 1903. 6.22— 6.23
Oktoberi zab 1902. 5.47— 5.48
Aprilisi zab 1903. 5.80— 5.81
Májusi tengeri 1903. 5.41— 5.42
Augusztusi repce 1902. —

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde tartott irányzattal nyílt meg, az üzlet folyama alatt azonban bécsi eladásokra az érté- kek ártolyamai gyöngültek és különösen a két villa- mos vasut a tegnapi árhoz képest 5—6 koronával esett. Zárlati relé a nemzetközi értékek ártolyamai ie- dezésekre javultak.

Valuta és érváltó változatlan.

Értéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 691.—692.25. Magyar hitelrészvény 734.—. Államvasuti részvény 718.25—719.25. Városi villamos vasut részvény 332.—. Közüti vaspálya részvény 624.—628.—. Koronajár- adék 98.15. Déli vasut 82.50—82.— korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt for- galom: Aranyáradék 120.55—121.35 százalék. Korona- járadék 98.15 százalék. Magyar Hitelbank részvény 734.25—735.50. Jelzálogbank részvény 480.—481.—. Leszámlítóbank részvény 461.50—463.—. Osztrák hitelrészvény 690.25—692.25. Kőbányai Gőztéglagyár részvény 670.—700.—. Rímamurányi vasműrészvény 488.—489.—. Közüti Vasipálya részvény 625.—627.—. Városi villamosvasut részvény 330.—331.—. Déli vasut részvény 81.60—85.—. Államvasuti részvény 717.75—719.75 korona.

A 4 órai záratokor maradt:

Osztrák hitelrészvény 692.25. Magyar hitelrész- vény 735.—. Leszámlítóbank részvény 463.—. Ríma- murányi vasmű részvény 488.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 719.50. Közüti vasut részvény 626.60. Villamos vasut részvény 330.— korona.

A budapesti terménýtőzsde.

A terménýtőzsdében a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a termény- üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár- ioyaimokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: moerna magyar — korona, vörös aprószemű — korona, vörös erdélyi — korona, vörös bászági — korona, középszemű — korona, nagyszemű — korona. Disznózsír: budapesti 72.—72.60 korona, vidéki — korona. Táblaaszalonna: légszártított vidéki — korona, városi 4 darabos 61.50—62.— korona, 3 darabos 68.—68.50 korona, üstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 11.—11.25 korona, 120 da- rabos — korona, 100 darabos 14.50—14.75 korona, 85 darabos 18.—19.60 korona, azonnali szállí- tásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 10.25—10.50 korona, 100 darabos 14.25—14.50 korona, 85 darabos 18.50—19.— korona. Szilvák: sziavóniai 15.75—16.— korona, szerbiai 14.—14.50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén lanya volt az irányzat.

A déli tőzsdén tartott a lanya irányzat.

Zárlatkor javult a hangulat és az irányzat is szilárd volt.

Bécs, szeptember 13. (Magyar értékek zárlata.) 4% os aranyáradék 120.50. Írsai és szegedi kőolcsón sorsjegy 162.—. Magyar vasuti kőolcsón ezüstben —. Magyar keleti vasuti állami kőolcsón —. Magyar leszámlító- és pénzügybank —. Rímamurányi vasműrészvény 498.00. Magyar koronajáradék 98.20. 4% os Magyar földterem. kötvény 97.85. Magyar hitelbank részvény 735.—. Magyar nyerevény kőolcsón sorsjegy 206.75. Anssa-oderbergi vasuti részvény 379.—. Magyar árszek. bank —. Magyar kutipar 1330.

Bécs, szeptember 13. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/3% os papírjáradék 101.20. 4% os osztr. aranyáradék 121.40. 1890-os sorsjegy 152.25. Osztrák hitelrészvény 428.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyeket 459.—. Osztrák-magyar bank 1580. Déli vasut 80.50. Dunagőzhajózási részvény 937.—. Dohányrészvény 310.—. Császári és királyi arany 11.36. Német bankváltók 117.05. 4 2/3% os ezüst járadék 101.00. Osztrák koronajáradék 100.25. 1864-iki sorsjegy 251.—. Osztrák hitelrészlet részvény 692.25. Unionbank 545.—. Osztrák Lándterbank 426.50. Osztrák-magyar államvasut 719.45. Elhavoglyi vasut 460.—. Alpéi bányarészvény 378.—. 20 frank arany 16.06. Londoni váltó 239.70 Bécsi íramway Litt B. —. Bécsi íramway Litt A. —. Lipót keleti —. Az irányzat szilárdult.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, szeptember 13. (Tőzsdéi tudósítás.) Minthogy a newyorki tőzsde tegnapi ártolyamesséi arányig jelentéktelen- nek voltak, nagyobb figyelmet fordítottak azokra a magané- jentésekre, hogy a pénzpiac ottani feszültsége csak mülo je- lenség. A forgalom erre nyugodtabb hangulatú kezdődött. Az ártolyamok kevés felület nagyobbára tartottak magukat. Közérszvények a francia szénbányások sztrájkjára vonat- kozó hírekre javultak, vasrészvények gyöngültek. Déli vasuti részvények Bécsre emelkedtek. Magánkamaták 3%.

vasút 154.50. Kassa-oderbergi vasút... Bécsi váltóár 85.35.

Paris, szeptember 13. (Zárult.) Osztrák-magyar államvasút... 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 104.75.

Frankfurt, szeptember 13. (Zárult.) 4 1/2-os papírjárdék... 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 103.55.

Hamburg, szeptember 13. (Zárult.) 4 1/2-os ezüstjárdék 101.20, 1880. sorsjegye 153.25.

kél: 5 óra 21 perckor. — Nyugszik: 5 óra 57 perckor. — Hold kél: 4 óra 6 perckor délután.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Szalon állandó kiállítása (Ferenciek-ter 9. sz.)

Nemzeti Múzeum. Ásványtár. Nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Országos képtár az Akadémiában délelőtt 9—1 óráig. Iparművészeti Múzeum nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Technológiai sparmúzeum nyitva délelőtt 9—12 óráig. Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-út 72. d. a. 9-101)

A földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva d. e. 10—1 óráig.

Közeledei Múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig d. u. 8—3 óráig.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Súlyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6 óráig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakönyvtár és keleti miniatúr: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakönyvtár és keleti miniatúr: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt.

gyobb esők, helyenkint zivatarokkal, különben pedig az idő meleg jellegét megtartotta.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for names, dates, and measurements. Includes names like Schreding, Pászka, Lina, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Mohács, Gombos, Ujvidék, Panova, Orosz, Magyarfalva, Zsolna, Trencsén, Szarad, Sz-Gothárd, Győr, Pótlán, Zalka, Barcs, Eszék, Mura-M. Szerdah, Zágráb, Sziszek, Mitrovica, Szamos, Deés, Szatmár, N-Magyar, Latorca, Munkács, Laborca, Homonna, Ung, Szeged, M-Szék, V-Nagyony, Tokaj, Tisz-Pütröd, Solnok, Csongrád, Szeged, Török-Bocsk, Tisza, Ondóva, Bártfa, Topolya, Hód, Rodos, Zemplén, Sajó, Zsolna, Kőrös, H-Németh, Szekely, H-Ujlán, Kőcs, Ócsa, M-Várd, Békény, Tunk, Gurabona, Borjolenő, Békés, Gyoma, Gy-Berényás, Hód, Tamas, Soga, Kiszé, Temosvár, Becekerék.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szeptember 13. A sertésüzlet irányzata: változatlan. A listát sertések ára: L. A) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (párónként 400 kilogramm felüli súlyban) 104—106 fillérig.

Sertésleltékszám 1902. szept. 11. napján volt kézzel 46.077 darab. — 1902. szept. 12. napján felhajtott 288 darab. — 1902. szept. 13. napján elszállított 1011 darab.

Napirend.

Naplár. Vasárnap, szeptember 14. Római katolikus: E. 17. Mária neve. — Protestáns: E. 16. Ludmilla. — Görög-rózs: (szeptember 1.) F. 13. — Zsidó: Elul 12. — Nap

UTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyár központi főraktárban Kerepesi-út 36. címbalmonk, hegedűk, fuvolák stb.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalaipócsi Részvénytársaság. Befizetett részvénylőke: 10 millió korona.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és fiúbiztosító-intézet, Budapest, VI. ker., Teréz-körút 40—42. (az intézet saját palotájában).

Időjelzés.

A depresszió a keleti tengeren kifejlődött és a magas levegőnyomás északnyugat felől a kontinensre nyomult. Európa időjárása hűvös, borult és esős, illetve zivataros volt.

KOSSUTH LAJOS születésének 100-ik évfordulója alkalmából a tisztelt közönség figyelmébe ajánljuk a következő Kossuth-Életrajzot: Kossuth és Kora. Irta Hentaller Lajos. Ára füzve 4 K. — Diszkrétben 5 K. 60 f.

Feltűnő újdonságokból állandó kiállítás! Egyedül és kizárólag csak BLUZ-ÁRUKAT ZOLTÁN DEZSŐ, Király-utca 30.

Heimféle MEIDINGER KÁLYHÁK. A feltaláló DR. MEDINGER TANÁR ÁLTAL készíttetett gyára. CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ HEIM H. „Mestia-kályhák” Heimféle fűtő- és szellőztető-kályhák TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

10 drb elsőrendű fiatal bonyhádi fajtehén eladó a Felső-Margitszigeten, BUDAPESTEN. E 10 tehén naponként 120 liter tejet ad, a miről a vevő meggyőződhetik.

Dr. Mitzger IDEG ÉS NEMIBETEGSÉGEK radikális gyógyítására legjobban ajánlják. Dr. MITZGER kiváló gyógyhatásúrdó elismert intézet Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.

Ékszernei... „Fortuna” órámat, egy tégely ára 1 korona, és „Fortuna” szappant, 1 drb ára 80 fillér. Kapható: Schubert Arnold „FORTUNA” vendégszobákban Budapest, VII., Csengery- és Dob-utca sark.

Birtok eladás. A birtok Szegedről 10 kilométernyire fekszik a csonkított kőút országútján, Sándorfalva közelében. Területe: 308 882/100 magyar hold. Árvezetés. Tartalmak: 72 hold szőlő. Ebből 4 hold 2 éves, 8 hold 3 éves, 22 hold 10 éves és 18 hold 30 éves termés szőlő és 20 hold új beültetés. Kimenthető, hogy a múlt évben 780 hold borsot és 300 mm. eseményszűrt termelt.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melyely az elgyengült erőt visszanyerheti. Mindenké, aki eziránt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvet postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nem betegségekből, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszerrel felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszere a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nem betegségekből, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerközvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükségnek, és csodálatosan gyógyítja az évők óta tartó betegségeket. Öreges és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut“-nak alantí címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldik. Az intézet előszörben azokat akarja megmenteni, kik kezelést miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenké irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki díszkeréket mellette egy gyógyszerküldeményt küldik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonban. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Heveny vagy idült bujakór bántalmak

Igy görvolykór, börbajok, rouma, (ízszag, fejfájások stb.) és a romlott vertől származó egyéb bajoknál, mint migrig-daganat, rheumatizmus a száj és a gyökénydől, dug-gyökény, enostosis, tehetetlenesség és mindenteljes szerzet vagy örökös bujakór bántalmak esetében, a legmeggő-zőbb és minden gyógykezelést dacoló betegséggel biztos és győztes gyógyulást nyújtanak

Dr. Olivier vertisztító piskotái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak előfordva. Igén kellemes győztes, melyet 60 év óta a legkiválóbb or-vosok használnak, mint egyetlen és legjobb vertisztító-szert mely számos kintlétben is részesült. Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.- kor., egy nagy doboznak 52 darab tartalommal 10.- kor. Minta és prospektus rendelkezésre áll. Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12. és Andrásy-ut 26.

Cs. és kir. udv. szállított.

1902/3. idény.

KOHN HEILMANN és FIAI

legnagyobb férfi- és gyermekruha-áruháza az „Angol szabó“-hoz Budapest, IV. Károly körút 12.

Legjobb bevásárlási forrás, minden tisztá gyapjuból a mi nem feslik és nem fakul. Minden darabon olesó, szabótelék árak. Meg nem felelő árúért a pénz visszacsadjuk.

Dus választék öltönyökben 12 frt Felöltő 12 frt Raglan 14 frt Téli Ulster v. télikabát 16 frt Gyermekruk 4 frt és feljebb.

Fiók-üzlet (Központi városháza) Károly-körút 30.

VEGYE MEG 2 KRAJCARÉRT GYERMEKE RÉSZÉRE A MESEMONDÓT.

Szerkeszti: Gara Ákos. Ez ma a legjobban szerkesztett és legolcsóbb képes gyermekújság. Kapható: minden tőzsdeben és lapelárúsnál.

KÖLTŐKÖZSÉGET vasúton és hajón, az átkelés és csomagolás megtakarításával, elfogad az elzárható Szabattalmazott Butorkocsival Caro és Jellinek szállító, Budapest, V., Arany János-u. 34.

Szerezze be cipő- és csizma-szükségletét náram, mert dacára annak, hogy rendkívül olcsó, a mellett szép és tartós, nem hasonra dolgozom, hanem hogy 3 hónalak reggel cipő házámban, hol több száz munkás dolgozik, azoknak al-laud munkát adjak Jégjén győzedék meg az árak előcs-ságáról.

Erős bagariabó sima, háromsoros talp	3.-
Erős bagariabó zörgőbőr betéttel	3.20
Erős bagariabó posztósár meleg bétéssel	3.20
Oroszlák posztósított	3.50
Szalontak, fűzős vagy csúcs, kényvesztő	3.70
Chevreaux, fűzős, elegans gavalér forma	4.-
Himalája reggeli csizma, börtal-sarok	2.50
Himalája reggeli cipő	1.85
Pincetűpő öblü csizma, fekete vagy barna	3.30
Báránbőr bétéssel cipők 50 krajcárval drágábbak.	
Bagaria csizma, háromsoros talp, vízmentes	7.-
Halina csizma, némas bétéssel, nyári cipő	4.50
Női zörgőbőr, csúcs vagy fűzős	3.-
Zörgőbőr, csúcs vagy fűzős, posztó szárral	3.-
Oroszlák, csúcs vagy fűzős posztó szárral	3.50
Kenyvesztő, Bagaria kivétel, csúcs vagy fűzős	3.50
Chevreaux, feltűnő elegáns	3.80
Himalája téli keménycipő bokáig	1.80
Női zörgőbőr csizma 6.-, zörgőbőr halina csizma	4.50
Cipőárak az Árjegyzék szerint választandók, vidéki megrende-lésnél sokkal szebbet küldök, mintha személyesen választotta volna. Nemteljesítés esetén a cipőt vagy csizmát kicserélem vagy a pénzt levonás nélkül visszadom.	

A mértékvetélnél eleget, na a papírja alá a láb körvonalát lerajzoljuk.

GUMMI

és hahólyag-különlegességek, valódi francia és angol gyártmányú, teljesen biztos és ártalmatlan. Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt tucattja, hahólyag 2, 3, 4, 5, 6 frt tucattja, Capoties americans 2, 3, 4, 5 frt tucattja, pártel szivacs 2, 3, 4, 5, 6 frt tucattja. Pessarium colostrum frt 1.50-2.50-ig orvosi rendelre. Diana-öv hahólyag-kötők 3 frt 50, 3 frt 50 kr. darabja.

Magyar Orvosi Műszertárban Budapest, Kerepesi-ut 32. M., a Rókus-kórház templomával szemben. — Árjegyzék innen, zárt borítékban.

10 frtyi megrendelésnél 20% engedmény.

Nincs többé **székrekedés**, megszűnt az én laktár: BÉCS, L. Nabsburgergasse 10. Prospektus ingyen. Próbaküldemény 12 drb bérmentve 3 K., utánvétellel is.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalatai alapján

Dr. Kajdacsy

v. esász. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyít; hgy-csőfolyást, hólyagbajt, sebeket, syphilist, börbajokat, elgyengült férfierőt, idősebeknél is electro Massage vagy Psychopnpor által. Onfer-töztést és annak utóbajait: ideg- és hátringer-bajt és minden női bajokat.

Rendel: 9 órától 4-ig és este 7-8-ig.

Budapestben, Kigyó-utca 5. Clotild-palota (I. emelet).

Átjáró ház. — Lift használat. Lovelreke válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. Levél útján is biztos gyógyszer.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb **PAP** **PAP** **PAP**

1 szobahajtható vasgőz szék	10.-
1 kőszék matraca	1.80
1 rouze paplan	1.80
1 szék prima	2.80
1 esachmir paplan	3.40
1 szék prima	3.80
1 atlasz esachmir	4.80
1 szék atlasz paplan	8.50
1 fő vaszon paplan lepő	2.-
1 szék	1.30
1 flanel ágylakór pólcse	2.50
1 gyapjú	5.50
1 fő lepő	1.80
1 fő lepő	4.60
1 szép fali szőnyeg	7.50

GICHNER JANOS
paplan, matrac és kárpitosítás gyáros, szőnyeg, függöny, vas-bortó stb. nagy raktára
Budapest, VII. Erzsébet-körút 20.
Árjegyzék kívánság. ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan szabóztatott, nem tévedő árak kísérettel-tenek, vagy a pénz visszadatik.

ENZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTEKPAPIROKRA (visszatérő és szesz szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget ingyen ösen ad

Köváry Ármán
bank- és váltó-üzletos
székhely: Budapest
IV. L. Ferenciek-tere 9
Gróf Cziráky-palota.

Magyar kir. Államvasutak Üzletvezetőség Miskolc. 2022/92. sz. III.

Pályázati hirdetmény.
A magyar kir. Államvasutak Kassa állomásán a vendéglői üzletről 1903. január hó 1-től számítottan 3 évi időtartamra szemmel nyilvános pályázati hirdetettik.

A vendéglői bérbe venni önként felajánlók, hogy az- bályszerűen bérbevezté vala- mint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó év szeptember hó 25-én déli 12 óráig a magyar Államvasutak miskolci üzletvezetőség titkár hivatalához a cím alatt: Állam- vasutak pályázati osztályára be- letelre 2022/92. számú le- péseztelt borítékban írásvény- nek letérítve be- az adó- rólton az alábbi két tavalyi elő- temezőző.

Az ajánlattevő köteles a mis- kolci üzletvezetőség gyűjtő- pénztárára f. évi szeptember hó 25-én déli 12 óráig bánt- pénésképpen 1000 szaz egyezer- koronás közzepben vagy ál- lami lottekei alkalmas érték- papirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön bor- ítékban beküldeni, mivel kül- lönben az ajánlat figyelembe vételét nem fog. Takarékpénz- tári betétkönyvek nem fogad- tathatók el.

Az ajánlattevőket ezúttal is fig- yelmeltetjük, hogy az árak és költségek mellett a változást vi- szonkhoz mérten újabb fogjuk megállapítani.

A vendéglői bérletre vonat- kozó feltételek a miskolci üz- letvezetőség forgalmi és keres- kedelmi osztályában (II. emelet) 25. letérítve a hivatalos árak tartama alatt megtekinthetőek, miért is az ajánlattevőknek fel- tételeztük, hogy a feltételeket ismerik a szokat magukra nézve egész terjedelmükben kötele- zőnek elfogadják.

A feltételek elírésé ajánlat- ok gyűjtembe vételét nem fog- nak.

A magyar kir. Államvasutak miskolci üzletvezetősége fen- tartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választasson.

Miskolc, 1902. évi aug. 26-án
Az üzletvezetőség.
Utánnomat nem díjazatik.

XIII. évtársulat.

Kezdet: 1902. október 1-én.

Előjegyzések üzletrészekre, 100 koronás törzsjegyekre, valamint hitétkérvények elő- fogadatok az intézetben a hivatalos órák alatt. Egy üzletrész megfelel 1 korona hitbefizetésnek 6 éven keresztül.

A befizetések hetenként, havonként vagy 3 havonta teljesíthetők, m. p. díjmentes pénzbefizetés vagy posta chequeutján, vagy pedig az intézet pénztárára. A 100 koronás törzsjegyek havi 10 koronás részletekben is megszereshetők.

Legjobb és legbiztosabb tőkbebefektetés.

Országos KORONA Takarékpénztár m. sz.
Budapest, Andrásy-ut 32. szám.

Az üzletrészek és törzsjegyek tapasz- talat szerint **6%-nyi** nyereséget hoznak. Folyó-számlái betétek **4 1/2 %-kal** gyűmölcsöztenek (felmondás nélkül) **Osztályaink:** Személyi, Tárolás, Betétkészítési hitel és Váltó-Leszámított bank száma.

Díjmentes benyújtás.
Üzletrészek száma 9000.
Üzletrészek értéke 2,750,000 K.

Magyar Könyvtár.

Szerkeszti Radó Antal.
Kiadja Lampel F. (Wodianer F. és fia) os. és kir. udv. könyvkereskedése Budapest, Andrásy-ut 21. szám.

Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden füzet egyenkint is kapható.

Verses művek. (Lyra és epika.)

Arany iskolai kiadás. Válo- gatott balladák. (11-12.) Toldi. (69-70.) Toldi estje. (87-88.) Toldi szerelme. Személyenyek. (102-105.) Kisobb költeményei. Személyenyek. (74-75.) Az első lopás. Józsa ördöge. (101.) Katalin. Keveháza. Szent László füve. (121-122.) Buda halála. (137-139.) Vojtina Ars poétikája. (144.) **Abrányi Emil.** Márciusi dalok és egyéb költeményei. (85.) **Balassa Bálint.** Válogatott köl- teményei. (188.) **Berzsenyi Dániel.** Válogatott versek. (3.) **Csokonai Dorottya.** Vig eposz. (10.) **Coppée.** A kovácsok sztrájkja. — Radó Antal. (4.) **Faludi Ferenc.** Versei. (249.) **Gvadányi.** A peleskei notárius. (79.) **Helne** költeményeiből. Endrődi Sándor. (132.) **Kalevala.** Részlet. Vikár B. (209.) **Kisfaludy Károly.** Válogatott költeményei. (19.) **Kisfaludy Sándor.** Válogatott regéli. (125.) **Kölcsey Ferenc.** Válogatott ver- sei. (95.) **Lennu** verseiből. Feleki Sándor. (262.) **A kurucvilág kiltészei.** (42.) **Magyar népaladák.** (62.) **Magyar népdalok.** (150.) **Ovidius** költeményeiből. Faulo- vics. (192.)

Petőfi összes költeményei.
A legolcsóbb jegyzetes, tárgy se- rint csoportosított kiadás. **Akan- tisz, Neogrady, Tegydy, Tull** képeivel. Szerkesztette **Bánóczy József.**

A helység kalapácsa. János vitéz. (163.) Elbeszélés költ. I-II. Radó V. (230 és 240.) Az apostol. Jakab Ödön. (220.) Románok. Lenkei Henrik. (235.) Haza és Szabadság. I-II. Radnai Rezső. (280 és 290.) Barátság és szerelem. I-II. Ferenczi Zoltán. (250 és 270.) Családi versek. Szinyei F. (158.) Táj- és életképek. Vajda Gyula. (171) Vegyes költemények. I-II. Balassa J. 181. és 310.) Élete és költésze. Somogyi Gy. (210.) Elbeszélések és hírlapi cikkek. (44.) Utirajzak. (14.) **Két olasz költő.** Radó A. (173.) **Szabolcska Mihály.** Versek. (34) **Tennyson.** Arden Enoch. (50.) **Tinódi Sebestény.** Válogatott historias énekek. (145.) **Vergilius Aeneide.** I. Baróti Szabó Dávid. (230-237.) **Versheygy Ferenc.** Válog. köl- teményei. (168.) **Virág Benedek.** Válogatott köl- teményei. (115.) **Zrínyi Miklós.** Szigeti veszed- lem. (8.)

Teljes jegyzék ingyen kapható minden könyvkereskedésben,

3609. sz.

HIRDETMÉNY.

Az alább megnevezett állomásokon elhelyezett cs. és kir. közös hadseregbeli csapatok élelem-szükségletének biztosítása iránt.

A tárgyalás tartatik										Kézvényelési határidő			
mely napon	mely állomáson és hivatalban	mely állomás számára	a jelenleg ahhoz tartozó helységekkel	mely csapat számára	mely időtartamra		A következő katonai élelem-szükségekre nézve				kenyér	takarmányra	
					metől	meddig	naponként		évenként				bánappénz
							kenyér	zab	rozsa	zab	a következő cikkekre		
							adagonként						
							840	4200	métermázsa		kenyér	zab	
							grammal						
							adag				korona		
1902. évi október hó 7-én, délelőtt 10 órakor		A cs. és kir. élelmezési raktár Pörsönyban, Mária Terézia-ut 2. sz.						1. A cs. és kir. közös hadseregbeli csapatok, intézetek és elszigeteltek részére.					
		Trencsén	—				823	24	2180	370	2000	200	
		Nagyszombat	—				708	154	1880	236	1800	1800	
		Bazin	Modor vagy Czajla				149	145	400	2230	400	1700	
		Somorja	—				270	187	720	2870	700	2000	
		Nezsíder	—				465	458	1230	7020	1200	5000	
		Szt.-György	Szöllős v. Récse				144	151	380	2320	400	1700	
		Trencsén-Teplíc	—										
		Pöstyén	—										
		Esztergom	—										
		Győr Szabadhegygyel	Abda-Börcs				1136	36	3010	552	2700	360	
		Hajmáskér	Felső-Ballapuszta				1830	370	4850	5672	4100	3660	
		Nagy-Kanizsa	Kis-Kanizsa				69	—	180	—	200	—	
		Kőszeg	—				394	24	726	368	800	220	
		Kismarton	—				438	10	810	159	1000	80	
							90	—	165	—	200	—	
		Trencsén	—				70000	—	—	—	—	—	
		Somorja	—				1600	—	—	—	—	—	
		Nagyszombat	—				2400	—	—	—	—	—	
		Esztergom	—				20000	—	—	—	—	—	
		Győr Szabadhegygyel	—				30000	10000	—	—	—	—	
		Nagy-Kanizsa	—				500	—	—	—	—	—	
		Minden fentebb állomásban	—										
1902. október hó 14-én, délelőtt 10 órakor		Cs. és kir. kat. élelmezési raktár Sopronban						2. A fegyvergyakorlatra behívandó szabadságoltak és póttartalékosok számára, egészben körülbelül:					
1902. október hó 15-én, délelőtt 10 órakor		Cs. és kir. kat. élelmezési raktár Komáromban						3. Az átvonulásra való elemi cikkek szállítására a fent említett állomásokra az ajánlatok a feltételei füzet IV. pontja értelmében teendők.					
1903. október hó 1-16-ig													
1903. évi január hó 1-16-ig													
1903. évi december hó 31-ig													
							Fürdő időnyre						
							72	—	80	—	100	—	
							70	—	60	—	100	—	
							—	—	—	—	—	—	
							1136	36	3010	552	2700	360	
							1830	370	4850	5672	4100	3660	
							69	—	180	—	200	—	
							394	24	726	368	800	220	
							438	10	810	159	1000	80	
							90	—	165	—	200	—	
							70000	—	—	—	—	—	
							1600	—	—	—	—	—	
							2400	—	—	—	—	—	
							20000	—	—	—	—	—	
							30000	10000	—	—	—	—	
							500	—	—	—	—	—	

Minden ötödik nap előlegesen.
Nyár folyamán a kenyér esetleg rövidebb, mint 5 napi határidőkben átadandó.

Minden ötödik nap előlegesen, azaz minden hó 5., 10., 15., 20., 25. és utolsó napján; saját lovaknak az egész hónapra előlegesen is minden hó 1-én.

A takarmányra nézve a kézvényelési határidő 10, egész 15 napra meghosszabbítható azon esetben, ha ez a kincstárnak több kiadást nem okoz. Ilyen meghosszabbítás csak időnként a csapat és a területi hadbiztosság közt egyrészt, másrészt a szállítóval egyetértéssel lenne elrendelve.

Megjegyzés.

A) A tartalék-készlet **harminc napi**, az egész állományra számított folyó szükséglet mennyiségében iratik elő. Örleési akadályoknál a hadtest-hadbiztoság kivételesen megengedi a bérlőnek, hogy az 5—10 napi liszt-szükséglet egyenértékét ideiglenesen liszt helyett kenyérnek való gabona alakjában tartsa készletben.

B) Azon ajánlatnyerő, aki Trencsénben a kenyeret szállítja, köteles esélyre a trencsén-telepízi cs. és kir. katonafürdő-intézet legénységének körülbelül 72 adagnyi napi kenyérszükségletét az 1903-iki fűrdőidény alatt a haszonbéri áron Trencsénben előállítani.

C) A cs. és kir. hadsereg katonái közgazgatása határozottan fenntartja magának a netán rendelkezésre álló saját készleteit a közlekedési vonalakon fekvő állomásokban használatba vétetni.

D) A kenyér mindig a szükségesleti állomáson előállítandó, ahol egyszersmind a rozsliszt tartalékkészlete is elhelyezendő.

E) A bérlő köteles zabraktárában a próbarostálásra teljesen alkalmas és jó állapotban levő szelrostát tartani.

F) **Nezsider-, Esztergom- és Győr (Szabadhegy)-ben** a vállalkozó köteles az elfogadott árért a meghatározott időn át egy esetleg összpontosítandó lovas hadosztály vagy gyalogezred és pedig gyalog vagy lovas dandárban vagy pedig egy gyalog-hadosztályban tartandó gyakorlatok számára szükségelt többletet is ez állomásokon vagy ezek társ-állomásain kiszolgáltatni. Ezen társ-állomások **Nezsiderre** nézve a következők: Parndorf, Nyulás, Vedeny, Gálos. **Győrrre** nézve: Szt-Íván, Peér, Pusztá-Töltésiava és a szomszéd puszta. A társ-állomásokra való odavitel megértése esetről-esetre lesz kialakítva. A nagykanizsai állomáson az 5. sz. lószorozási-bizottság szükséglete, mely előre meg nem határozható és a hirdetményben csak általánosan vétetett fel, a vállalkozó által az elfogadott árért szállítandó. Azon állomásokban, hol lovassági altisztképző iskolák állítatnak fel, a bérlő köteles az ezáltal eredő többszükségletet kenyérben és zabban — kivánatra — a szerződés áron szállítani.

G) A katonakenyer tiszta rozslisztből, 1400 grammos cipóban készített és a csapatoknak átadandó. A katonakenyérhez a sütő-liszt egy métermázsájára, azaz 101 darab 1400 grammos kenyérhez a helyben szokásos minőségű sóból 1 kilogramm keverendő. A kenyércipó 1600 grammal mérendő ki tésztaiban és 1400 grammal kisütendő. Az ár pedig adagonként 840 grammra szabandó.

H) A mozgósítás esetére vonatkozó külön határozmányok szállítási feltételek füzete XXVII. cikkében foglaltatnak.

1. A császári és kir. közös hadsereg-csapatok fenn kimutatott élelmi szükségleteinek biztosítása végett a táblázatban megjelölt napokon kizárólagosan írásbeli ajánlatok útján, nyilvános tárgyalás fog tartatni.

2. Minden ajánlattevő, a szerződési kötelezettségben már álló és teljesen jóhitelűnek bizonyult, vagy a tárgyaló bizottság előtt vállalkozásoknak és megbízhatókak ismert vállalkozók kivételével, üzleti képességét s erre vagyonának elégséges voltát, a kereskedelmi és iparkamara által, iparosok és kereskedők, kiknek a kereskedelmi lajstromba bejegyzett cégük nem volna, az elsőfoku politikai (ipar-) hatóság által és a mezőgazdasággal foglalkozó be nem jegyzett vállalkozók részére, az illetékes gazdasági egylet által kiállított bizonyítvánnyal igazolni tartozik. — Bizonyítványok, melyek a tárgyalás napjától számított két hónál korábbi kelettel bírnak, tekintetbe nem vétetnek. — A bizonyítványokban igazolandó vállalkozóképesség irányja és terjedelme a fentebbi táblázatban van megjelölve.

Az ilyen bizonyítványok nem az ajánlattevő, hanem a kiállító kamara vagy egyesület által a tárgyalást megelőző napig mint „bizalmas és sürgős“ a tárgyaló bizottságoknak beküldendő. Az elkészés következményeit minden körülmények között a fél viseli.

3. Az alábbi mintának teljesen megfelelőleg szerkesztett, egykoronás bélyeggel ellátott ajánlatoknak, lepecsételt boríték alatt, az előírt bánatpénzsekkel együtt az illető állomás szükségletének tárgyalására kitűzött napon **legkésőbb délelőtti 10 óráig**, kell a tárgyaló-bizottsághoz beérkezniök, későbbben érkező vagy távirati uton tett ajánlatok nem vétetnek tekintetbe.

4. Ha valamely ajánlatban a számokkal és betűkkel írt ár között eltérés mutatkoznék, akkor a betűkkel írott ár fog helyesnek tekintetni.

5. A részletesebb feltételek Pozsonyban, Komáromban és Sopronban 1902. évi szeptember hó 1-én keltezett, két-két összehangzó példányban elkészítet, a szállítási feltételeket tartalmazó füzethen foglaltatnak és a pozsonyi, komáromi, valamint a soproni cs. és kir. katonai élelmezési-raktárnál naponta délelőtti 9 órától 12 óráig betekinthetők. Különbben az előírt feltételei füzete a cs. és kir. élelmezési raktárnál (ívenként 8 fillérért) mindenki által megkapható.

6. A községek bánatpénz vagy óvadék letételétől fel vannak mentve s ezek, valamint a mezőgazdasági egyesületek és a termelők a katonai élelmi szükségleteknek ezennel kihirdetett szállítására különösen figyelmeztetnek.

Termelők és mezőgazdasági egyesületek azon vállalatokra nézve, amelyet saját termelésükkel teljesíteni képesek, óvadék letétele alól szintén fel vannak mentve.

Termelők, mezőgazdasági egyesületek és termelők ajánlatai, — a kenyér szállítását illetőleg a sütőiparosok ajánlatai és — egyenlő árak mellett más vállalkozókkal szemben előnyben részesülnek.

7. Összetes ajánlatok csak akkor vétetnek tekintetbe, ha azok a feltételi füzete XVII. cikkelyében meghatározott keretén belül tételnek és ha együttvére az egyenkint tett ajánlatoknál előnyösebbek. — Nem egyenlő cikkelnél az ajánlatban az ár minden egyes cikkre nézve külön kitüntetendő.

8. A cikkeik kiszolgáltatásának a fentebbi táblázatban felsorolt állomásokon kell történnie.

Az élelmi-szükségleteknek az állomáshoz tartozó helyiségekbe (Concurrenzorte) való elfuvarozására nézve a cs. és kir. közös hadseregbeli csapatok szükséglete iránt az előkészített feltételi füzete XVII. pontja értelmében külön ajánlat teendő, mert különben feltételeztetik, hogy az elfuvarozás a követelt szállítási árban már bennfoglaltatik.

Ha az elfuvarozásra többen egyenlő árak mellett ajánlkoznának, akkor ezek közül az, ki az illető cikkeknél szállítását elnyerte, előnyben részesül.

9. Az ajánlkozók a hadseregigazgatás irányában ajánlatuk elfogadása iránti nyilatkozata tekintetében lemondanak az 1875. évi XXXVII. törvénycikk 314. és 315. §§-aiban — valamely ajánlat elfogadása iránti nyilatkozatra nézve — megállapított határidőnek betartásáról.

10. **Ajánlatok kevesebb mint 14 napi határidővel nem fogadtatnak el.**

11. A szállítási feltételek füzetében foglaltak betartására már ajánlatának benyújtásával minden ajánlattevő kötelezve van.

12. A bérlők raktárainak a laktanyáktól több mint 1-9 km. távolságra fekvődnök nem szabad; azon esetben, ha ezek több mint 1-9 km. távolságra esnének, akkor a bérlő köteles úgy a kenyér, mint a takarmány elfuvarozását minden kárpótlás nélkül eszközölni.

13. A kereset-összegek a postai takarékpénztárak check- vagy clearing-forgalom útján való kifizetésére nézve, a szállítási feltétel-füzete XIX. cikkére utasítatik.

Kelt Pozsonyban, 1902. évi augusztus hó 28-án.

Cs. és kir. 5. hadtest hadbiztosága.

Ajánlati minta.

1 korona bélyeg

Én alulirt az 1902. évi augusztus hó 28-án, 3609. ad sz. kelt hirdetmény alapján kötelezem magamat, hogy az N. állomáson s az ahhoz tartozó helyiségeken szükséges:

a kenyérnek 840 grammos (1400 grammos cipókban) adagját f., azaz fillérért
a zabnak 4200 grammos adagját f., azaz fillérért

az 19 évi 1-től 19 évi hó végéig terjedő időtartamra szállítani, az átvonulók élelmi szükségleteit a cs. és kir. közös hadsereg-csapatok részére az előkészített feltételi füzete IV. cikkelye értelmében kiszolgáltatni.

Ezen ajánlatomért a mellékelt, külön borítékba zárt (vagy: az ide csatolt elismervény szerint a pénztárnál letéteményezett, semmi más kötelezettségért nem szavatoló) nevezetesen összesen korona bánatpénzzel kezeskedem.

Továbbá kötelezem magamat azon esetben, ha a szállítást elnyerem, hogy legkésőbb 14 nappal az erről vett hivatalos értesítés után bánatpénzemet a 10 százaléknyi óvadék összegre kiegészíteni, s ha ezt elmulasztanám, a hadseregigazgatást feljogosítom, hogy ezen kiegészítést a szállítási keresemény visszatartásával eszközölje.

Egyébiránt a hirdetményben közzétett feltételeken felül magamat a tárgyalásra előkészített, 1902. évi szeptember hó 1-én keltezett, szállítási feltételi füzeteiben foglaltaknak is alávetem.

Az N. nek N-ben kelt, ide mellékelt értesítése szerint a megbízhatóságomról és vállalkozóképességemről szóló bizonyítvány közvetlenül az nek fog átküldetni.

Kelt N. ben, 1902 hó én. N. N. (vezeték- és keresztnév, lakhely, megye.)

Az ajánlat lepecsételőndő és borítékára irandó: „Ajánlat az 1902-án kihirdetett s 1902-én tartandó tárgyaláshoz.“

A letéteményezett bánatpénz az ajánlatban részletezendő, a külön borítékon pedig ennek tartalma (készpénz vagy értékpapírok) számokkal és szóval kiirandó.

50 fillérért 50.000 korona.

Huzás jövő héten!

50 fillérért 50.000

Huzás jövő héten!

50 fillérért 50.000 korona.

korona ért. nyerhető a Pozsonyi Kiállítási Sorsjátékon Huzás visszavonhatatlanul szeptember 21-én.

Sorsjegyek mindenütt kaphatók.

Megrendeléseket a pénz előleges beküldése ellenében pontosan eszközöl a Kiállítási Sorsjegy Iroda Budapest, V., Nádor-utca 16. szám.

50 fillérért 50.000 korona.

Titkos betegségek szakorvosa
gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást okozó szerzetekkel, 30 éves korból és magánorvosi tapasztalataimmal legyőzhetőbb ajánlatok

Dr. CZINCZÁR J.
egyetem. orvos-tanár
gyógyi. férskamái és nőknél foglalkozni szarv nélküli mindennemű bármily régi kórelő

Nemi betegségek
ugymint húgycsőfolyást, hólyag- és vizelési bajokat, bujakóros sebeket, syphilist, önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá

Nemi gyengéket állapottokat
(impotencia)
megelőző biztos eredményű gyógyszer a legújabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut. sz. 1. sz. 1. sz.
Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.
Külön váróterem. Külön be- és kijárak.
Levelekre rögtön válasz.

6-frt. 6.— frt. Utólréhetetlenek
szépség és jószág tekintetében az én valódi svájci gyémánt fekete-acél gyémánt-remontoir óráim dupla gyémánt-accél feketeféldelt legfinomabb precízios szerkezettel (magyon évi jóállás) szabad. helyő mutatóigazítású, opalfényű óralapokkal, a foglalt mutató, korona, valódi double arany. Ezen órák elegáns kiállításuk miatt nagy keresletnek örvendenek és mindenki szívesen hordja.

Ára csomagolásai együtt 6 frt. Gyémánt fekete acél nő-óra nyitott ígny finom kivitelben 7 frt. — Ez órákhoz illő férfi- és női double arany láncok legóval 1.50 frt. Valódi mikro-remontoir-óra 3 frt. — Valódi ezüst-remontoir-óra duplaféldelt 5 frt. — Székföldes utánvétel. Nemteljesítő kérésre költik vagy a pénz visszaadatik, ezért nincs kockázat.

Keresztény cég. Alapított 1860.

Spiering Josef, Wien, I., Postgasse 21.
Nagy képes árjegyzék órákról, láncokról, gyűrűkről stb. ingyen és bérmentve.

Vízmentes ESÜ-köpenyek
eredeti angol gyapjú dupla-szővetből gummi betéttel, valamint

gummi-köpenyek minden nemben uraknak és gyermekeknek. Minták, árak és mértékterv Postafordultával

Paetel & Co.
Bécs, I. Riemer-gasse 13.

Szenzációs ujdonság
az általam föltalált

cipő öntisztító-gép

mellyel mindenki anélkül, hogy hajolnia kellene, Guzi-kenőccsel beköve, kőszert forrással által építőt fényesre tisztíthatja. Világhírű találmányom a törv. védett Guzi-kenőcs, mellyel ha a cipő felső bőrét bekeni, ezenél 1 évi irásbeli jóállást vállalok és idővel elszakadás esetén ingyen megújítom. **FINOXENALIS-TALÁLMÁNYOM A CIPŐ-SÁMFA**, mely hozzájárul, hogy a cipő az egyévet kibírja, miután a cipő, ha nedves állapotban levetjük, a bőr öszerszer-csodálást kíméli.

Minden nálam vásárolt cipőhöz találmányaim közül tetszése szerint ketőt teljesen ingyen mellékelek. Mindenkinek, hogy meggyőződést szerezhesen világ-hírű Guzi-kenőccsel jószágáról, ki címét velem közli, 1 tégely Guzi-kenőccsel és több ábrával ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. Mert neknek a legbiztosabb, ha harisnyában egy papírban állva a lábát körömmel terajozkodik. Meg nem felelt cipőért ezenél kötelezem magam a pénzt minden levonás nélkül visszaadni. A teljes postaköltség csupán 30 krajczár.

Férfi vízbőri sima erős cipő 3.—
Elegáns gavalér víz fűzős 3.20
Oroszlák, cugos v. fűzős cipő bőrszárral 4.—
Elegáns szalon-lakk, fűzős cipő 4.—
Bogarica-cizma egy darabból halálgyógyó teljesen vízmentes, hámszoros tépplni, 3 évi jóállású 7.50
Ugyanaz borjúbőrre, nyelves 8.50
Halina-cizma, térdig érő, egész magas bőrbőrítással, hal-hólyagral vízmentes 10.—
Párisi divat, feltöltött elegáns box v. sevrő fűzős gavalércipő 4.50
Elegáns barna, bagarica cipő 3.50
Kgyéves önkéntes cizma, elegáns, fényesre tisztítható 10.—
Női sezegeőr, cugos v. fűzős cipő, erős 3.—
Elegáns szalon-lakk, fűzős v. gombos 3.50
Párisi divat, feltöltött elegáns box vagy sevrő, fűzős v. gombos 4.—
Oroszlák fűzős v. cugos 3.50

Főüzlet:
Agulár Ignác
Budapest, Kerepesi-ut 30.
a Rókus-kórház templomával szemben Fióküzlet Király-u. 6.

Egyedül valódi angol Balzsam Thierry A. gyógyszerésztől

Közegésségügyileg megvisszálva és jóváhagyva.
Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsejleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elörhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarhust és köpetkiválat, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még reggeli betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásra, rekedtségnek és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Megelőző gyorsan gyógyít gomorgóroszt, köhikát és szakadásokat. 5. Jótékony hasaható és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti hypochondriát és melancoliát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájszűrés, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőgőst, valamint a száji- és gomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden seb, ugymint hópörésés, sipoly, szemölcs, egész seb, fagyott testrés, ruh, kősz és küttesek, megszünteti továbbá a fűfájást, zugást, szakadását, köcsvegyt fűlfájást stb. Tesek mindig vigyázzni a zöld apácá-védőgyere, mint fent látható! Hosszaitól legjobbb órszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postáldomására 12 kicai vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozhatni. Bosznia és Hercegovinába 4 Kr. 60 fillér. Koveőbb nem küldetik. Székföldes csak az összeg létezes utalványozása vagy letéztése mellett.

Miért szenved? mikor önnök a biztos gyógyszerára a legreggeli sebeknél is kiltatása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmas enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használattik; a gyermekágyasok melibajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkényedésnél, vörheneynél, mindenféle régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sócsusz, dagadt lábainál, sőt, csontszűrés is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncolt sebeknél; a idegontestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánok, homok, dara, tövis stb.; mindenféle dagranat, kinyívás, karbunkulus, új képződésű sebeknél, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menőstől kibeszedett lábainál. Egész testet, foglalt és a gyermekek sebesedését stb. székföldes csak az összeg előzetes beküldése ellenében, 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenképp övek hamisítványok vételétől és kérem vigyázzni, hogy minden tőlegyen a cég: „Orangyal-gyógyszerár Thierry (Adolf) Limited Pregrada” beögetve legyen.

E két gyógyszererőben felülmúlhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél réggib lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem fát nokik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legjobbb az orvos megérkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy offéle sokszorososan ajánlt hasonló, de hatástalan szeret használni, melyekért csak legfőljébb a pénzt dobjuk ki, hanem maradj nek csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható ameleit teljesen ártatlan, világghírű szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a feut ismertett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszerára. Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerész.

Urak! Salaperlen

(Salacetolant olaj)
Salacetol 0/09 Ol. Santali osind 0.21 — így hívják a legújabb felülmúlhatatlan szer. Ekkor betegségeket minden nemnél 4.45 koronáért bérmentve küld egy kis üveget 50 kapsulával. Kalkács Ausztria magyarországi részére Budapestben, Török József gyógyszerésznél, Andrássy-ut. 25. és Király-utca 12. valamint minden gyógyszerésztárban.

HOLLANDI
életbiztosító részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van Levensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST,
VIII., Kerepesi-ut 1,
(A nemzeti színház házában.)
Igazgató: **TOLNAY LAJOS,**
Vezetőtitk: **STIGNITZ IMRE.**

1900. év végeig
215 millió korona
biztosítás kötetlett

A társaság mindennemű biztosítást elfogad, melynek alpiat az emberi élet képezi, n. m.: tökéletesség, túlélés és halál-ostre szűrés, valamint öröggig nyugdíjbiztosítást, azonnali keddés és elhalasztott életjáradékot, kintáztatást biztosítékot gyermekek részére stb. Bővebb felvilágosítással szolgál a magyarországi vezérképviseletégek Budapestben, valamint a vidéki képviselői.

Referenciákat
a magyar általános hitelbank ad.

Kivonat a díjtáblázatokból

A tőke elhalasztás alkalmával fizetendő		A tőke 20 év után vagy ideelőtti elhalasztás alkalmával azonnali fizetendő	
Díjtétel 1000 korona után			
Kor.	Kor.	Kor.	Kor.
25	1.80	34	2.30
26	1.84	35	2.38
27	1.88	36	2.46
28	1.92	37	2.54
29	1.96	38	2.63
30	2.02	39	2.72
31	2.09	40	2.82
32	2.16	41	2.94
33	2.23	42	3.04
34	2.30	43	3.16
35	2.38	44	3.30
36	2.46	45	3.44
37	2.54	46	3.59
38	2.63	47	3.76
39	2.72	48	3.91
40	2.82	49	4.08
41	2.94	50	4.26
42	3.04	51	4.45
43	3.16	52	4.66
44	3.30	53	4.88
45	3.44	54	5.12
46	3.59	55	5.37
47	3.76	56	5.64
48	3.91	57	5.93
49	4.08	58	6.24
50	4.26	59	6.57
51	4.45	60	6.97
52	4.66	61	7.42
53	4.88	62	7.93
54	5.12	63	8.50
55	5.37	64	9.14
56	5.64	65	9.85
57	5.93	66	10.63
58	6.24	67	11.48
59	6.57	68	12.40
60	6.97	69	13.40
61	7.42	70	14.48
62	7.93	71	15.64
63	8.50	72	16.88
64	9.14	73	18.20
65	9.85	74	19.60
66	10.63	75	21.08
67	11.48	76	22.64
68	12.40	77	24.28
69	13.40	78	26.00
70	14.48	79	27.80
71	15.64	80	29.68